

فصلنامه خبری مطالعات جهان

سال نهم - شماره بیست و چهارم - زمستان ۱۴۰۲

- مصاحبه با اعضای هیات علمی
- مصاحبه با کارکنان و دانشجویان
- اخبار ویژه
- افتخارات
- دیدارها
- سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی
- اهم فعالیت‌های بین‌الملل
- معرفی کتاب
- فهرست برخی مراکز مطالعات راهبردی
- دفاعیه‌های نیمسال اول ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳، از دی
- مناسبت‌ها
- انتصاب‌ها، تبریک و تسلیت

سابقه

فهرست

مصاحبه با اعضای هیات علمی

دکتر هادی برهانی، استادیار گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا ۱

مصاحبه با کارکنان و دانشجویان

اعظم السادات نوابی قمصری، کارشناس کتابخانه ۴

زهرآ تهران، دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات ژاپن ۶

اخبار ویژه

نشست نگاه جهانی و تمدنی به انقلاب اسلامی، به مناسبت چهل و پنجمین سالگرد پیروز انقلاب اسلامی ایران ۸

سمینار هوش مصنوعی و کاربری آن در آموزش عالی در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد ۱۳

همایش بین‌المللی هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد ۱۶

نخستین همایش ملی روابط جمهوری اسلامی ایران و اروپا در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد ۲۷

نمازخانه جدید دانشکده مطالعات جهان با حضور معاون اوقاف و امور خیریه رونمایی شد ۳۵

راهاندازی پنج رشته جدید در دانشکده مطالعات جهان ۳۶

پنجاه و دومین جلسه شورای عمومی دانشکده مطالعات جهان ۳۷

افتتاح دو مرکز مطالعات چین و مطالعات ژاپن در دانشکده مطالعات جهان ۳۷

جلسه بنیاد حامیان دانشکده مطالعات جهان ۳۸

نخستین رساله دکتری رشته ایران‌شناسی در دانشکده مطالعات جهان دفاع شد ۳۸

افتخارات ۳۹

دیدارها ۴۳

سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی ۴۶

معرفی کتاب ۵۸

اهم فعالیت‌های بین‌الملل ۵۹

فهرست برخی مراکز مطالعات راهبردی ۶۰

دفاعیه‌های نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳ از دی ۶۳

مناسبت‌ها ۶۸

انتصاب‌ها، تبریک و تسلیت ۶۹

خبرنامه دانشکده مطالعات جهان

تهیه شده در حوزه ریاست

دانشکده مطالعات جهان

زمستان ۱۴۰۲

مدیر مسئول: دکتر سعیدرضا عاملی

ویراستاری، دبیر اجرایی، تنظیم خبر و مصاحبه‌ها:

زهرآ جلال‌زاده

عکس: زهرآ شیخایی

مدیر هنری: افشین ضیائیان

طراح و صفحه‌آرا: لیلی اسکندرپور

نشانی: تهران - خیابان کارگر شمالی

پردیس شمالی دانشگاه تهران، بین خیابان پانزدهم و

شانزدهم، دانشکده مطالعات جهان

کد پستی دانشکده: ۱۴۳۹۸۱۴۴۱۱

تلفکس: ۸۸۶۳۰۸۶۲

وبگاه: <https://fws.ut.ac.ir>

رایانامه: fws@ut.ac.ir

کاتال دانشکده در ایستا:

@FWS_UT

مصاحبه‌ها

دکتر هادی برهانی، استادیار گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا

● جناب آقای دکتر برهانی از اینکه در این شماره خبرنامه در خدمت شما ایم، بسیار خرسندیم. به عنوان یکی از اساتید گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا، در رشته مطالعات فلسطین و رشته مطالعات رژیم صهیونیستی فعالیت دارید. در عرصه داخلی و بین‌المللی نیز از چهره‌های علمی فعال درباره مسائل فلسطین و اسرائیل محسوب می‌شوید. اجازه بفرمایید نخست قدری با انگیزه و فعالیت‌های شما در این زمینه بیشتر آشنا شویم. چه شد که به سراغ این حوزه رفتید؟

از این فرصت که از سوی خبرنگار دانشکده در اختیارم قرار گرفته است تشکر می‌کنم. علاقه بنده به موضوع فلسطین بسیار قدیمی است و به دوران دبستان بازمی‌گردد. در واقع، کمی پس از اینکه خواندن و نوشتن آموختم، به خواندن روزنامه و اخبار علاقه‌مند شدم و مرتب اخبار را می‌خواندم، به‌ویژه صفحه اخبار خارجی روزنامه را. این طور شد که به مسائل غرب آسیا و جهان اسلام و فلسطین علاقه‌مند شدم. در واقع، کلاس سوم یا چهارم دبستان بودم که روزنامه‌ها را پیگیری می‌کردم و اخبار فلسطین و تصاویر آن را از روزنامه‌ها می‌بردیم و جمع می‌کردم و به قول امروزی‌ها این‌هایی من در آن ایام بود! مثل جمع کردن تمبر یا قوطی کبریت که‌هایی بسیاری دیگر از کودکان بود. این علاقه، البته بعدها افت‌وخیزهایی داشت؛ اما، وقتی در وزارت خارجه مشغول کار شدم، این علاقه دوباره اوج گرفت و نقش اسرائیل در سرنوشت غرب آسیا برایم

بسیار جلب توجه بود. از همین‌رو، برای تحصیلات عالی این موضوع را پی گرفتم و در نهایت، در مرکز اروپایی مطالعات فلسطین (در دانشگاه آگرتز انگلستان) با دفاع از پایان‌نامه‌ای درباره شیوه برخورد کتاب‌های درسی دانشگاه‌های غربی با تاریخ فلسطین / اسرائیل به تحصیلاتم پایان دادم و به ایران بازگشتم. پس از آن نیز بیشتر عمر بنده صرف تحقیق و تدریس در این حوزه شده است. در واقع، بخش بزرگی از زندگی‌ام، یعنی حدود بیست سی سال از آن، در مطالعه و پیگیری تحولات

این حوزه گذشته است. هر روز به این حوزه دل‌بسته‌تر می‌شوم و اعتقاد محکم‌تری پیدا می‌کنم که این حوزه برای تأثیرگذاری در سرنوشت ما کشورهای اسلامی در غرب آسیا بسیار مهم است و تا این مشکل حل نشود، غرب آسیا روی آرامش نخواهد دید. از نظر بنده، ریشه بسیاری از مسائل و مشکلات منطقه تجاوز صهیونیسم به غرب آسیاست و با چشم‌پوشی از این تجاوز و نادیده گرفتن یا بخشیدن آن نمی‌توان از تأثیرات منفی آن کاست. باید به‌خوبی آن را شناخت و برای آن راه‌حل مناسبی پیدا کرد. سرنوشت ما با کیفیت حل این مشکل گره خورده است و گریزی از آن نیست.

● به عنوان استاد این رشته، تحلیل شما از وقایع اخیر در

غزه چیست؟

وقایع اخیر غزه را باید در سیاق واقعی آن، یعنی مسئله فلسطین / اسرائیل و تجاوز صهیونیسم به منطقه، دید. صهیونیسم پروژه‌ای برای ریشه‌کن کردن مردم بومی فلسطین و تبدیل این کشور عربی و اسلامی به کشوری یهودی است. اگر مردم فلسطین در برابر این پروژه نیاستند، اسرائیل به تدریج و با سرعتی که جهان آن را احساس نکند این تغییر و تحول را مدیریت خواهد کرد و ذره‌ذره خاک این سرزمین را خواهد بلعید و فلسطینی‌ها را از آن پاک خواهد کرد. همچنان که در طول

از نظر بنده، ریشه بسیاری از مسائل و مشکلات منطقه تجاوز صهیونیسم به غرب آسیاست و با چشم‌پوشی از این تجاوز و نادیده گرفتن یا بخشیدن آن نمی‌توان از تأثیرات منفی آن کاست.

پایان‌نامه اضافه شود.» این روایت در کتاب منتشرشده نیز آمده است. یکی از فعالان و نویسندگان بنام حوزه فلسطین، خانم رزماری صیاق، وقتی این روایت را خواند با من تماس گرفت و گفت در فکر تدوین کتابی است و از فعالان طرفدار فلسطین از کشورهای مختلف جهان خواسته می‌شود که چگونگی رسیدن به طرفداری از فلسطین را توضیح دهند و داستان زندگی من نیز موضوع جالبی برای این کتاب است. بر همین اساس از من خواست این داستان را توسعه دهم و آن را متناسب با فرمت این کتاب طراحی و تدوین کنم. در این کتاب، فعالانی از پنج قاره جهان، از جمله استاد راهنمایم پروفیسور ایلان پایه، داستان چگونگی پیوستن خود به جنبش جهانی حمایت از فلسطین را توضیح داده‌اند. مقدمه ارزشمند دکتر نوام چامسکی نیز به ارزش و اهمیت این کتاب افزوده است.

● پیش از این نیز آثار دیگری در این زمینه از شما منتشر شده است. بازتاب‌های این قبیل فعالیت‌های آکادمیک، اجازه بفرمایید عنوان «مبارزه آکادمیک» را به کار ببرم، چه بوده است؟

بله تلاش کرده‌ام در این عرصه فعال باشم و کتابی هم درباره سیاست آموزش و دانش در غرب نوشته‌ام که در واقع بخش اصلی آن از پایان‌نامه دکتری‌ام گرفته شده است. در این کتاب رویکرد آکادمیک غرب به موضوع فلسطین / اسرائیل را نقد کرده‌ام. این اثر خوشبختانه مورد توجه دانشمندان حوزه مطالعاتی اسرائیل قرار گرفت و تعداد قابل توجهی از آنها نظر خود را درباره این کتاب مکتوب کرده‌اند که در سایت‌های معرفی کتاب چون سایت آمازون در دسترس است. شخصاً برای مبارزه آکادمیک با اشغالگری اسرائیل اهمیت بسیاری قائل هستم و برای این نظر استدلال مشخصی دارم. معتقد هستم علم و مجامع علمی در کشورها و جوامع غربی بسیار تأثیرگذار است و شاید بیش از هر رسانه دیگری این جوامع را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در هر حال، جوامع غربی بیشتر جوامعی علم‌محور هستند. اما علم و دانش تولیدشده در حوزه مطالعات فلسطین / اسرائیل را بیشتر دانشمندان یهودی طرفدار اسرائیل تولید کرده‌اند و دانشگاه‌های غربی مصرف‌کننده این دانش ایدئولوژیک و سیاست‌زده هستند و این دانش چون رقیب قدری ندارد در کشورهای غربی حکومت می‌کند. از نظر

سال‌های گذشته بخش بزرگی از آن را اجرا کرده و بخش کمی از آن باقی مانده است. وقایع اخیر غزه یکی از قیام‌های ملت فلسطین علیه این پروژه ناجوانمردانه و مجرمانه است. ملت فلسطین از سال ۱۹۲۱ تاکنون چندین قیام و انتفاضه خونین علیه پروژه صهیونیسم داشته‌اند. بدون این قیام‌ها، مسئله فلسطین اینک از یادها رفته بود و یهودی‌سازی فلسطین تکمیل شده بود؛ اما، این قیام‌ها اگرچه بسیار پرهزینه و پرنج بوده است، مانع تحقق همه اهداف صهیونیسم در فلسطین شده و مسئله فلسطین را زنده نگه داشته است. این چشم‌انداز درست به وقایع اخیر غزه است، اما اشغالگران صهیونیست و طرفداران آن‌ها تلاش می‌کنند تصویر این تحولات را مخدوش کنند و مانع فهم درست آن شوند. مردم فلسطین و مقاومت فلسطین معصوم نیستند، فرشته نیستند، مردمانی هستند مانند سایر ملت‌های جهان. کدام مقاومت علیه اشغال بوده است

که مرتکب اشتباه‌هایی نشده باشد؟ مردم اروپا چگونه علیه اشغال نازیسم جنگیدند؟ چند بی‌گناه و زن و کودک آلمانی به دست مقاومت ضدنازی کشته شدند؟ اما اروپا الان به آن مقاومت افتخار می‌کند و این افتخار هم درست است، چون داستان اصلی این مقاومت کشتن زنان و کودکان نبود؛ داستان اصلی این مقاومت مقابله با اشغال و نژادپرستی نازی بود.

بدون این قیام‌ها، مسئله فلسطین اینک از یادها رفته بود و یهودی‌سازی فلسطین تکمیل شده بود؛ اما، این قیام‌ها اگرچه بسیار پرهزینه و پرنج بوده است، مانع تحقق همه اهداف صهیونیسم در فلسطین شده و مسئله فلسطین را زنده نگه داشته است.

● کتاب اخیر شما با عنوان *Becoming Pro-Palestinian: Testimonies from the Global Solidarity Movement* (طرفدار فلسطین‌شدن: شاهدانی از جنبش جهانی هم‌بستگی) با انتشارات

بلموزبری و گردآوری آثار طرفداران فلسطین در پنج قاره جهان به زبان انگلیسی منتشر شده است. این اثر را بیشتر معرفی می‌فرمایید؟

وقتی در جلسه دفاع از پایان‌نامه دکتری بودم، یکی از اساتید داور، پروفیسور هایم برشت، که از اساتید برجسته دانشگاه لندن است، ضمن سؤال هایش، از من پرسید چرا چنین عنوانی را برای تحقیق انتخاب کردم. و من توضیح مختصری دادم درباره مسیری که طی کرده بودم تا به این تحقیق برسیم. او متعاقباً پرسید: «آیا این توضیح و درواقع داستان شخصی خودت را در پایان‌نامه آورده‌ای؟» و وقتی پاسخ منفی مرا شنید، پیشنهاد کرد: «این داستان در ابتدای

بنده فراهم کرده که فراتر از حد انتظار است. در هر حال، می‌دانیم که در ایران و آموزش عالی ایران با تاریخ و واقعیت‌های مشخص آن زیست می‌کنیم و نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم استانداردهای سوئیس و سوئد در آن رعایت شود. اما با در نظر گرفتن واقعیت‌های کشور، واقعاً دانشکده مطالعات جهان فرصتی کم‌نظیر برای تحقیقات علمی در این حوزه و به‌طور کلی در حوزه مطالعات منطقه‌ای و کشوری است و این فضای مناسب مرهون مدیریت مدرانه در دانشکده، همچنین همکاری و مشارکت همکاران ارزنده و فرهیخته‌ای است که مطالعات منطقه‌ای کشور را در حوزه‌های مختلف راهبری می‌کنند.

● به‌عنوان سؤال آخر، اجازه می‌خواهم قدری با روحیه شما بیشتر آشنا شویم. دوستدار طبیعت و محیط‌زیست

و نیز اهل کوه‌پیمایی هستید. در

طبیعت چه چیز را می‌جوئید؟

بله از کودکی با عشق به طبیعت بزرگ شده‌ام. دوران کودکی بنده در قم گذشت که طبیعت مهربانی نداشت. اما، در آن سال‌ها در تعطیلات عید نوروز و تعطیلات تابستان به شمال، به شهر والدینم بهشهر، می‌رفتم که طبیعتی بهشتی داشت. جنگل و کوه و دریا و پرندگان و حیوانات اهلی و وحشی همه و همه به زندگی کودکانه من رنگ و شور و هیجان می‌بخشید و از آن زمان لذت و آرامش را در طبیعت می‌جویم. عاشق طبیعت و حیوانات هستم و اگر کار دانشگاهی نبود، کار با طبیعت و حیوانات را انتخاب می‌کردم. شاید

نگه‌بان محیط‌زیست می‌شدم یا دامداری را انتخاب می‌کردم. در تهران هم این حسم را با طریق کوه‌پیمایی در کوه‌های اطراف تهران و خلوت در طبیعت ارضا می‌کنم. خانمم به طعنه می‌گوید: «اگر تو را رها کنم، می‌روی و در غار زندگی می‌کنی!» این سهم من از زیبایی‌های زندگی است.

● به حضور شما در جمع اعضای محترم هیئت علمی دانشکده مفتخریم. از وقتی که به این شماره خبرنامه اختصاص فرمودید بسیار سپاسگزاریم. برایتان آرزوی موفقیت داریم.

بنده، علت مهم حمایت کشورهای غربی از اسرائیل این مهم است و اگر این واقعیت تغییر کند و تولید دانش رقیب جدی شود، می‌توان شاهد تغییر افکار عمومی در این کشورها به‌نفع فلسطین بود. متأسفانه دیدگاه‌های غرب‌ستیزانه مانع فعالیت در این زمینه است. آن‌ها حمایت غرب از اسرائیل را ذاتی و حمایت امپریالیسم از پایگاه منطقه‌ای خود می‌دانند که هرگز تغییر نمی‌کند. همچنین، در این نگاه، تصویر مثبتی از امکان تولید علم رقیب در کشورهای غربی وجود ندارد و تصور می‌شود نیروهای امنیتی یا شیطانی صهیونیستی هر تلاشی برای تولید علم در این کشورها را نابود خواهند کرد. این‌ها نگاه‌های غیرواقع‌بینانه و مضر است و مانع تلاش دانشمندان مسلمان برای رقابت با همتایان یهودی می‌شود. در نتیجه، به تداوم حاکمیت دانش اسرائیل گریانه در جوامع غربی مدد می‌رساند.

● آیا فعالیت‌های بین‌المللی

دیگری در دست اجرا دارید؟

بله تلاش می‌کنم از طریق شرکت در همایش‌های بین‌المللی، همچنین نوشتن در مجلات بین‌المللی در این حوزه مشارکت داشته باشم. اما، سرعت تحولات این حوزه در سال‌های اخیر بسیار زیاد بوده است و نشستن و کار برای آینده دور را سخت می‌کند. تحولات سریع، محققان و نویسندگان این حوزه را به واکنش سریع در برابر آن‌ها وامی‌دارد و این واکنش سریع از طریق نوشتن و اظهار نظر در رسانه‌های مطبوعاتی میسر است. این فعالیت‌ها که بیشتر از طریق رسانه‌های داخلی صورت

می‌گیرد، پروژه‌های تحقیق برای مشارکت در حوزه بین‌الملل را مرتب به تأخیر می‌اندازد، اما اگر شرایط حوزه مطالعه کمی عادی شود، دوست دارم به این پروژه‌ها برگردم (که الان تعداد آن‌ها به چندین رسیده است) و آن‌ها را تکمیل کنم. یکی از پروژه‌ها برای مثال درباره ریشه اسلامی دیوار نده است.

● چه نظری درباره فعالیت در دانشکده مطالعات جهان

دارید و این دانشکده تا چه اندازه در تحقق اهداف شما نقش داشته است؟

دانشکده مطالعات جهان فرصت بسیار خوبی برای پیگیری اهداف

اعظم‌السادات نوابی قمصری، کارشناس کتابخانه

● سرکار خانم نوابی از اینکه در این شماره خبرنامه در خدمت شما ایم، بسیار خرسندیم. از همکاران باسابقه دانشگاه تهران هستید که به تازگی به دانشکده مطالعات جهان پیوسته‌اید. اجازه بفرمایید در آغاز بیشتر با شما و تخصص‌های شما آشنا شویم.

با درود و سپاس از فرصتی که در اختیار بنده به‌عنوان عضو جدید دانشکده مطالعات جهان قرار دادید. حدود ۲۴ سالی هست که در دانشگاه تهران مشغول به فعالیت هستم. مدرک کارشناسی ادبیات و کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبان دارم. در سال‌های اول خدمتم، هم‌زمان در انتشارات روزنه ویراستاری هم می‌کردم. حدود دو سال هم در فهرستگان نسخ خطی در پروژه وزارت ارشاد کار کردم. ولی عمده فعالیتیم در مؤسسه لغتنامه دهخدا بوده است. در سال‌های اول خدمتم در این مؤسسه، افتخار شاگردی استاد علامه سید جعفر شهیدی را داشتم. آن زمان قرار بود چاپ سنگی لغتنامه ویرایش و به چاپ کامپیوتری مجموعه ۱۶ جلدی به‌همراه لوح فشرده آن تبدیل شود. این کار با همکاری انتشارات روزنه انجام و در مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران چاپ شد. من در آن زمان عضو کوچک و تازه‌کاری بودم. همه چیز جدید و تا حدودی سخت بود؛ کارکردن با اساتید بزرگی همچون دکتر ستوده و دکتر دبیرسیاقی و علامه سید جعفر شهیدی و دکتر شایسته مایه مباحث و بالندگی بود، ولی اندوخته علمی من در ابتدای کار برای کارکردن با این فرهیختگان بضاعت مزجاتی بیش نبود. همین سختگیری‌ها سنگ‌بنای رشد من شد. بعد از چاپ کامپیوتری لغتنامه دهخدا، تألیف لغتنامه بزرگ فارسی شروع شد که در آن زمان من قسمتی از حرف ج را کار کردم. لغتنامه بزرگ فارسی یکی از پروژه‌های بزرگ این مؤسسه بود که در زمان ریاست کنونی تألیف آن متوقف شده است.

در سال ۱۳۸۱ به پیشنهاد مرحوم علامه دکتر سید جعفر شهیدی در مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی که بخش دیگری از مؤسسه دهخدا بود کار تدریس زبان فارسی را به زبان‌آموزان غیرایرانی شروع کردم. از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۶ هم‌زمان، هم تدریس می‌کردم و هم سرپرست آموزش بودم. در زمان شیوع کرونا هم با توجه به شرایط پیش‌آمده فرصتی دست داد که در زمینه آموزش مجازی نیز فعالیت کنم. قبل از اینکه افتخار حضور

در دانشکده مطالعات جهان نصیب بنده شود، مسئول کارگروه تهیه و تدوین محتوای آموزش مجازی بودم که امید است به‌زودی بهره‌برداری شود.

● با دانشجویان بین‌الملل از نزدیک کار کرده‌اید. چه پیشنهادی برای موفقیت بیشتر در جذب این دانشجویان دارید؟

بیست سال و اندی به دانشجویان غیرایرانی تدریس کرده‌ام. در آن زمان هنوز رقابت کنونی دانشگاه‌ها برای جذب دانشجویان چشمگیر نبود. همه زبان‌آموزان مؤسسه کسانی بودند که در کشور خودشان رشته‌های شرق‌شناسی، ایران‌شناسی، اسلام‌شناسی و روابط بین‌الملل، همچنین علوم سیاسی خوانده بودند و برای مدتی هم برای آشنایی با فرهنگ و زبان و ... به ایران سفر می‌کردند.

بحث جذب دانشجوی خارجی در این مجال نمی‌گنجد. خودم را هم در حدی نمی‌بینم که راهکار بدهم. اما همیشه گوش شنوای گلایه‌های دانشجویان بین‌الملل بوده‌ام. بیشتر مشکلات دانشجویان غیرایرانی مربوط به مسائل زیرساختی و رفاهی است؛ از گرفتن ویزا گرفته تا مسائل مربوط به سامانه‌های ثبت‌نام و ناآشنایی با زبان. وزارت علوم در بخشنامه‌ای زبان‌آموزان را موظف به گذراندن ۶۴۰ ساعت زبان‌آموزی کرده است تا بتوانند وارد دانشگاه شوند ولی هیچ‌گاه محقق نشده است. به‌قدری فرایند صدور ویزا زمان‌بر است که معمولاً ۳۲۰ ساعت از این دوره بیشتر نمی‌ماند و دانشجویان به دلیل هزینه‌ها مجبور است سریع درس‌های دانشگاهی را بدون تسلط کافی بر زبان فارسی شروع کند. به‌نظر من یکی از راهکارها

اجتماعی در آن بسیار پررنگ است. من این تعامل را بین کارکنان این دانشکده شاهد بودم و برگزاری رویدادها و سمینارهای مختلف و متعدد در این دانشکده بیانگر همین روحیه تعاملی بین کارکنان آن است که اگر این چنین نبود، شاهد موفقیت‌های روزافزون آن نبودیم.

● علاوه بر اینکه در کتابخانه مشغول به کار هستید، صاحب کتاب‌های آموزشی پرشماری در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان نیز هستید. فاصله تألیف از کتاب و کتابخانه نزدیک‌تر از تار مویی است. تعریف کتاب و کتابخانه از منظر شما چیست؟

اولین سری کتاب در زمینه آموزش زبان فارسی کتاب‌های دکتر یدالله ثمره و دکتر پورنامداریان است و من سهم اندکی در این زمینه دارم. کتاب‌هایی که بنده و همکارانم تهیه کرده‌ایم حاصل جزواتی است که در کلاس تدریس شده و از زبان‌آموزان بازخورد گرفته شده است. هنوز در آموزش زبان فارسی کاستی‌های زیادی در تألیف کتاب‌های آموزشی وجود دارد که باید این نقائص برطرف شود.

در مورد تعریف کتاب، به نظرم، کتاب و کتاب‌خواندن مشاهده جهان از دریچه نگاه صاحبان اندیشه است و کتابخانه تسهیلگر این مشاهده است. البته، امروزه با ظهور ابزارها و فناوری‌های جدید، تعریف کتاب و کتابخوانی هم تغییر کرده است. اگر ساعت‌ها در شبکه‌های اجتماعی وقت خود را صرف خواندن مقاله می‌کنیم و یا حین کار در منزل به پادکست مورد علاقه خود گوش می‌کنیم، نمی‌توانیم بگوییم کتاب خوانده‌ایم یا مطالعه نکرده‌ایم.

● به حضور شما در دانشکده مطالعات جهان مفتخریم. از وقتی که به این شماره خبرنامه اختصاص فرمودید بسیار سپاسگزاریم. برایتان آرزوی موفقیت داریم.

سپاسگزارم از فرصتی که در اختیار من قرار دادید و قدردان تلاش‌های شما هستم. مایلیم در این بخش، فرصت را غنیمت بشمارم و از زحمات جناب آقای دکتر سعیدرضا عاملی و جناب آقای دکتر محمد سمیعی و جناب آقای دکتر روح‌اله حسینی سپاسگزاری کنم. اگر اینجا هستم، به‌واسطه کمک‌های بی‌دریغ این اساتید بزرگوار است. امیدوارم بتوانم گوشه‌ای از زحمات ایشان را جبران کنم.

برای جذب دانشجوی خارجی بالابردن کیفیت و پایین آوردن هزینه یا متناسب‌سازی آن است. درست است که دانشجوی خارجی درآمد ارزی برای کشور دارد، باید در نظر داشت که آن‌ها دانشجوی هستند و گردشگر نیستند. هم‌اکنون آنچه بیشتر نمود خارجی دارد کارزار مراکز مختلف برای جذب دانشجوی بین‌الملل بدون توجه به کیفیت آموزش و نیازهای دانشجویان است.

در صورتی که شرایط و زیرساخت‌های مناسبی برای جذب وجود داشته باشد، ایجاد دفاتری در خارج از کشور برای مشاوره‌دادن و راهنمایی‌های اختصاصی دانشجویان خارجی در دانشگاه‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط گام مهمی در سوق به‌سوی این هدف خواهد بود.

تأسیس کانون‌ها یا انجمن‌هایی برای مشارکت هرچه بیشتر و جذب دانشجو دیگر راهکار مناسب برای جذب دانشجوی غیرایرانی به‌نظر می‌رسد. بسیاری از دانشجویان بعد از فارغ‌التحصیلی، با دانشگاه خود قطع ارتباط می‌کنند. در صورت وجود این انجمن‌ها، هم دانشجویان ارتباط مستمر با مراکز دانشگاهی خواهند داشت و هم خود سفیران فرهنگی ما در دانشگاه‌های کشور خود برای تشویق و جذب دانشجویان بین‌المللی در ایران خواهند بود.

برگزاری مدرسه تابستانی یا دوره‌های دانش‌افزایی راهکار خوبی است. به‌طور مثال، برای رشته ایران‌شناسی در این دانشکده، اگر در تابستان با نام ایران‌شناسی و با محوریت آموزش زبان فارسی دوره‌ای با صدور مدرک برگزار شود، چنانچه در مراکز دیگر مسبوق به سابقه است، بسیاری از دانشجویان ایران‌شناسی، شرق‌شناسی و علوم سیاسی در کشورهای دیگر مایل خواهند بود در این کلاس‌ها شرکت کنند.

همین امر راه را برای تشویق به شرکت در دوره کارشناسی‌ارشد و دکتری ایران‌شناسی خواهد گشود.

● یکی از ویژگی‌های بارز شما، خلق آرام و روحیه تعاملی شماست. در این مدت، دانشکده مطالعات جهان را چطور ارزیابی می‌فرمایید؟

این نظر لطف شماست. اما من این روحیه تعامل و همکاری را در همه همکاران در این مجموعه شاهد هستم. زندگی عرصه تعامل انسان‌ها با یکدیگر و در زمینه‌های مختلف است. به‌نظر من تعامل در محیط کار را نباید دست‌کم گرفت. در بین بخش‌های مختلف زندگی انسان، محیط کار از جمله محیط‌هایی است که نقش تعامل

من این تعامل را بین کارکنان این دانشکده شاهد بودم و برگزاری رویدادها و سمینارهای مختلف و متعدد در این دانشکده بیانگر همین روحیه تعاملی بین کارکنان آن است که اگر این چنین نبود، شاهد موفقیت‌های روزافزون آن نبودیم.

زهرا تهرانی، دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات ژاپن

● سرکار خانم تهرانی از اینکه در این شماره خبرنامه در خدمت شما ایم، بسیار خرسندیم. از دانشجویان فعال در رشته خود در دانشکده هستید. با دانشکده و این رشته چطور آشنا شدید؟

سلام عرض می‌کنم و سپاسگزارم از فرصتی که در اختیار بنده قرار دادید. در واقع، رشته کارشناسی بنده بسیار مرتبط با رشته‌ای است که در حال حاضر در آن مشغول به تحصیل هستم. بنده افتخار این را داشتم که از سال ۹۵ دانشجوی کارشناسی زبان و ادبیات ژاپنی دانشگاه تهران در دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی باشم و طبیعتاً به دلیل نزدیکی این دانشکده با دانشکده مطالعات جهان، رفت‌وآمدهای زیادی به این دانشکده داشتم؛ از جمله اینکه در نشست‌های ژاپن‌شناسی و سایر رویدادهای مرتبط با ژاپن معمولاً شرکت می‌کردم.

از طریق همان رفت‌وآمدهایی که با دانشکده مطالعات جهان داشتم، تحت‌تأثیر فضای پرشور و فعال این دانشکده، به‌ویژه گروه مطالعات ژاپن، قرار گرفتم و تحصیل در این دانشکده و انجام فعالیت‌ها و همکاری در رویدادها و نشست‌ها از همان ابتدای دوران کارشناسی تبدیل به آرزو و هدف بنده در آینده شد. رشته مطالعات ژاپن فرصت بسیار خوبی است تا با استفاده از دانش زبان ژاپنی خود که برای درک و فهم جامعه و فرهنگ ویژه ژاپن از ابزارهای کارآمد است، به شناخت بیشتر و عمیق‌تری از جامعه ژاپن دست پیدا کنم.

واحد‌های جامع و متنوعی که این رشته دارد، سبب می‌شود تا همه ابعاد جامعه ژاپن بررسی شود و در مقایسه با رشته کارشناسی، دید گسترده‌تر و چندجانبه‌ای به بنده بدهد. بعد از ورود به دانشکده مطالعات جهان، به بسیاری از سؤال‌هایی که دوره کارشناسی درباره جامعه ژاپن در ذهنم به وجود آمده

بود پاسخ داده شد و فرصت این را داشتم تا درباره موضوع‌هایی که همیشه در گوشه ذهنم جای داشت و به آن علاقمند بودم، پژوهش‌های متنوعی انجام دهم.

● در سلسله نشست‌های دوشنبه‌های آخر هر ماه ژاپن‌شناسی، از افراد کلیدی در برگزاری آن هستید. این قبیل نشست‌ها و فعالیت‌ها چه نقشی در زندگی تحصیلی و مهارت‌اندوزی شما داشته است؟

ابتدا صمیمانه تشکر می‌کنم از اساتید گرامی گروه مطالعات ژاپن سرکار خانم دکتر پوررستمی و جناب آقای دکتر گل‌محمدی که این فرصت را در اختیار بنده گذاشتند تا از این بزرگواران هرچه بیشتر بیاموزم. همان‌طور که عرض کردم دانشکده مطالعات جهان به دلیل برگزاری همایش‌ها و رویدادهای متفاوت و فراوان، این فرصت را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد تا در کنار علم‌آموزی در کلاس‌های درس، به انجام فعالیت‌های اجرایی و افزایش تجربیات خود در زمینه‌های مرتبط با رشته خود بپردازند. در این میان راهنمایی اساتید در حوزه‌های مختلف نگارشی، پژوهشی، اجرایی، مدیریت و

جهان، با دانش لازم در زمینه‌های مختلف جامعه‌شناختی، اقتصادی و سیاسی، راه‌گشای بسیاری از منازع‌های بین‌المللی و افزایش همکاری‌های تجاری، فرهنگی و سیاسی هستند.

● دانشکده مطالعات جهان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

از آنجاکه سال‌ها رفت‌وآمد در دانشگاه تهران داشته‌ام، دانشکده مطالعات جهان را به جرأت دانشکده‌ای ویژه با آینده‌ای روشن و دانشجویانی متخصص و مفید برای آینده ایران می‌دانم. اساتید دانشکده مطالعات جهان با سال‌ها سابقه پژوهشی و بعضاً اجرایی در کشورهای متفاوت، به دانشجویان نوعی جهان‌بینی لازم برای فهم جوامع مختلف را می‌دهند و به آنان در پرورش ذهنی منعطف در آموختن از این جوامع یاری می‌رسانند.

همچنین کادر زحمت‌کش، دقیق، منظم و مسئولیت‌پذیر این دانشکده با اجرای همایش‌های متنوع و سایر خدمات‌رسانی‌های خود، همراه و یاور دانشجویان در

زمینه‌های مختلف و موجب پیشرفت تحصیلی هر چه بیشتر آنان هستند.

● از وقتی که به این شماره خبرنامه اختصاص فرمودید

بسیار سپاسگزاریم. برایتان در مسیر پیش‌رو آرزوی موفقیت داریم.

برنامه‌ریزی سبب پرورش و شکوفایی استعداد دانشجویان و افزایش مهارت آنان در این حوزه‌ها می‌گردد که برای آینده و زندگی حرفه‌ای آنان بسیار مؤثر است.

علاوه بر این، با وجود مشغله‌های درسی، این قبیل رویدادها با نکات بسیار آموختنی در زمینه‌های مختلف، کمک بزرگی به

دانشجویان در حوزه تحصیلی است و نه تنها مانع تحصیل نیست، بلکه در ابعاد مختلف پژوهشی، توانایی در مدیریت زمان و غیره باعث افزایش کارایی تحصیلی می‌شود.

● دوست دارید پس از فارغ‌التحصیلی در چه زمینه‌ای فعالیت داشته باشید؟

بنده هم همراه سایر دوستانم در گروه‌های مطالعاتی دیگر این دانشکده، عمدتاً در جهت برقراری ارتباطی دوستانه و مؤثر بین کشور خود، ایران و کشور مورد مطالعه در تلاش هستیم. به همین دلیل، انجام فعالیت‌هایی برای شناساندن کشور مورد مطالعه به اقشار مختلف به‌خصوص دانشگاهیان و یافتن الگوهای موفق در این کشورها برای

پیاپی‌سازی در کشورمان با توجه به شرایط و فرهنگ جامعه ایران از اهداف مورد پیگیری بنده است.

درک عمیق از فرهنگ و جامعه کشورهای دیگر برای برقراری ارتباط هرچه مؤثرتر با آنان ضروری است. شناخت دقیق کشورها مانع ایجاد سوء تفاهم‌ها و گسترش روابط بین‌کشوری است و در این میان دانشجویان و اساتید مطالعات

از آنجاکه سال‌ها رفت‌وآمد در دانشگاه تهران داشته‌ام، دانشکده مطالعات جهان را به جرأت دانشکده‌ای ویژه با آینده‌ای روشن و دانشجویانی متخصص و مفید برای آینده ایران می‌دانم. اساتید دانشکده مطالعات جهان با سال‌ها سابقه پژوهشی و بعضاً اجرایی در کشورهای متفاوت، به دانشجویان نوعی جهان‌بینی لازم برای فهم جوامع مختلف را می‌دهند و به آنان در پرورش ذهنی منعطف در آموختن از این جوامع یاری می‌رسانند.

اخبار ویژه

نشست نگاه جهانی و تمدنی به انقلاب اسلامی، به مناسبت چهل و پنجمین سالگرد پیروز انقلاب اسلامی ایران

در روز دوشنبه ۳۰ اسفند ۱۴۰۲، در تالار حنانه دانشکده مطالعات جهان، نشست نگاه جهانی و تمدنی به انقلاب اسلامی با حضور چهار سخنران برگزار شد.

دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، به موضوع بنیان‌های تمدنی انقلاب اسلامی پرداخت. خاطره شور و شغف ایرانیان در خارج از کشور در زمان پیروزی انقلاب اسلامی و از شنیدن سرود «خمینی ای امام» و حس افتخار و احیای دوباره، آغازگر سخنان دکتر عاملی بود و از مجاهدت‌های مرحوم شیخ‌الاسلام در آن زمان یاد کرد.

به بیان دکتر عاملی، احیای دوم، در زمان فتح خرمشهر و فروریختن هیمنه صدام حسین صورت گرفت و از خاطرات رشادت‌های رزمندگان در زمان جنگ تحمیلی سخن گفت و آن را بروزی از «خود منهای شدن» خطاب کرد و ادامه داد: «به میزانی که نیستی هستی. اگر انسان فقط به من خود بیندیشد، چشم باز نخواهد کرد.»

دکتر عاملی فراتر از بنیان‌های نظری موجود درباره انقلاب اسلامی، به بیان حس تمدنی در نسل انقلاب اسلامی پرداخت که هنوز هم دل‌تنگی پدید می‌آورد. دکتر عاملی در سال ۱۳۹۰ در کتاب خود با عنوان میراث تمدنی ایران، از ایران باستان تا ایران انقلاب اسلامی، نشر پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، از شش دوره تمدنی یاد کرده است که دو دوره آن مربوط به پیش از ظهور اسلام در ایران، و چهار دوره مربوط به پس از ورود اسلام به ایران است. ایشان انقلاب اسلامی را دوره تمدنی هفتم می‌داند.

رئیس کمیسیون تحول در علوم انسانی نخست به تعریف تمدن پرداخت؛ اینکه آیا وجه میراثی دارد؟ یا امری در بستر زمان است که از گذشته تا حال و تا آینده ادامه دارد؟ و گفت: «تمدن گذشته، زمانی تمدن آینده بوده است؛ اینکه تمدن متعلق به گذشته است، نه حال و آینده، تفکر درستی نیست. تمدن ساختنی است، نه شدنی. افکار، اندیشمندان، دانشمندان، علما و نجیبان و تلاش بی‌نظیر سازندگان تمدن باید گرد هم آید تا چیزی در عرصه تمدن معنوی و مادی شکل گیرد. تمدن در خط زمان قرار دارد و متعلق به گذشته، حال و آینده است.»

دکتر عاملی تمدن را به دو دسته تقسیم کرد: مادی، و معنوی.

عناصر تمدن مادی در فیزیک این جهان دنبال می‌شود که محسوس است؛ نظیر معماری، شهرسازی، هنرهای تجسمی، و پیشرفت‌های صنعتی. از جمله عناصر تمدن معنوی را نیز دین برشمرد که در تمدن مادی امتداد خاص نیز می‌یابد. به بیان استاد پیرنیا، یکی از عناصر تمدن معماری را مردم‌واری برشمرد.

همچنین، علم و دانش را دیگر عناصر تمدنی یاد کرد. دانشگاهی مانند جندی‌شاپور با ۱۷۰۰ سال قدمت و ثبت جهانی به‌عنوان نخستین دانشگاه در جهان، نمودی از تمدن و علم اندیشمندان است.

دکتر عاملی اخلاق را دیگر عنصر تمدنی برشمرد. وجه اشتراک تمدن‌ها را نیز ماندگاری آن‌ها دانست که نسل‌درنسل ادامه یافته

مردم را باید تقویت کرد. مردم منبع و واحد تمدنی هستند. افراد با الهام‌های مختلف از جمله الهام از علم و دانش تمدن را می‌سازند و روابط آنان تمدن‌ساز است. جامعه نخبگانی در میان لایه‌های مردم دارای جایگاه خلق ارزش‌های تمدنی است.»

این استاد حوزه ارتباطات به نقل از حضرت آقا، عنصر تمدنی انقلاب اسلامی را تبیین کرد: «در روزآبودن انقلاب اسلامی بود که موجب قدکشیدن آن در جهان شد. [...] اقتدار این است که یک ملت از درون بجوشد؛ هم علم را، هم نظامی‌گری را، هم سازندگی را، هم پیشرفت را، هم عزت بین‌المللی را برای خود کسب کند. [...] بزرگ‌ترین دلیل برای اقتدار ملت ایران و قوت و قدرت ملت ایران، این است که چهل سال است که یکی از سفاک‌ترین و بی‌رحم‌ترین و رذل‌ترین قدرت‌های دنیا یعنی آمریکا در مقابل ملت ایران مشغول کارشکنی و شرارت است و نتوانسته است به این ملت زبانی وارد کند و نتوانسته هیچ غلطی بکند و ملت ایران راه خودش را در پیش گرفته و پیش رفته و قوی‌تر شده؛ این نشانه قدرت ملت ایران است.» رهبر حکیم انقلاب (۱۳۹۷/۰۴/۹) دکتر عاملی انقلاب اسلامی ایران را انقلابی جهانی خواند که در دوره به‌حاشیه‌راندن شدن دین در جهان تحقق یافته است؛ در زمانی که نگاه سوسیالیستی و لیبرالیستی بر جهان حاکم بود؛ و از افرادی که نگاه جهانی به انقلاب اسلامی ندارند انتقاد کرد. به نقل از گیدنز، در زمان پیروزی انقلاب اسلامی ایران، توقع پیروزی هر انقلابی می‌رفت، جز انقلاب برخاسته از دین. و ادامه داد: «انقلاب اسلامی، انقلاب جهانی معکوس بود.» دکتر عاملی شیخ زاکزاک را یکی از امتدادهای جهانی انقلاب اسلامی ایران در آفریقا دانست. همچنین، از امتداد انقلاب اسلامی در آمریکای لاتین، شرق و جنوب آسیا و در منطقه غرب آسیا، در لبنان، فلسطین و یمن سخن گفت: «یک شیرین، شیرین شیرین است برای ایجاد جریانی انقلابی در ترکیه.» وی افزود: «انقلاب اسلامی، جهانی سه‌قطبی را شکل داده است. امروز ایران قطب قدرت جهانی است و کار می‌کند و توانایی دارد. در عین حال، هزینه، سختی و تحریم هم دارد. سرمایه انسانی ایران سرمایه انسانی باهوش و توانایی است، چه در داخل کشور و چه در خارج از آن. مسئله اصلی جهان سلطه، ایران و اسلام است. آمریکایی‌ها و اروپایی‌ها تغییر موضع اساسی داده‌اند. سیاست شبیه‌سازی در اروپا زیر لوای یکی‌سازی، حذف هر مسلمان انقلابی

است و انفاذ اجتماعی دارد. وی ادامه داد: «یکی از جفاهایی که به انقلاب اسلامی شد این بود که ما به انقلاب اسلامی به‌منزله سرمایه اجتماعی و تمدنی تأکید نکرده‌ایم. در انقلاب اکتبر کلی کشتار شد و اصلاً اجزای تمدنی، انسانی، کرامتی و اخلاقی حاکم بر انقلاب اسلامی ایران را نداشت. به فرمایش حضرت آقا، انقلاب ایران انقلابی بزرگ بود که صورت گرفت. انقلاب کبیر اسلامی در ایران بود که تحقق یافت.»

حکمرانی دیگر اجزای تمدنی برشمرده دکتر عاملی بود. شاخصه‌های ذکر شده درباره حکمرانان خوب مربوط به حکمرانانی است که فقر را در جامعه زوده‌اند، عدالت فراگیر و رفع تبعیض اجتماعی داشته‌اند، توجه بسیار به اندیشمندان و علما داشته‌اند، امنیت اجتماعی ایجاد کرده‌اند.

هنرهای غیرمحسوس دیگر عنصر تمدنی به بیان دکتر عاملی

است. وی گفت: «ما از برخی چیزها تصور زیبایی در ذهن داریم. در مفهومی عمیق‌تر مفهوم عشق را در ادبیات ما به کار می‌برند.» و بخش از مناجات‌المحبین دعای خمه عشر را تلاوت کرد.

به گفته این عضو شورای عالی فضای مجازی، دنیای مجاز حاوی عناصر هویتی متعددی است که نوعی ابعاد متفاوتی یکی البته از جنس ممکنات دارد و لزوماً دوام و پایداری ندارد. در فرهنگ مهدویت گفته می‌شود که در زمان ظهور آقا امام زمان (عج)، آقا می‌گویند و مردم می‌شنوند. در جهان علیت تحقق این عنصر فراهم شده است.

دکتر عاملی با این مقدمه گفت: «ما در عرصه فرهنگ و تمدن با دوفضایی شدن مواجه شده‌ایم. امر تمدنی را پیش‌تر در دنیای فیزیکی جستجو می‌کردیم. جهان

مجازی در کنار جهان فیزیکی خلق مجددی است از امر تمدنی. این خلق جدید بسیار نزدیک به جهان قدرتمند ذهن است که پدیده‌های مختلفی را هم‌زمان کنار هم می‌چیند.» رایانه‌های کوانتومی با توان رسیدن به مجموعه ریزمفروض‌های گسترده در سطح کوبیت بین دو احتمال به‌وجود آمده است. دوییت بومی‌مدرن، دوییت بومی-جهانی‌شدن، و دوییت واقعی-مجازی در نظام‌واره فرهنگ و تمدن با ابزار رایانه و ریزتراشه‌ها در دنیای امروز ما محقق شده است. وی ادامه داد: «انقلاب اسلامی با جهان مدرن و تفکر ما در کنار هم هستند و ترکیبی را شکل داده است. سرمایه انسانی و اجتماعی انقلاب اسلامی مردم بوده و هستند و پیوند با

دکتر عاملی در سال ۱۳۹۰ در کتاب خود با عنوان میراث تمدنی ایران، از ایران باستان تا ایران انقلاب اسلامی، نشر پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی، از شش دوره تمدنی یاد کرده است.

دکتر عاملی: اینکه تمدن متعلق به گذشته است، نه حال و آینده، تفکر درستی نیست. تمدن ساختنی است، نه شدنی.

و مراکز اسلامی است. عنصر مقاومت و تمدن شکل گرفته برای غرب خوشایند نیست.»

پایان بخش سخنان دکتر عاملی این آیه شریفه بود: «إِنَّ الدِّينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا. افراد معتقد به الله باید فرهنگ مقاومت داشته باشند تا بتوانند ادامه پیدا کنند.»

دکتر مجتبی رحماندوست، دانشیار گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا، با موضوع «ظرفیت پنهان»، سخنران دوم این نشست بود. اینکه چه شد انقلاب اسلامی پیروز شد و چه شد که جنگ تحمیلی و دیگر ترفندهای دشمنان به پایان بخشیدن به انقلاب و حاکمیت دین نینجامید، آن هم بدون اتکا به احزاب و کشورهای بیگانه، با رهبری امامی که نه چهره‌ای بین‌المللی بود و نه دانشگاهی، آغازگر سخنان این کاندیدای انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی بود.

رزمندگان مکتبی (اعم از مبارزان تا پیروزی انقلاب اسلامی، رزمندگان دفاع مقدس، و مدافعان حرم)، رزمندگان ایرانی، عوامل پیشران مقاومت و مبارزه، فرماندهان و ظرفیت فرماندهی آنان مفاهیم مورد بحث در این نشست بود.

به بیان دکتر رحماندوست، رزمنده مکتبی شخصی است که به قیامت ایمان دارد؛ قائل به جهاد در راه خدا، اراده الهی، اذن الهی و ایثار است؛ شجاع و نترس و خداترس است، لذا در میدان نبرد از چیزی واهمه ندارد و به بیان شهید سلیمانی «ما

ملت امام حسین‌ایم» و خود را در معرض صحن الهی می‌بیند؛ نماز، مناجات و توسل به خدا از ویژگی‌های بارز اوست؛ زنده به عشق الهی است؛ مرگ را گمشده مؤمن می‌داند؛ تحلیل آنان از درد، ساختن و رسیدن به معراج است؛ نگاه رزمندگان مکتبی به هم غبطه به احوال معنوی است؛ خستگی به تن نمی‌پذیرد و به دنبال کارهای سخت‌تر است؛ عمق و ظرفیت بالای روحی دارد و دلتنگ جبهه می‌شود؛ پیروزی و شهادت، هر دو را نکو می‌داند؛ دنیا را بی‌ارزش می‌شمارد؛ حق را دوام و استمرار می‌داند و باطل گذراست؛ به برکت کار و امدادهای غیبی ایمان دارد.

این مبارز مکتبی و جانباز هشت سال دفاع مقدس، رزمنده ایرانی را نیز چنین تعریف کرد: دارای هوش و استعداد سرشار، سابقه تمدنی جغرافیای ایران فعلی و ایران تمدنی گذشته، اندیشه ایران و فارسی.

دکتر رحماندوست عوامل پیشران مقاومت و مبارزه را نیز چنین برشمرد: شهادت عبدالله حسین، و ظهور منجی عالم و نوید عدالت.

دکتر رحماندوست گفت: «دشمنان سودای تجزیه ایران را دارند؛ ولی ایران کشوری وسیع و چهار فصل با مرزهای وسیع زمینی، هوایی و دریایی است و همسایگان متنوع و متعددی دارد. ایران دارای عمق راهبردی است. در سراسر جهان ملت‌ها و افراد بسیاری به انقلاب ما دل‌بستگی دارند. فرماندهان معاصر ایران قدرت فرارماندهی دارند. فرماندهان دفاع مقدس بیست و چهار- پنج ساله بودند که به شهادت رسیدند در

دکتر عاملی: به فرمایش حضرت آقا، انقلاب ایران انقلابی بزرگ بود که صورت گرفت. انقلاب کبیر اسلامی در ایران بود که تحقق یافت.

انقلاب اسلامی، انقلاب جهانی معکوس بود.

درباره تنها چیزی که سخن گفته نشده است، حقوق بشر بوده است. فروش تسهیلات و مسائل منطقه و بین‌الملل، همچنین شوروی موضوع صحبت‌های این دو بوده است. وی این روند را ادامه دولت نیکسون و کسینجر دانست و گفت: «آمریکا در پیشبرد اهداف خود در منطقه، به دنبال دولت‌های دیکتاتور بود و سی‌ای‌ای برای حفظ این دیکتاتورها برنامه‌ریزی می‌کرد، چراکه ممکن بود به انقلاب بینجامد و منافع آمریکا به خطر افتد. ایران در آن زمان، رتبه اول را در خرید تسهیلات نظامی از آمریکا داشت (یک‌سوم فروش آمریکا در کل دنیا). سی‌ای‌ای در ایران دفتر داشت و این دفتر هاب اصلی در منطقه نیز محسوب می‌شد.»

دکتر ایزدی گفت: «تحقق انقلاب در ایران، آمریکاییان را غافلگیر کرد. چند ماه قبل از تحقق انقلاب در ایران، رئیس‌جمهور این کشور ایران را جزیره پایدار خطاب کرد و این نشان می‌دهد که انتظار تحقق انقلاب را نداشته است. و در گزارش منتشرشده‌ای، آمریکا ایران را نزدیک به انقلاب یا پیش از وقوع انقلاب نمی‌دانسته است. آمریکا با توافقی که با شاه کرده بود، به مسائل اجتماعی و سیاسی ایران ورود نمی‌کرد و تنها منافع خود را می‌برد.»

دکتر ایزدی ادامه داد: «نزدیک به تحقق انقلاب اسلامی ایران، آمریکاییان متوجه اشتباه در محاسبات خود شدند و فرصت اصلاح داشتند. اینجا نیز فرصت دیگر را از کف دادند و از انقلابیون حمایت نکردند و به حمایت شاه، حتی بعد از فرار او از ایران، ادامه دادند که به تسخیر لانه جاسوسی به دست انقلابیون انجامید. در جریان جنگ تحمیلی نیز به حمایت از صدام پرداختند و جنایت‌های دیگری را مرتکب شدند که ادامه اشتباه‌های پیشین آنان بود.»

پس از پایان جنگ تحمیلی نیز دولت کلینتون اصلاح سیاست را دنبال نکرد و بر فشارهای خود بر ایران افزود. در دولت آقای هاشمی و آقای خاتمی، برای کاهش تنش‌ها، برقراری برخی همکاری‌های نفتی و کمک به دولت افغانستان، امکان اصلاح سیاست به آمریکاییان داده شد ولی آن‌ها از این فرصت‌ها نیز استفاده نکردند. در دوره دوم دولت آقای احمدی‌نژاد نیز در مذاکرات عمان، آمریکا از امکان اصلاح خود استفاده نکرد. برجام در دولت آقای روحانی

کنار فرماندهی امام راحل که اوج فرماندهی روحی بودند. و در حال حاضر فرماندهی حضرت آقا که فردی فرهیخته، سیاستمدار، عالم و مهم‌تر از همه مرجع تقلید هستند و آسودگی خیال بیشتری برای رزمندگان دارند.»

دکتر فؤاد ایزدی، دانشیار گروه مطالعات آمریکا، سخنران سوم این نشست، با موضوع «آمریکا و انقلاب اسلامی» بود. او سخنان خود را با این سؤال آغاز کرد: آیا اگر استکبار جهانی، آمریکا، وجود نمی‌داشت، ما با تحقق پیروزی انقلاب اسلامی مواجه می‌شدیم؟ دکتر ایزدی پاسخ خود را به این سؤال چنین تبیین کرد:

«حضرت امام قیام خود را بر علیه شاه به‌انجام رساندند. حضور دوباره شاه در ایران، بعد از کودتای آمریکایی-انگلیسی ۲۸ مرداد بود. اگر این کودتا محقق نمی‌شد و دولت دموکرات در آمریکا در قدرت باقی می‌ماند، حکومت مصدق در ایران ادامه می‌یافت و معلوم نبود که انقلاب اسلامی ایران بدین شکل آن به پیروزی برسد. کمک دولت آمریکا به همراهی انگلیس در اجرای این کودتا، یک انتخاب بود نه اجبار.» دکتر ایزدی نتیجه گرفت: «در تاریخ ۸۰ ساله اخیر، آمریکاییان فرصت‌های متعددی داشتند تا سیاست خود را در قبال ایران اصلاح کنند و توانمندی خوبی در از دست‌دادن این فرصت‌ها از خود نشان دادند! اولین فرصت از دست‌رفته، کودتای کودتا کردن در ایران بود. به‌گفته آلبرایت، وزیر امور خارجه وقت در زمان کلینتون، که برخی از آن تعبیر عذرخواهی را کرده‌اند، سیاست آیزنهاور در کودتای سال ۱۹۵۳ ایران، سیاست غلطی بود.»

فرصت دوم از دست‌رفته آمریکا در قبال ایران، پس از آنکه به ضعف شاه در اداره امور کشور واقف شدند، کنترل نکردن شاه و دیکتاتوری او و تقویت ساواک بود و افزود: «آمریکا در سیاست خارجه خود به دنبال منافع کوتاه‌مدت است. شاه را همچون ابزاری برای پیشبرد منافع خود در منطقه و در تقابل با شوروی و بهره‌برداری از منابع ایران، از جمله نفت، استفاده کردند.»

دکتر ایزدی به اسناد منتشرشده از نخستین جلسه مذاکره وزیر امور خارجه کارتر با شاه سخن گفت که موضوع حقوق بشر بود، اما

رزمندگان مکتبی (اعم از مبارزان تا پیروزی انقلاب اسلامی، رزمندگان دفاع مقدس، و مدافعان حرم)، رزمندگان ایرانی، عوامل پیشران مقاومت و مبارزه، فرماندهان و ظرفیت فرماندهی آنان مفاهیم مورد بحث دکتر رحماندوست در این نشست بود.

این مبارز مکتبی و جانباز هشت سال دفاع مقدس، رزمنده ایرانی را نیز چنین تعریف کرد: دارای هوش و استعداد سرشار، سابقه تمدنی جغرافیای ایران فعلی و ایران تمدنی گذشته، اندیشه ایران و فارسی.

از انقلاب اسلامی بسیار چشمگیر بوده است، در حالی که در رسانه‌های بیگانه یا بدان پرداخته نمی‌شود یا بسیار بدیهی و پیش‌پاافتاده تصویر می‌شود. در این مستند گروه مادرانه، زنان توانمندی بدون نسخه‌پیچی دیگران، در زندگی خود مادری می‌کنند. مؤسس این گروه، زنان دانشگاهی ادآور گذشته در گروه‌های فعال دانشجویی هستند که پس از مادرشدن خانه‌نشین شدند و به تربیت فرزندان خود مشغول بودند و از انقطاع از زندگی اجتماعی در رنج بودند. اعضای این گروه با گردهم‌آمدن و تعریف کارهایی مشخص، شعبه‌های گروه مادرانه را در تمامی استان‌های کشور دایر کرده‌اند و بر توانمندسازی مادران تمرکز دارند. مادری عرصه‌ای سیاسی است و انقلاب اسلامی را باید منشأ آن دانست. به فعالیت‌های این زنان باید در مجامع دنیا بیشتر بها داد. صرفاً پرداختن به فعالیت‌های زنان در کنگره و دولت‌ها نگاهی تقلیلگرایانه است. ایران، مثل هر نقطه دیگری از جهان، برای زنان بهشت نیست، ولی جهنم هم نیست.»

این نشست به‌همت دکتر احسان رسولی‌نژاد، معاون امور فرهنگی و اداری دانشکده مطالعات جهان، و به مناسبت چهل‌وپنجمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی برگزار شد.

دکتر رحماندوست: فرماندهان دفاع مقدس بیست‌وچهار-پنج ساله بودند که به شهادت رسیدند در کنار فرماندهی امام راحل که اوج فرماندهی روحی بودند. و در حال حاضر فرماندهی حضرت آقا که فردی فرهیخته، سیاستمدار، عالم و مهم‌تر از همه مرجع تقلید هستند و آسودگی خیال بیشتری برای رزمندگان دارند.

دکتر ایزدی: در تاریخ ۸۰ ساله اخیر، آمریکا بیان فرصت‌های متعددی داشتند تا سیاست خود را در قبال ایران اصلاح کنند و توانمندی خوبی در از دست دادن این فرصت‌ها از خود نشان دادند!

فرصت دیگر از دست‌رفته آمریکا بود. بایدن نیز فرصت بازگشت به برجام را از کف داد.

دکتر ایزدی با ارائه سندی از نهاد پژوهشی کنگره آمریکا در ۱۰ ژانویه ۲۰۲۴، سخنان خود را چنین پایان داد: «در نگاه آمریکا به اوراسیا، بخش اعظم ثروت و جمعیت در دنیا در منطقه اوراسیا

هست. لذا، دولت آمریکا در دهه‌های گذشته اجازه نداده است که در هیچ‌یک از این کشورهای منطقه هژمونی یا سلطه‌ای محقق شود. از آنجاکه هیچ‌یک از این کشورها به‌تنهایی قادر به مقابله با هژمونی کشور دیگری در این منطقه نیست، آمریکا باید در این منطقه حضور داشته باشد و مانع شکل‌گیری هر نوع هژمونی شود.» دکتر ایزدی کشورهای دارای ظرفیت ایجاد هژمونی را چین، روسیه و ایران نامید که کشورهای هدف آمریکا هستند و همچنان به فرصت‌سوزی‌های خود ادامه خواهد داد.

دکتر زهره نصرت خوارزمی، استادیار گروه مطالعات آمریکا، سخنران چهارم و آخر این نشست با موضوع «چالش‌های گذر از زن‌مدرن به زن انقلابی» بود. دکتر خوارزمی مستندی از گروه مادرانه را به‌نمایش گذاشت و گفت: «دستاوردها و توسعه زنان در ایران بعد

سمینار هوش مصنوعی و کاربست آن در آموزش عالی در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد

فکس، سی فکس و از همه مهم‌تر اینترنت، در جایگاه شبکه‌ای داخلی و پس از آن اینترنت و با فاصله کوتاهی، وب تعاملی و گوگل در ۱۹۹۸. در هوش مصنوعی دو معنای بنیادین وجود دارد: حذف خودکار ارتباط‌گر و ارتباط‌گیر و تسلط بر پارامترهای متعدد، به‌طور مثال، در چت جی‌پی‌تی ۳۰۰ میلیارد پارامتر؛ و فراهم‌شدن متمایل به بی‌نهایت عوامل ارتباطی ماتریسی.»

دکتر عاملی به مقاله مهم فیزیکدانی به‌نام آلن تورینگ، درباره نظام محاسباتی اشاره داشت که در بحبوحه جنگ نازی‌ها و رمزگشایی بی‌سیم‌ها، با هدف محاسبه میلیاردها امکان به‌طور هم‌زمان، و ابداع ماشین تقلید، تحولی بزرگ را شکل داد و باید آن را پایه هوش مصنوعی جدید دانست.

سخنران کلیدی سمینار «هوش مصنوعی و کاربست آن در آموزش عالی»، پس از بیان این مقدمه از تاریخچه هوش مصنوعی، کاربرد هوش مصنوعی را در آموزش عالی مجزا از دیگر کاربردهای آن در سایر نظام‌های زندگی ندانست و افزود: «فناوری‌های جدید فرامتغیرهایی هستند که در کنار متغیرهای پیشین می‌نشینند و حکمرانی، نهادهای نظام حکمرانی، صنعت، کشاورزی، خدمات، بخش‌های مختلف اجتماعی، نظام سیاسی، نظام فرهنگی و نظام اقتصادی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند. در چنین ساختاری، ساختار آموزش عالی نیز تغییراتی بنیادین رخ خواهد داد.»

دکتر عاملی به قاعده‌ای کلی اشاره کرد: فلسفه پیدایش و

در روز دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲، سمینار «هوش مصنوعی و کاربست آن در آموزش عالی» با مشارکت کمیسیون ملی یونسکو و انجمن ایران مطالعات جهان، در دانشگاه مطالعات جهان تهران برگزار شد.

دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، سخنران افتتاحیه این سمینار بود با موضوع: «نسل جدید دانشگاه در زیست‌بوم هوش مصنوعی.»

به بیان این استاد حوزه ارتباطات، همایش بین‌المللی «هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین» با همکاری مشترک دانشکده مطالعات جهان و انجمن ایرانی مطالعات جهان، و دو کنفرانس روابط عمومی و هر دو متمرکز بر هوش مصنوعی دال بر اهمیت شناخت این پدیده جدید در دنیای مدرن امروز در جامعه ایرانی است.

به بیان این عضو شورای عالی فضای مجازی: «هوش مصنوعی دنباله فناوری‌های پیشین است. پایه هوش مصنوعی را باید در الگوریتم جستجو کرد که سابقه‌ای چندقرنی دارد و به منطق خوارزمی بازمی‌گردد. بعد از الگوریتم بزرگ‌ترین رویداد و منشأ رویدادهای بزرگ در زندگی بشر، صنعت هم‌زمان ارتباطات میان ارتباط‌گر و ارتباط‌گیر بود. در اواخر قرن نوزدهم، موریس انگلیسی، فاصله را در منطق ارتباطی حذف کرد و منشأ تحول بزرگی شد که متعاقب آن فناوری‌ها یکی بعد از دیگری بروز یافت: تلگراف، تلفن،

ساده‌انگاری است. تراکم و ماژولارشدن بین مغزها، هوش هوش‌ها، حافظه حافظه‌ها و خلاقیت خلاقیت‌ها را شکل می‌دهد، و بسط و عمق و تراکمی بزرگ پدید می‌آید. اینجاست که ممکن است هوش مصنوعی بر انسان سلطه یابد.»

این عضو شورای انقلاب فرهنگی اصل اخلاقی درباره هوش مصنوعی را در این دانست که در امتداد دادن به هوش مصنوعی، باید مراقب طبیعت انسانی و حفظ آن بود. تضعیف حافظه به دلیل اتکا به هوش مصنوعی، رباتی‌شدن رفتار و از بین رفتن تنوع رفتاری در جامعه بشری از تبعات منفی هوش مصنوعی در جوامع بشری برشمرده شد که رفتارهای اسکیماتیک (انگارهای) را شکل می‌دهد و ذهن خودکار و مانند هوش مصنوعی می‌شود و یکی مساوی با همه شکل می‌گیرد. دکتر عاملی نتیجه گرفت: «هوش مصنوعی نباید هوش مصنوعی دیگری برای ما بسازد. با هوش مصنوعی باید به دنبال عدالت و توزیع عادلانه رفت.»

سخنران کلیدی سمینار «هوش مصنوعی و کاربرد آن در آموزش عالی» از هفت عنصر ماهیتی هوش مصنوعی سخن گفت که با فضای مجازی مشترک، اما در هوش مصنوعی مختص است:

۱. رقومی‌بودن و داده‌بنیان بودن،
۲. ماژولاربودن (خوشه‌ای بودن)،
۳. لایه‌ای بودن،
۴. یکپارچگی،
۵. الگوریتمی شدن،
۶. برخورداری از ظرفیت‌های زمان مجازی (حذف فاصله از زمان = همه‌زمان؛ به کتاب زمان مجازی تحول در نهادهای مجازی، تألیف دکتر سعیدرضا عاملی، ۱۳۸۸، نشر بعثت مراجعه فرمایید)،
۷. قابلیت تدرج

دکتر عاملی: مهم‌ترین رویداد در هوش مصنوعی، رفتن به سراغ مرجع کنش است که هوش ما محسوب می‌شود. کلید فناوری نو داده‌مبنا و رقومی بودن آن است. تفاوت آن با فناوری‌های پیشین نیز در این است که این فناوری‌های شیئی و آنالوگ بودند.

سازوکار شکل گرفتن فناوری‌ها، به خصوص فناوری‌های نو؛ و گفت: «فناوری با الهام از هستی بازتولید می‌شود تا انسان را تکرار کند. اهرم بازتولید بازوی انسان، و هوش مصنوعی بازتولید مغز انسان است. هوش مصنوعی به تبعیت از هوش انسانی شکل گرفته است. هوش پدیده‌ای است که قدرت سازگاری دارد. خلاقیت و نوآوری جنبه سازگاری هوش برای حل مسئله، تسهیلگری و مقررات‌گذاری و بهره‌مندی از بافتار و ساختار مهندسی بافت است. مهندسی بافت مهندسی تطبیق و همگونی به‌شمار می‌آید.»

به بیان رئیس دانشکده مطالعات جهان، مهم‌ترین رویداد در هوش مصنوعی، رفتن به سراغ مرجع کنش است که هوش ما محسوب می‌شود. کلید فناوری نو داده‌مبنا و رقومی بودن آن است. تفاوت آن با فناوری‌های پیشین نیز در این است که این فناوری‌های شیئی و آنالوگ بودند، از جمله در صنعت چاپ، صنعت کشاورزی و صنایع الکترونیکی. همچنین، از صنعت خلأ در تلویزیون‌های لامپی اولیه، به رایانه‌های کوانتومی رسیدیم و نظام ماهیتی جدیدی شکل گرفته است. به گفته دکتر عاملی هوش مصنوعی چنین تعریف شده است: «کار مغز در هوش مصنوعی شبیه‌سازی شده است: مغز ما دارای ذخیره داده‌ای، و ظرفیت متوازن است و عملیات‌های مختلفی در لایه‌های مغز به‌وقوع می‌پیوندد؛ دارای قدرت خلاقیت، نوآوری و حل مسئله است: قدرت فهم، تجزیه و ترکیب و سنتز کردن داده‌ای.» دکتر عاملی گفت: «اگر هوش مصنوعی را شبیه‌سازی مغز انسان بدانیم،

فازی با ظرفیت پردازش کوانتومی. ایشان، سپس خصیصه‌های هوش مصنوعی را بر دانشگاه جدید بسط داد و خصیصه‌های دانشگاه جدید را برشمرد.

دکتر عاملی در جمع‌بندی سخنان خود از پنج سطح آموزش با بهره‌گیری از هوش مصنوعی سخن گفت: «سطح حکمرانی و مدیریت، سطح یادگیری، سطح محتوای رشته‌ها، سطح پژوهش و آزمایش (منطق آزمون و خطا با میلیاردها آزمایش به‌طور داده‌ای)، سطح نوآوری و خلاقیت‌ها در حل مسئله.»

دکتر عاملی از دکتر بهزاد احمدی و دکتر شاهو صبار، از اعضای محترم هیئت علمی دانشکده مطالعات جهان، جناب آقای دکتر متکان، دبیر کل محترم کمیسیون یونسکو، و همکار ایشان، سرکار خانم یزدانی، برای برگزاری این سمینار تقدیر و تشکر کرد.

در نشست نخست این سمینار با مدیریت دکتر بهزاد احمدی، این اساتید سخنران بودند:

- هوش مصنوعی مولد در آموزش عالی؛ چالش‌ها و فرصت‌ها برای آموزش دانشگاهی در ایران / دکتر احسان شاه‌قاسمی، دانشگاه تهران
- چت‌جی‌پی‌تی و استفاده از آن در آموزش عالی / دکتر شاهو صبار، دانشگاه تهران
- اخلاق در هوش مصنوعی و رابطه آن با آموزش عالی / دکتر

دکتر عاملی: هوش مصنوعی نباید هوش مصنوعی دیگری برای ما بسازد. با هوش مصنوعی باید به دنبال عدالت و توزیع عادلانه رفت.

توحید اسدی، دانشگاه تهران
• شناسان ماهوی هوش مصنوعی، ملی‌سازی داده‌ها و کژدیسی در علوم / دکتر ابراهیم محسنی‌آهویی، دانشگاه وین، اتریش

نشست دوم، با مدیریت دکتر شاهو صبار این سخنرانی‌ها عرضه شد:

- سیاست‌های ملی و جهانی درباره هوش مصنوعی و تنظیم‌گری آن / دکتر محمد خوانساری، دانشگاه تهران؛ رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران
- یونسکو و هوش مصنوعی / دکتر بهزاد

احمدی، دانشگاه تهران
• آینده آموزش عالی در عصر هوش مصنوعی / دکتر سیدمحمد رضوی‌زاده، دانشگاه علم و صنعت؛ رئیس پژوهشگاه ارتباطات فناوری و اطلاعات

- هوش مصنوعی مسئولیت‌پذیر: مبانی اخلاقی و قانونی در آموزش عالی / دکتر علی کمندی، دانشگاه تهران
- اداره نشست افتتاحیه را دکتر شاهو صبار، استادیار دانشکده مطالعات جهان، برعهده داشت.
- دبیر اجرایی این همایش برعهده دکتر بهزاد احمدی، استادیار گروه مطالعات اروپا، در دانشکده مطالعات جهان بود.

فیلم این سمینار در لینک زیر در دسترس علاقه‌مندان است.
<https://aparat.com/v/52Tz3>

همایش بین‌المللی هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد

خود را با بیان اهمیت شناخت هوش مصنوعی در دنیای مدرن امروز و در جامعه ایرانی آغاز کرد، به‌طوری که موضوع روز نشست‌ها و همایش‌های اخیر در کشور بوده است، از جمله: دو همایش هوش مصنوعی و روابط عمومی در ماه اخیر، سمینار هوش مصنوعی و کاربست آن در آموزش عالی (۳۰ بهمن در دانشکده مطالعات جهان؛ برای مشاهده گزارش [اینجا] را انتخاب فرمایید)، و همایش امروز که موضوع پنجمین همایش سالیانه و بین‌المللی انجمن ایرانی مطالعات جهان است.

این استاد تمام ارتباطات انگیزه کارهای بزرگ به‌خصوص در حوزه فناوری و به‌طور خاص در هوش مصنوعی را چنین تبیین کرد: «در هوش مصنوعی چهار هدف بزرگ فردی و اجتماعی دنبال می‌شود: ۱. آرمان‌های بزرگ و خلاقیت‌های

جدید بشر (از ساختن راه‌آهن گرفته تا خلق اینترنت و متاورس)، ۲. الهام‌گرفتن از هستی برای خلاقیت‌های جدید (از داوینچی که کارهای خود را با الهام از طبیعت خلق کرده است گرفته تا شکل‌گیری فناوری‌ها با تلاش شبیه‌سازی هستی 'الهام‌گیرندگان از طبیعت'، ۳. آسان‌سازی زندگی انسان و سبک‌کردن فشار بر انسان، ۴. افزایش قدرت و تسلط بر دیگری (با نگاه منفعت فردی، ملی یا ایدئولوژیکی).

دکتر عاملی: امروز ماهیت کار دیپلماسی از تعاملی سنتی به تعاملی چندین پارامتری و محاسباتی تغییر کرده است و تابع هیجان‌های فردی و مقطعی نیست.

پنجمین همایش سالیانه و بین‌المللی انجمن ایرانی مطالعات جهان امسال با عنوان هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین، در روز سه‌شنبه ۸ اسفند ۱۴۰۲ با همکاری همراه اول، کمیسیون ملی یونسکو، و کرسی یونسکو در فرهنگ و فضای مجازی: دوفضایی شدن جهان، در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

در مراسم افتتاحیه این نشست دو سخنران کلیدی به ایراد سخنرانی پرداختند: دکتر سعیدرضا عاملی، دبیر علمی و رئیس دانشکده مطالعات جهان، و رئیس انجمن ایرانی مطالعات جهان؛ و دکتر کمال خرازی، رئیس شورای راهبردی خارجی.

عنوان سخنرانی دکتر عاملی در افتتاحیه همایش بین‌المللی هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین از این قرار بود: «دوفضایی شدن ارتباطات، هوش مصنوعی و ظهور دیپلماسی محاسباتی جدید».

رئیس شورای تحول و ارتقای علوم انسانی درباره مفهوم دیپلماسی محاسباتی نظام‌مند (الگوریتمی) و یکپارچه (تصویری روشن از حرکت دیپلماتیکی) در بستر هوش مصنوعی گفت: «امروز ماهیت کار دیپلماسی از تعاملی سنتی به تعاملی چندین پارامتری و محاسباتی تغییر کرده است و تابع هیجان‌های فردی و مقطعی نیست.»

رئیس دانشکده مطالعات جهان سخنان

ادامه سخنان سردبیر مجله *Cyberspace Studies* با اصطلاحات سایبری بود: «منظور از محیط هوش مصنوعی محیطی مازولار است: ارتباط میان نودها و خوشه‌های نودی. روابط خارجی با هدف تأمین منافع ملی نیز از ارتباط دوجانبه یا چندجانبه میان دو دولت، توسعه اقتصادی و روابط فرهنگی، تضمین صلح و حل منازعه معنا پیدا می‌کند و نظام تصمیم‌گیری، رفتار و کنش متقابل در قالب‌های متنوعی با به خدمت گرفتن هوش مصنوعی دنبال می‌شود.»

دکتر عاملی: در هوش مصنوعی متراکم کردن داده‌ای و عملکردی تمامی ظرفیت‌های جامعه انسانی در قالب ظرفیت جمعی دنبال می‌شود.

انسانی است. از همین‌روست که به‌طور مثال در چت جی‌پی‌تی، با پدیده‌ای شامل ۳۰۰ میلیارد داده و ۱۳۰ میلیارد پارامتر برای مواجهه با این داده‌ها مواجه هستیم و داده‌ها پارامتری و ادامه‌دار است؛ محیطی است که دائم در حال ایجاد افزودگی و بر پایه منطق کوانتومی است.»

تغییر در مهندسی اجتماعی و دگرگونی در دیپلماسی روابط خارجی بخش دیگر سخنان این استاد گروه مطالعات امریکا بود و بر چهار امر تأکید داشت: ۱. تغییر در نظام‌های قدرت ملی و جهانی، ۲. دوفضایی‌شدن جغرافیای سیاسی، ۳. تغییر در ظرفیت‌های فناوری و انتقال به فناوری‌های محاسباتی کوانتومی، ۴. ظهور دیپلماسی محاسباتی و بازتعریف روابط بین‌الملل.

وی در باب تغییر در نظام‌های قدرت ملی و جهانی گفت: «تغییر در نظام‌های قدرت ملی و جهانی، بزرگ‌شدن سهم شرکت‌های بزرگ فناوری اطلاعات را در پی داشته و نقش تعیین‌کننده‌ای به آن بخشیده است.»

جدول زیر آمار بزرگ‌ترین شرکت‌های جهان به لحاظ ارزش سرمایه در سال ۲۰۲۳ است که به‌جز دو شرکت آرامکو و برکشیر، شش شرکت دیگر در حوزه فناوری اطلاعات هستند.

1	Microsoft -MSFT	\$3.049 T	USA
2	Apple - AAPL	\$2.818 T	USA
3	Saudi Aramco	\$2.062 T	S. Arabia
4	NVIDIA	\$1.970 T	USA
5	Amazon	\$1.817 T	USA
6	Alphabet (Google)	\$1.798 T	USA
7	Meta Platforms (Facebook)	\$1.233 T	USA
8	Berkshire Hathaway	\$905.47 B	USA

در ایران نیز دی‌جی‌کالا با تقریباً ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار گزینه دسترسی جابه‌جایی، ۹۷۰ هزار کالا را در روز با ۸۰۰۰ کارکنان خود جابه‌جا می‌کند و ۳۰۵ هزار شرکت کوچک و بزرگ را برای رفع نیاز مردم در پوشش خود گرفته است. اسنپ نیز با ۵۰۰ نفر، جابه‌جایی ۳۰ میلیون خودرو را مدیریت می‌کند.

انتقال آمریکا از سیاست تک‌قدرتی به سیاست چندنهادی، از سال ۲۰۰۰، با سازمان‌های بزرگی نظیر نفتا، WTO، و گات و نهادهای بین‌المللی بزرگ در اداره جهان، ظرفیت‌های نظیر گوگل،

دکتر عاملی هوش مصنوعی را پدیده‌ای اجتماعی دانست که آمده است تا امور و روابط بین‌فردی، بین‌گروهی، اجتماعی، و جمعیتی بزرگ را تنظیم کند، لذا محصول مهندسی اجتماعی است؛ مهندسی اجتماعی نه به مفهوم اداره کردن جامعه، بلکه به مفهوم محاسبه‌ای‌شدن اجتماعی و عرصه اجتماعی که بازتاب آن در هوش مصنوعی است؛ مواجهه محاسباتی با انسان و جامعه در مسیر تبدیل واقعیت پراکنده روابط انسان با خود و با طبیعت به فرایندی محاسباتی. و ادامه داد: «واقعیت گسترده واقعیتی است بازنمایی‌شده، مجازی و هوشمندشده با تمام ابعاد و ظرفیت‌ها و حواس آن که واقعیت واقعیت است. در وب ۵ واقعیت گسترده دنبال شده است و فرد نمی‌تواند تمایز واقعیت و مجاز، هوش انسانی و هوش مجازی را تشخیص دهد. در هوش مصنوعی متراکم کردن داده‌ای و عملکردی تمامی ظرفیت‌های جامعه انسانی در قالب ظرفیت جمعی دنبال می‌شود. چنین هوشی را نباید معادل هوش انسانی فرض کرد. هوش، داده جمعی تمامی هوش‌ها و تراکم تمامی حافظه‌ها و داده‌هاست. لذا، هوش مصنوعی بسیار پیچیده‌تر از هوش

بود. همه‌گیر شدن اینترنت، ظهور نظام شبکه‌ای داخلی و خارجی (از نظام خودکار بانکی گرفته تا انواع فعالیت‌های خودکار در نظام‌های زندگی)، شکل‌گیری بلاک‌چین در جایگاه فناوری تأمین اعتبار فرایند، ظهور متاورس با توان خلق واقعیت گسترده و شبیه‌سازی و سناریوپردازی موارد مطرح در این باره بود. دکتر عاملی گفت: «در گذشته از منطق فازی، و صفر و یک سخن گفته می‌شد. در منطق کوانتومی باهم‌بودگی تحقق می‌یابد. ریز تراشه‌های کوانتومی هم صفر است و هم یک. میزان قدرت در نظام‌های کوانتومی با قدرت نور یا اتم قیاس می‌شود. قدرت محاسباتی آن فوق‌العاده زیاد است. مقیاس در کوانتوم کیوبیت است (بالاترین سرعت ۴۸ کیوبیت).

در رایانه‌های کوانتومی ظرفیت تا ۳۰ کیوبیت تحقق یافته است و می‌توان تمامی جزئیات را در یک فرایند تعریف کرد.» و ادامه داد: «در چنین سرعتی می‌توان دیپلماسی ریز و حاوی جزئیات تعریف کرد.»

ظهور دیپلماسی محاسباتی و بازتعریف روابط بین‌الملل، دیپلماسی و ضددیپلماسی (اقدام تهاجمی)، نکته چهارم و آخر برشمرده دکتر عاملی در تغییر در مهندسی اجتماعی و دگرگونی در دیپلماسی روابط خارجی بود. در دیپلماسی از طریق هوش مصنوعی محاسباتی ضددیپلماسی برابر است با جنگ نرم. ضددیپلماسی در دیپلماسی در فضای هوشمند جدید برابر است با جنگ سایبری با هدف سلطه فرهنگی و اجتماعی.

رئیس دانشکده مطالعات جهان درباره مفهوم دیپلماسی محاسباتی نظام‌مند (الگوریتمی) و یکپارچه (تصویری روشن از حرکت دیپلماتیکی) در بستر هوش مصنوعی گفت: «امروز ماهیت کار دیپلماسی از تعاملی سنتی به تعاملی چندین پارامتری و محاسباتی تغییر کرده است و تابع هیجان‌های فردی و مقطعی نیست.»

دکتر عاملی ابزارهای به کارگرفته در هوش مصنوعی را برای کارکردهای متنوع در دیپلماسی چنین برشمرد: تنظیم توافقنامه‌ها و معاهدات مختلف، پشتیبانی از تصمیم‌گیری، سناریوپردازی و شبیه‌سازی، تصویری کردن روابط، تهیه پیش‌نویس، ترجمه، پشتیبانی پیامدی از مذاکره، تحلیل روندها و تحولات آینده، اجرایی‌سازی هوشمند تعهدات، دارای سیستم اخطار هوشمند. معنادار شدن دیپلماسی سه‌سطحی و دوجبهی مبتنی بر

اداره حجم عظیمی از داده‌های جهان را در سیطره دارد. دکتر عاملی گفت: «در کشور خود ما، ۹۸/۵ درصد کاربران اینترنت از گوگل استفاده می‌کنند. این اتصال و ویرایش داده‌های آن قدرتی بزرگ را برای آمریکا به وجود آورده است.»

دوفضایی‌شدن جغرافیای سیاسی رکن دوم تبیین تغییر در مهندسی اجتماعی و دگرگونی در دیپلماسی روابط خارجی از زبان رئیس شورای تحول در علوم انسانی بود و گفت: «بحث ما از **دوفضایی‌شدن ماهیتی است**: جهان نخست، فضای فیزیکی و مکانی است که ژئوپلیتیک جغرافیایی را شکل داده است؛ و جهان دوم، جهان رقومی به موازات جهان نخست است که سیاست خارجی در

آن در حال شکل گرفتن است. کشورها در حال تعریف سفیر جهان سایبری هستند. در جهان دوم، بسیاری از سفارتخانه‌ها، سفارتخانه مجازی تأسیس کرده‌اند. فضای جغرافیایی این فضای دوم بسیار متفاوت است: این جغرافیای سیاسی صاحب دولت است، ولی جغرافیا ندارد و بی‌مرز است. جمله کلیدی این رکن سخنان دکتر عاملی از این قرار بود: «ما به روابط خارجی دوفضایی و ترکیبی هم‌زمان نیاز داریم. سیاست تکمیلی، ترکیبی و در بعضی قلمروها، مستقل، به ضرورتی در جهان دوفضایی بدل شده است.»

نظام‌مند و خودکار شدن هوش با ظرفیت‌های نسبی داده‌ای و قدرت محاسباتی بخش دیگر سخنان رئیس همایش بین‌المللی هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین بود. وی گفت:

«**هوش کاملاً الگوریتمی است**، لذا بر مبنای نظام برنامه‌ای، طراحی نظام دوم شکل می‌گیرد. ظرفیت‌های محاسبه‌گر دامنه تسلط بر دیگری را افزایش می‌دهد، چراکه فضای جهانی است با ۶ میلیارد کاربر. در اینجا با حذف فاصله و تغییر در جغرافیای سیاسی و هم‌زمانی مواجه هستیم. بنیان جغرافیای فیزیکی آن بر فاصله حاکم است. دوفضایی‌شدن جغرافیای سیاسی هم در روابط خارجی و سیاست خارجی- نظیر قدرت سیاسی، امنیت سیاسی، تجارت بین‌الملل، روابط دوجانبه و چندجانبه، و سیاست‌های منطقه‌ای- و هم در روابط بین‌الملل محقق شده است.»

نکته سوم عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در تغییر در مهندسی اجتماعی و دگرگونی در دیپلماسی روابط خارجی، تغییر در ظرفیت‌های فناوری و انتقال به فناوری‌های محاسباتی کوانتومی

رئیس دانشکده مطالعات جهان، با توجه به رسالت این دانشکده، از ضرورت تأسیس رشته‌های تحصیلی جدیدی در این دانشکده، به شرح زیر سخن گفت: دیپلماسی هوش مصنوعی، نظام قدرت جهانی (از امسال در مقطع ارشد دانشجوی می‌پذیرد)، نهادهای بین‌المللی، جهانی‌شدن و دیپلماسی جهانی، اقتصاد جهانی، روابط بین‌الملل شناختی، استعمار و پسااستعمار، مطالعات استعمارزدایی از فکر، و مطالعات دیاسپورا.

مسائل در حال تغییر در دنیا دانست. دکتر خرازی هوش مصنوعی را چنین تعریف کرد: «هوش مصنوعی مبتنی بر داده است و داده‌ها را مدیریت و یافته‌های جدیدی از این داده‌ها پدید می‌آورد.» سپس تصویری را نشان داد که هوش مصنوعی در پاسخ به تفاوت داده و نفس تولید کرده بود. آن تصویر ترازویی بود که کفه‌های آن با هم برابر بود و بدین مفهوم است که از نظر هوش مصنوعی ارزش داده به اندازه نفس است.

وی فواید هوش مصنوعی را در مذاکرات

این‌طور برشمرد: ۱. تصمیم‌گیری بهینه و درست در صورت داشتن داده‌های به‌روز، ۲. تحلیل و جمع‌آوری داده به‌صورت نمودار و جدول، ۳. تقویت و برتری قدرت شناختی و تسلط بیشتر بر داده‌ها، ۴. شبیه‌سازی سناریوهای مختلف و نشان‌دادن آثار آن برای تصمیم‌گیری بهتر، ۵. ترجمه هم‌زمان به زبان‌های مختلف، ۶. افزایش کارآمدی، ۷. کمک به دیپلماسی جغرافیایی به‌دلیل اشراف بر ماهواره‌ها و پهپادها.

سپس، به انتقادهایی اشاره کرد که در استفاده از هوش مصنوعی در دیپلماسی بیان شده است: ۱. عدم شفافیت؛ چون طبیعتاً هوش مصنوعی هوش انسان نیست و با ابهام همراه است. ۲. سوگیری داده‌ها، ۳. ایجاد مشکلاتی از نظر اخلاقی، ۴. دسترسی به اطلاعات شخصی، ۵. گسترش ابزارهای کشنده و تسلیحاتی مصنوعی که خودکار تشخیص می‌دهند و عمل می‌کنند، ۶. اشاعه اطلاعات غلط، ۷. کنترل شناختی بر انسان‌ها و تصمیم‌گیری آن‌ها، ۸. ترغیب و تشویق انسان‌ها در جهت خاص.

وی ادامه داد: «امروزه آمریکا، چین، انگلیس، اسرائیل، و کره از هوش مصنوعی برای اطلاع از افکار عمومی و تحلیل آن

دکتر عاملی: ما به روابط خارجی دوفضایی و ترکیبی هم‌زمان نیاز داریم. سیاست تکمیلی، ترکیبی و در بعضی قلمروها، مستقل، به ضرورتی در جهان دوفضایی بدل شده است.

جغرافیای سیاسی فیزیکی و مجازی در چنین فضایی ادامه‌بخش سخنان دکتر عاملی بود. متغیرهای برشمرده در جغرافیای سیاسی مجازی در روابط دوجانبه، جهانی و بین‌المللی؛ و جغرافیای سیاسی فیزیکی در روابط دوجانبه، چندجانبه و جهانی، و بین‌المللی نیز صادق است.

در چنین عرصه‌ای تربیت نیروهای متخصص برای حضور مؤثر و فعال از جمله موارد مهم برای هر کشوری است. رئیس دانشکده مطالعات جهان، با توجه به رسالت

این دانشکده، از ضرورت تأسیس رشته‌های تحصیلی جدیدی در این دانشکده، به شرح زیر سخن گفت: دیپلماسی هوش مصنوعی، نظام قدرت جهانی (از امسال در مقطع ارشد دانشجو می‌پذیرد)، نهادهای بین‌المللی، جهانی‌شدن و دیپلماسی جهانی، اقتصاد جهانی، روابط بین‌الملل شناختی، استعمار و پسااستعمار، مطالعات استعمارزدایی از فکر، و مطالعات دیاسپورا.

دکتر عاملی در نتیجه‌گیری سخنان خود هدف‌مندی دیپلماسی ناظر بر راهبرد تمدن نوین اسلامی را مطرح کرد و گفت: «هوش مصنوعی ابزار است. مهم است که این ابزار با چه محتوایی در دیپلماسی جمهوری اسلامی دنبال شود. رهبر معظم انقلاب این محور را در راهبردهای هفت‌گانه در گام دوم تعیین فرموده‌اند:

«عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن: این هر سه، شاخه‌هایی از اصل عزت، حکمت، و مصلحت در روابط بین‌المللی است. صحنه جهانی، امروز شاهد پدیده‌هایی است که تحقق یافته یا در آستانه ظهور است: تحرک جدید نهضت بیداری اسلامی بر اساس الگوی مقاومت در برابر سلطه آمریکا و صهیونیسم؛ شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آن‌ها در منطقه؛ گسترش حضور قدرتمندان سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع آن در سراسر جهان سلطه.

«در فضای سایبری، آنچه از ذهن می‌گذرد واقعیت است. در گذشته، ذهن ما سورئال بود ولی امروز با محیط الگوریتمی، این واقعیت گسترده سورئال را به واقعیتی با امکان دستیابی بدل کرده است. ما با رویکرد دوفضایی، با زیست‌بوم فنی هوش مصنوعی، و زیست‌بوم تمدن نوین اسلامی در جایگاه هدف محتوایی به این امر می‌نگریم.»

دکتر کمال خرازی، سخنران کلیدی دوم مراسم افتتاحیه در همایش بین‌المللی هوش مصنوعی و دیپلماسی‌های نوین، برگزار می‌شود. در این همایش‌هایی را بسیار لازم و باعث گسترش دانش ما درباره

وی ضمن اشاره به حدود ۱۵۴ شرکت و مؤسسه که در حال ساخت سی‌پی‌یوهای شبیه مغز انسان هستند گفت: «در تلاش هستیم تا با سرمایه‌گذاری‌های کلان کامپیوتری بسازند که پردازشگرهای زیادی داشته باشد. اخیراً تراشه‌ای ساخته شده است که یک بیلیون پردازشگر، ۱۰۰ بیلیون ترانزیستور، و نوع دوم آن ۱۰ میلیون هسته پردازشگر دارد و به مغز انسان شبیه‌تر است.» سپس، به شرکت‌های اشاره کرد که کار آن‌ها سرمایه‌گذاری در داده‌پردازی یا ساخت ابزارهایی است که به کار جمع‌آوری داده و پالایش آن‌ها می‌پردازند.

دکتر خرازی یکی از تفاوت‌های مغز انسان و ماشین را در میزان انرژی‌ای دانست که مصرف می‌کنند. سپس افزود: «مغز انسان به اندازه ۲۰ وات، یعنی نصف یک لامپ معمولی، انرژی مصرف می‌کند. ولی هوش مصنوعی به اندازه ۱۷۵ هزار نفر انرژی طلب می‌کند. پیش‌بینی می‌شود هر ماه به اندازه یک میلیون نفر انرژی نیاز خواهد داشت. مغز انسان در تصمیم‌گیری فاکتورهای زیادی را پردازش و به نتیجه نهایی می‌رسد.» او در پایان اذعان داشت: «هوش مصنوعی ابزاری است که می‌تواند تحولات بسیاری در روابط بین‌الملل و ارتباطات دیپلماسی ایجاد کند. ولی در واقع این‌ها همه ابزاری برای کمک به انسان، تسهیل‌گر، و برای صرفه‌جویی در زمان هستند و نمی‌توانند جایگزین هوش و ذهن انسان شوند. انسان با استفاده از داده‌هایی که هوش مصنوعی جمع‌آوری کرده است به نتیجه مطلوب می‌رسد. امیدوارم در ایران نیز از چنین ابزارهایی به‌طور بهینه استفاده و داده تولید شود. یکی از خطرهایی که امروزه ایران با آن مواجه است نداشتن داده‌های پالایش‌شده در کشور است. از گوگل و جی‌پی‌تی به‌عنوان هوش مصنوعی کمک می‌گیریم. ولی داده‌های موجود در کامپیوترهای دنیا را جمع‌آوری و به ما تحویل می‌دهند. اگر به دنبال تمدن نوین اسلامی هستیم، باید از داده‌های دانش تولیدی ایرانی و اسلامی خودمان استفاده کنیم تا هوش مصنوعی بتواند از آنها استفاده و پاسخی بدهد که مبتنی بر ارزش‌های کشور خودمان باشد؛ داده‌هایی که منعکس‌کننده فرهنگ و ارزش‌های عظیم انسانی ایرانیان برای ظهور و بروز در تمدن بزرگ اسلامی باشد.» فیلم نشست افتتاحیه در لینک زیر در دسترس علاقه‌مندان است.

<https://www.aparat.com/v/N31pH>

دکتر خرازی: اگر به دنبال تمدن نوین اسلامی هستیم، باید از داده‌های دانش تولیدی ایرانی و اسلامی خودمان استفاده کنیم تا هوش مصنوعی بتواند از آنها استفاده و پاسخی بدهد که مبتنی بر ارزش‌های کشور خودمان باشد؛ داده‌هایی که منعکس‌کننده فرهنگ و ارزش‌های عظیم انسانی ایرانیان برای ظهور و بروز در تمدن بزرگ اسلامی باشد.

برای طراحی سناریو در دیپلماسی استفاده می‌کنند.» آمریکا را مثال زد که در برجام از هوش مصنوعی برای تحلیل، شبیه‌سازی سناریو، نظارت و راستی‌آزمایی کمک می‌گرفت. نسخه‌ای از سایت‌های هسته‌ای ایران به‌صورت هوش مصنوعی طراحی شده بود تا به سؤال‌های پیش‌آمده حین مذاکرات پاسخ دهند. همچنین، برای جاسوسی داده‌ها را از مکالمات تلفنی و مذاکره خصوصی بین افراد می‌گرفتند. وی افزود: «هم‌زمان با مذاکرات هیئت آمریکایی در ژنو، در واشنگتن با استفاده از هوش مصنوعی آن را تحلیل می‌کردند.»

دکتر خرازی در بیان چگونگی استفاده از هوش مصنوعی در مذاکرات بین‌المللی توضیح داد: «مذاکره‌کنندگان در تحلیل احساسات افراد در میدان مذاکره می‌توانند از هوش مصنوعی کمک بگیرند. چون احساسات در چهره‌ها نمایان می‌شود و هوش مصنوعی از طریق دوربین‌ها آن را ضبط می‌کند. برای گسترش درگیری‌ها و تعارض‌ها یا بهینه‌سازی ارتباطات نیز می‌توان از هوش مصنوعی استفاده کرد.» وی ضمن اشاره به چند مورد از به‌کارگیری هوش مصنوعی تأکید کرد: «البته، به‌کارگیری هوش مصنوعی آن‌چنان معجزه‌آسا نیست. ولی، به‌طور کلی بر اساس داده‌های موجود راه‌حل‌ها را دسته‌بندی و عرضه می‌کند. هوش مصنوعی با هوش انسان خیلی تفاوت دارد و نباید تصور کرد هوش مصنوعی در آینده جایگزین هوش انسان خواهد شد. چون هوش مصنوعی بر اساس ساختار مغز نیست. مغز انسان ۸۶ بیلیون نورون دارد و ۸۶ بیلیون سلول نیز این نورون‌ها را تغذیه می‌کنند. هر نورون با ۷ تا ۳۵ هزار نورون دیگر اتصال دارد و ۱۵۰ هزار کیلومتر طول این سیستم عصبی است. ساخت چنین ودیعه الهی به‌طور مصنوعی کاری بس مشکل است.» دکتر خرازی نظر به تلاش همه کشورهای در به‌کارگیری هوش مصنوعی در زمینه روابط بین‌الملل و دیپلماسی و استفاده از ساختار مغز و سلول‌های زنده عصبی مغز گفت: «پیشرفت‌هایی در این زمینه انجام شده ولی هنوز به نتیجه قطعی نرسیده است. رشد آزمایشگاهی سلول‌های مغزی انسان و ارتباط دادن آن‌ها به یکدیگر در مؤسسه رویان ایران نیز در حال انجام است. ابزار شناخت و توانایی‌های شناختی انسان شش لایه است. اتصال سلول‌ها در این شش لایه توانایی‌های مختلفی برای ما ایجاد می‌کند، ولی در آزمایشگاه ایجاد این اتصالات مشکل است. در یک سطح پردازش انجام می‌شود ولی در چند سطح مشکلاتی ایجاد شده است.»

پس از مراسم افتتاحیه، همایش در سه نشست موازی و در سه زمان‌بندی به دو زبان فارسی و انگلیسی، و به دو صورت حضوری و مجازی، به‌همراه مراسم اختتامیه دنبال شد.

نشست ۲: مباحث نظری / رسانه

<p>سخنرانان و عناوین سخنرانی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● توصیه یونسکو درباره اخلاق هوش مصنوعی؛ نگاه از درون / یونس شکرخواه، دانشگاه تهران ● Diplomacy in The Era of Artificial Intelligence / Sajad Abedi, University of Religions and Denomination, Iran ● نقش هوش مصنوعی در رقابت‌های ژئوپلیتیکی قدرت‌های بزرگ / مرجان بدیعی ازندهای، دانشگاه تهران ● The Development and Prevention of Cyber Terrorism in the Age of Artificial Intelligen / Wang Guobing, Xi'an International Studies University, China ● بررسی عملکرد هوش مصنوعی در حوزه امنیت و تهدیدات تروریستی / سید نادر نوربخش، دانشگاه تهران ● Artificial Intelligence and the Celebrity Diplomacy / Ehsan Shahghasemi, University of Tehran, Iran 	<p>تالار ملل</p> <p>مدیر نشست: دکتر جواد شعراف</p> <p>زمان: ۱۰:۰۰ تا ۱۲:۰۰</p>
<p>https://aparat.com/v/zFX9a</p>	<p>فیلم نشست</p>

نشست ۱: مفاهیم و رویکرد نظری

<p>سخنرانان و عناوین سخنرانی:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● دیپلماسی و امنیت در عصر شبکه و هوش مصنوعی / ابراهیم متقی، دانشگاه تهران ● Artificial Intelligence and National Security: Navigating the Nexus of a Knowledge-based Economy amidst Technological Competition / Jane Opiri & George M. Andayi, University of Arkansas, USA ● آینده نگری در هوش مصنوعی و دیپلماسی، با تأکید بر انرژی / عباس ملکی، دانشگاه شریف؛ مریم هاشمی‌نژاد، دانشگاه علامه طباطبایی؛ حسن راعی، دانشگاه صنعتی شریف ● هوش مصنوعی و واکنش هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه نظریه‌های روابط بین‌الملل به آن: به‌سوی الگوی نظم تکثیری / سیامک بهرامی و اردشیر پشنگ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه ● A Diplomat: Someone Who is Paid to Lie for His Country / Arthur Asa Berger, Emeritus San Francisco State University, USA ● رژیم بین‌المللی هوش مصنوعی: بررسی اصول، مبانی و رویه‌های در حال شکل‌گیری / راضیه مهرابی کوشکی، پژوهشکده مطالعات فناوری 	<p>تالار حنانه</p> <p>مدیر نشست: دکتر مهدی سنایی</p> <p>زمان: ۱۰:۰۰ تا ۱۲:۰۰</p>
<p>https://aparat.com/v/yGAjD</p>	<p>فیلم نشست</p>

نشست ۳: مباحث نظری / موضوعی

سخنرانان و عناوین سخنرانی:

- هوش مصنوعی و جایگاه دیپلماسی در عرصه بین‌المللی بر اساس نگرش آشوب / سعیده کوزه‌گری، دانشگاه تربیت مدرس

- **AI in Modern World: Current Opportunities and Risks /** Sergey Karochkin, Consultant at Infotecs, Russia; Inna Kirilkina, International Alliances, Russia

- نقش دیپلماسی مالکیت فکری سازمان وایبو در عصر هوش مصنوعی / سکینه ببری گنبد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

- نقش هوش مصنوعی در دیپلماسی انرژی ایران (انرژی‌های سنتی و تجدیدپذیر) / رحمت حاجی‌مینه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق؛ ابراهیم رضایی‌راد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

- **Imperial Assumptions: The Emotional and Linguistic Dimensions of AI Diplomacy /** Emily Jane O'Dell, Parami University, Burma

- هوش مصنوعی و تحول پارادایمی در نظریه و عمل روابط بین‌الملل / رحیم بایزیدی، پژوهشکده تحقیقات راهبردی

تالار ایران

 مدیر نشست:
دکتر رضا دهقانی

زمان: ۱۰:۰۰ تا ۱۲:۰۰

<https://apararat.com/v/JXnWh>

فیلم نشست

نشست ۴: کارگاه آموزشی: هنر مذاکره با هوش مصنوعی

تالار حنانه

سرفصل‌ها:

- مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی در مذاکره

- مبانی مذاکره

- ادغام هوش مصنوعی در راهبردهای مذاکره

- مبانی مذاکره

- ابزارهای هوش مصنوعی برای

- بهینه‌سازی مذاکره

- روندها و نوآوری‌های آینده در AI-Ne-gotiation

- طراحی راهبردهای مذاکره با هوش مصنوعی

- مطالعات موردی و داستان‌های موفقیت

- اجرای عملی و برنامه‌ریزی اقدام

مدیر نشست:

دکتر مسعود

رهگذر

مدرس:

دکتر محمدعلی

اخایی

دانشیار دانشکده

مهندسی برق و

کامپیوتر، دانشگاه

تهران

زمان: ۱۳:۳۰ تا

۱۵:۳۰

فیلم نشست

<https://apararat.com/v/StaCI>

نشست ۵: راهبرد ایران

سخنرانان و عناوین سخنرانی:

● تحلیل عملکرد مقایسه‌ای ایران و ۶ کشور منتخب براساس داده‌های شاخص آمادگی دولت‌ها برای هوش مصنوعی / عاطفه فرازمنند و فرشاد حکمی‌زاده، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات

● **Global Power Transition in an Age of Artificial Intelligence: Implications for Iran** / Mohammad Soltaninejad, University of Tehran, Iran

● هوش مصنوعی و طراحی کارآمد چرخه دیپلماسی عمومی / علی کرمی، دانشگاه تهران؛ افشین متقی، دانشگاه خوارزمی

● **Digital Silk Road and China's Cultural Diplomacy: The Case of Iran** / Rajdeep Singh & Mohammad Reza Majidi, University of Tehran, Iran

● **Open Source Ethics Importance for Diplomacy AI** / Rev. Felipe Ribeiro, Researcher, Brazil

● نقش جاده ابریشمی فناوری اطلاعات در برنامه راهبردی دستگاه دیپلماسی / مسعود بیکی اشکذری، پژوهشگر حوزه فناوری اطلاعات

تالار ملل

مدیر نشست:
دکتر فریبا افکاری

زمان: ۱۳:۳۰ تا ۱۵:۳۰

<https://apararat.com/v/aOtlq>

فیلم نشست

نشست ۶: تنظیم‌گری در حوزه هوش مصنوعی

سخنرانان و عناوین سخنرانی:

● اثرگذاری مبانی فلسفی بر سیاستگذاری حوزه هوش مصنوعی / حسین مطلبی کربکنندی، دانشگاه

فرهنگیان و مشاور دبیر شورای عالی فضای مجازی

● **ضرورت سیاستگذاری در حوزه اشتغال به‌منظور پاسخگویی به چالش‌ها و پیامدهای هوش مصنوعی** / حسن یگانه، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات

● **ماهیت و الزام‌های دیپلماسی هوش مصنوعی** / محمدرضا قاسمی، دانشگاه علم و صنعت ایران و دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند

● **سخنرانی مهندس رضا باقری اصل، معاون امور دولت، مجلس و استان‌های وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات**

● **ملاحظات قانونگذاری هوش مصنوعی در ایران؛ با رویکرد مطالعه تطبیقی** / سیدمحمد مهدی غمامی، دانشگاه امام صادق (ع)

تالار ایران

مدیر نشست:
دکتر ناهید پوررستمی

زمان: ۱۳:۳۰ تا ۱۵:۳۰

<https://apararat.com/v/GE8yd>

فیلم نشست

نشست ۸: راهبرد قدرت‌های بزرگ

نشست ۷: راهبرد قدرت‌های بزرگ

سخنرانان و عناوین سخنرانی:

- هوش مصنوعی نظامی و سیاست امنیتی دفاعی اتحادیه اروپا / رکسانا نیکنامی، دانشگاه تهران

- رویکرد اتحادیه اروپا در قبال هوش مصنوعی؛ فرصت‌ها و چالش‌ها برای ایران / بهزاد احمدی، دانشگاه تهران

- **An Analysis of the Brazilian Artificial Intelligence Strategy (EBIA) through the Lens of Responsible Artificial Intelligence (RAI) / Elaheh Nourigholamizadeh, University of Tehran, Iran**

- مطالعه مقایسه‌ای اسناد راهبرد ملی هوش مصنوعی قدرت‌های بزرگ (مورد مطالعه: آمریکا، روسیه، چین و اتحادیه اروپا) / اعظم ملایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات؛ مجید کافی، دانشگاه تهران

- **Ethics and Artificial Intelligence: Prospects and Challenges in International Relations / Omona Andrew David, Uganda Christian University, Uganda**

- هوش مصنوعی عرصه رقابت قدرت‌ها و الگوریتم‌ها؛ بررسی سیاست‌های روسیه در حوزه AI / خدایار براری، دانشگاه تهران

تالار ملل

مدیر نشست:
دکتر جواد صالحی

زمان: ۱۶:۰۰ تا ۱۸:۰۰

<https://aparart.com/v/T9mmb>

فیلم نشست

سخنرانان و عناوین سخنرانی:

- هوش مصنوعی و رقابت آمریکا و چین / بهزاد شاهنده، دانشگاه تهران

- هوش مصنوعی و تحول در ماهیت دیپلماسی: روندها و چالش‌های نوین در روابط آمریکا و چین / فاطمه محروق، دانشگاه فردوسی مشهد؛ بخشعلی بایراملو، دانشگاه پکن

- هوش مصنوعی و چشم‌انداز منطقه‌گرایی در جنوب شرقی آسیا؛ روندها، فرصت‌ها و چالش‌ها / بهاره سازمند، دانشگاه تهران

- **Navigating the 21st Century Sino-Indo Rivalry in the Age of Artificial Intelligence: Exploring Policymaking and Diplomatic Strategies between China and India / Maziar Mozaffari Falarti & Farzan Safari Sabet, University of Tehran, Iran**

- ارزیابی رقابت میان ابرقدرت‌های هوش مصنوعی؛ ایالات متحده آمریکا و جمهوری خلق چین / علیرضا زمانیان، دانشگاه صنعتی مالک اشتر

- هوش مصنوعی، سوگیری داده‌ها و استعمار دیجیتال / آریابرزن محمدی قلعه‌تکی و پرهام پوررمضان، مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیان

تالار حنا

مدیر نشست:
دکتر رحمت حاجی‌مینه

زمان: ۱۶:۰۰ تا ۱۸:۰۰

<https://aparart.com/v/fC1li>

فیلم نشست

نشست ۹: رویکرد حقوقی

در مراسم اختتامیه این همایش دکتر محمدامین آقامیری، رئیس مرکز ملی فضای مجازی، و دکتر رحمت حاجی‌مینه، دبیر اجرایی همایش، سخنران بودند.

عکس ۲۶-۱۲ و ۲۶-۱۳

دکتر آقامیری، ضمن قدردانی از برگزارکنندگان همایش، در بخش نخست سخنرانی خود در تعریف عملکرد هوش مصنوعی و تفاوت آن با سایر فناوری‌ها گفت: «هوش مصنوعی با سایر حوزه‌های فناوری تفاوت قابل توجهی دارد. در همه فناوری‌ها تیمی تخصصی با مبانی دانشی شکل می‌گیرد و آرام‌آرام آن را توسعه و ارتقا می‌دهند. پروژه در مسیر مشخصی هدایت می‌شود. حتی گام‌های بعدی نیز مشخص است. ولی، در حوزه هوش مصنوعی دوگانگی وجود دارد و این دوگانگی مربوط به ارتباط این دو حوزه است. کاربرد مدل توسعه‌یافته در سایر حوزه‌های صنعتی، فرهنگی و سیاسی معنا پیدا می‌کند.»

وی افزود: «متخصصانی که در حال توسعه فناوری هستند، کاملاً در کار خود آگاه‌اند. ولی، در زمینه‌ای که فناوری باید اعمال شود تخصصی ندارند.» در ادامه تأکید کرد: «این دو حوزه باید با یکدیگر هماهنگ و نقاط اتصال به‌خوبی برقرار شود تا شکوفایی اتفاق بیفتد.» سپس ابراز امیدواری کرد در همایش پیش‌رو بتوان راهکاری برای

سخنرانان و عناوین سخنرانی:

● **نظام حقوقی حاکم بر نوآوری‌ها و مسئله اعطای شخصیت به سیستم‌های هوش مصنوعی** / زهرا شاکری، دانشگاه تهران؛ زهره قیصری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

● **The Challenges of Artificial Intelligence for Humanitarian Diplomacy and Action** / Mohammad Reza Hashemitaba, Rice University, USA

● **نقش هوش مصنوعی در ارتقای کیفیت حکمرانی** / روح‌اله کهن‌هوش‌نژاد، دانشگاه تهران

● **Re-Tracing Responsibility and Accountability in the Age of AI-enabled Diplomacy** / Larry Stapleton, CPIM, Knewfutures, Ireland; Jan Soffner, Zep-pelin University, Germany

● **هوش مصنوعی و دیپلماسی رسانه‌ای؛ شکل‌گیری حافظه جمعی جهانی** / محمد آقاسی، دانشگاه خوارزمی؛ زهرا سادات روح‌الامین، دانشگاه تهران

● **چهره زانوسی هوش مصنوعی و تروریسم سایبری** / حسین کریمی‌فرد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز

● **فناوری‌های دیجیتال، کلان‌داده و فرسایش حاکمیت ملی در دولت‌های ضعیف** / حجت کاظمی، دانشگاه تهران

تالار ایران

مدیر نشست:

دکتر سعید شکوهی

زمان: ۱۶:۰۰ تا ۱۸:۰۰

<https://aparat.com/v/4hA3F>

فیلم نشست

مصنوعی بر این فضا پرداخت و استفاده‌های ابزاری از هوش مصنوعی را چنین برشمرد. ۱. انتقال مفاهیم به مخاطبان در سطح کاربر، ۲. استقلال از زبان که از جذاب‌ترین آن‌هاست، ۳. هوش مصنوعی توانسته است ارتباط با زبان و فرهنگی را که آن زبان در آن بنا شده است تا حد قابل قبولی مهیا کند.

ویژگی‌های هوش مصنوعی در بعد شناخت و حجم گسترده پردازش‌ها را نیز چنین برشمرد: ۱. هوش مصنوعی به ما کمک می‌کند به راحتی و دقت و سرعت بالا از فضای جامعه شناخت پیدا کنیم. ۲. با شناختی که در کاربر پدید می‌آید پیام‌های شخصی‌سازی شده با محتوای واحد تولید و منتشر می‌شود. یک مفهوم واحد به زبان هر کسی و بر اساس دیدگاه‌های خودش تولید می‌شود. ۳. استقلال از قالب. در واقع با هر کسی در قالب‌های مختلف متنی، تصویری، و شنیداری و به هر کس از طریقی که بهتر ارتباط می‌گیرد پیام را منتقل می‌کند. ۴. دسترسی گسترده و بی‌واسطه و هم‌زمان با مخاطبان و ایجاد جریان‌های مهم. ۵. کاربر به مرور زمان وابستگی بیشتری به هوش مصنوعی پیدا می‌کند. چون هر روز هوش مصنوعی شناخت بهتری از او پیدا می‌کند و جذابیت بیشتری برای کاربر دارد و در بلندمدت قدرت اثرگذاری آن بیشتر می‌شود. وی در پایان خاطر نشان کرد:

«سرمايه‌گذاري جدي بر هوش مصنوعي در کاربردهاي مختلف احساس مي‌شود و بهتر است ما در آينده نزديک شاهد پيوند جريان‌ها و هم‌افزايي بيشتر باشيم تا ابزارها و خدمات مطلوبي براي مردم فراهم آيد. يکي از کاربردهاي مهم هوش مصنوعي توسعه عدالت است که لازم است بحث و بررسي جدي تری در این زمینه صورت گیرد.»

فیلم مراسم اختتامیه در لینک زیر در دسترس علاقه‌مندان است.
<https://www.aparat.com/v/qclm9>

ایجاد زبان و ادبیات مشترک در هوش مصنوعی یافت، تا چالش‌های موجود برای عملیاتی کردن هوش مصنوعی برطرف شود.

دکتر آقامیری در تعریف مختصری از دیپلماسی گفت: «دیپلماسی به معنای تصمیم‌گیری از جانب نهادهای رسمی و غیررسمی و دیپلمات‌های بین‌المللی برای تأثیر بر افکار عمومی است.» سپس ادامه داد: «امروزه، در دیپلماسی، علاوه بر شهروندان، بازیگران جدیدی در فضای مجازی به آن‌ها اضافه شده‌اند.»

در حوزه بین‌المللی، دولت‌ها و حکومت‌ها را دارای نقش محوری معرفی کرد و گفت: «در کنار کشورها، شرکت‌ها و نهادهای مهمی با حکمرانی اینترنتی در کنار هیئت رسمی اعمال نظر می‌کنند.» و

ورزشکاران را مثال زد که نه تنها در حوزه دیپلماسی ورزشی، بلکه در حوزه دیپلماسی گردشگری نیز می‌توانند نقش آفرین باشند. در گذشته فقط مجامع مختلف بین‌المللی و رسانه‌هایی چون رادیو و تلویزیون محتواها را به مخاطبان منتقل می‌کردند. ولی طبق اظهارات وی امروزه سکوها و شبکه‌های اجتماعی پر کاربرد حجم زیادی از نقش سنتی را به عهده گرفته‌اند.

یکی از چالش‌هایی که بسیاری از کشورها در زمینه مدیریت افکار عمومی با آن مواجه هستند، شبکه‌های اجتماعی است. اگرچه جریانی در آن‌ها شکل

نمی‌گیرد، بازدهی آن کوتاه است و به عقیده وی این شیوه جدید انتقال مفاهیم، مدیریت صحیحی می‌طلبد. وی افزود: «شبکه‌های اجتماعی فرصت‌های بی‌نظیری نیز ایجاد کرده‌اند. مثلاً در مورد جنگ غزه اگر فقط رسانه‌های رسمی نقش انتقال اخبار را به عهده داشتند، واقعیت‌ها منتقل نمی‌شد و همراهی مردمی در کشورهای مختلف پدید نمی‌آمد.»

دکتر آقامیری در بخش آخر سخنرانی خود به تأثیر هوش

دکتر میره‌ای: شبکه‌های اجتماعی فرصت‌های بی‌نظیری نیز ایجاد کرده‌اند. مثلاً در مورد جنگ غزه اگر فقط رسانه‌های رسمی نقش انتقال اخبار را به عهده داشتند، واقعیت‌ها منتقل نمی‌شد و همراهی مردمی در کشورهای مختلف پدید نمی‌آمد.

نخستین همایش ملی روابط جمهوری اسلامی ایران و اروپا در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد

این همایش را مهم دانست، به خصوص که سیاست جمهوری اسلامی ایران در روابط خارجی سیاست چندجانبه‌گرایی و حفظ استقلال ایران است و با این رویکرد توسعه روابط خود را با سایر نقاط جهان دنبال می‌کند.

محور اصلی سخنان این سخنران کلیدی، بر نفرت‌پراکنی علیه مسلمانان در اروپا و تبیین هشت نکته از فرازهای مقام معظم رهبری درباره رابطه با اروپا متمرکز بود و تأکید کرد: «هم ما باید اروپا را با کلیت آن درست بشناسیم، و هم اروپا باید جمهوری اسلامی ایران را درست بشناسد تا این رابطه جایگاهی بیابد. البته، موانع جدی دیگری نیز بر سر راه شکل‌گیری این رابطه وجود دارد. کژتابی‌های موجود را باید بررسی کرد؛ گاه این روابط به حوزه روابط راهبردی کشیده شده است.»

رئیس دانشکده مطالعات جهان از چهار محور تأثیرگذار در فهم رابطه میان جمهوری اسلامی ایران و اروپا سخن گفت: ۱. فلسفه سیاسی رفتار اروپا با غیراروپایی‌ها، ۲. نوع تعامل اروپا با مسلمانان در اروپا و سایر نقاط جهان، ۳. چگونگی تعامل اروپا با جمهوری اسلامی ایران طی چهار دهه گذشته، ۴. سیاست‌های کلان جمهوری اسلامی ایران در روابط بین‌المللی به‌طور عام و اروپا به‌طور خاص منبعت از نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی.

محور نخست، فلسفه سیاسی رفتار اروپا با غیراروپایی‌ها بر محور اروپامرکزی تبیین شد. دکتر عاملی گفت: «اروپا خود را مرکز اندیشه، تمدن و حتی دین برای دنیا می‌شناسد و باقی را دنیای پیرامون خود فرض می‌کند. امتداد این نگاه به استثنانگرایی

نخستین همایش ملی روابط جمهوری اسلامی ایران و اروپا در روز دوشنبه ۱۴ اسفند ۱۴۰۲ با همکاری مؤسسه مطالعات معاصر ملل (ایران-یوریکا) و حمایت دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، انجمن ایرانی مطالعات منطقه‌ای، و مؤسسه مطالعات آمریکای شمالی و اروپا در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، به‌صورت حضوری و مجازی برگزار شد.

دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و رئیس همایش، سخنران کلیدی این نشست بود، با عنوان موضوعی «فهم فلسفی اروپا و نگاهی به رابطه اروپا با مسلمانان و جمهوری اسلامی ایران و سیاست‌های کلان روابط بین‌الملل».

دکتر عاملی گفت: «عامل اصلی تنش‌ها بر علیه جمهوری اسلامی به دلیل عدم شناخت دیدگاه‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران شکل می‌گیرد. بر پایه سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری، جمهوری اسلامی ایران رژیم پهلوی نیست و بنیان دکتربین روابط خارجی خود و در فلسفه وجودی خود را مبتنی بر استقلال و عدم‌پذیرش سلطه پایه نهاده است.»

دکتر عاملی با بیان اینکه در مطالعه اروپا، نباید گرفتار کلی‌گویی‌های نظیر شرق‌شناسی شد، گفت: «اروپایی را که در آن فرانسه، انگلستان و آلمان حضور دارد، نباید یکپارچه دید. شرق‌شناسان شرقی کلی را تولید کرده‌اند، و با آن معنای تعمیم‌یافته شده‌ای را عرضه می‌کنند. ما در مطالعات اروپا نباید دچار چنین کلی‌گویی‌هایی باشیم.»

رئیس همایش ملی روابط جمهوری اسلامی ایران و اروپا موضوع

مرکل شاهدیم و برخی حتی یکپارچه‌سازی را نوعی از نازیسم تلقی می‌کنند که پیامدهای منفی و امنیتی دارد، مسلمانان را به مراکز امنیتی فرامی‌خوانند، در مدیریت مراکز اسلامی دخالت می‌کنند و مواضع اتخاذی خشن شده است. به‌طور مثال، مدیر میانی اسلامی انگلستان را خانمی مسیحی انتخاب کردند که باید همه تصمیم‌ها با ایشان هماهنگ شود و به‌نوعی رئیس و هیئت‌امنا را خلأید کرده‌اند. انگلستان مدتی به‌سمت سیاست چندجانبه‌گرایی و چندفرهنگ‌گرایی حرکت کرد و فضا برای فعالیت مسلمانان فراهم بود. حضور گسترده مسلمانان در اروپا با جمعیتی ۵۰ میلیون نفری منبعث از همین سیاست چندفرهنگ‌گرایی است. اما، با شکل‌گیری اتحادیه اروپا، این سیاست به یکپارچه‌سازی تغییر کرد. صحبت از اسلام اروپایی به میان آمد.»

گسترش اسلام‌هراسی، به‌خصوص پس از ۱۱ سپتامبر، موضوع دیگر این بحث مطرح شد: استفاده از المان‌های هراس در کنار زندگی با مسلمانان و تعمیم‌دادن آن. این عضو شورای انقلاب فرهنگی گفت: «ضدیه‌بودن جرم شناخته می‌شود. اگر شخصی بر ضد یهود یا صهیونیسم سخنی بگوید، مجرم شناخته می‌شود. اما این رویکرد درباره مسلمانان و اسلام وجود ندارد.»

سیاست نفرت و مدل آن دیگر محور مباحث مطرح‌شده بود که به مدلی مرجع در مطالعه درباره مسلمانان و دیگر اقوام و اقلیت‌ها بدل شده است. دکتر عاملی به نمونه‌هایی از یافته‌های چندین پژوهش انجام‌شده در مؤسسه اسلامی حقوق بشر با محوریت ایشان اشاره کرد و گفت: «در سیاست نفرت به نفرت در زیست‌بومی نگرسته می‌شود، که هم ایدئولوژی نفرت و بازنمایی رسانه‌ای آن و هم اقدام‌های نفرت‌آمیز دنبال می‌شود.» پژوهش ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵

دکتر عاملی درباره وضعیت مسلمانان در اروپا که در سازمان ملل نیز ثبت شد نشان می‌دهد ۸/۲ درصد حملات فیزیکی (نفرت فردی)، ۱۷/۳ درصد نادیده‌گرفته‌شدن در مکان‌های عمومی، ۲۲/۵ درصد سطحی صحبت کردن، ۱۹/۸ درصد اتهام و برخورد، ۲۵/۰ درصد صحبت تحقیرگرانه (نفرت در سیاست‌ها)، ۱۸/۹ درصد سوءاستفاده کلامی (نفرت ایدئولوژیکی)، و ۴۱/۸ درصد نگاه خیره دلالت بر بیگانه‌بودن در بریتانیا علیه مسلمانان گزارش شده است. در فرانسه، آمریکا و کانادا نیز سهم نفرت فردی کمترین و نگاه خیره دلالت بر بیگانه‌بودن بیشترین درصد و به‌ترتیب ۳۲/۳ درصد، ۳۲/۱ درصد، و

آمریکایی منتج شد. مفهوم اروپامرکزی در تفکر پاک‌گرایان پروتستان آشکار است. پس از کشف آمریکا و اشغال آن توسط این گروه، نظیر همان رویکرد اشغالگری که امروز در فلسطین و در غزه شاهدیم، خواهان ساخت شهری در جهان بودند که همه دنیا به آن بنگرند. حتی در نگاه به تعریف فرهنگ نیز در تعاریف قرن هجدهم، بافرهنگ و بی‌فرهنگ مطرح است؛ البته، نه فرهنگ به معنای امروز که همه را صاحب فرهنگ و دارای سبک زندگی می‌دانیم، بلکه فرهنگ به معنای اروپایی آن متداول بود و باقی بی‌فرهنگ محسوب می‌شدند. جنبه والای فرهنگ اروپایی نیز موسیقی کلاسیک و جنبه‌های تمدنی فرهنگ و نقاشی و معماری والا قلمداد می‌شد.»

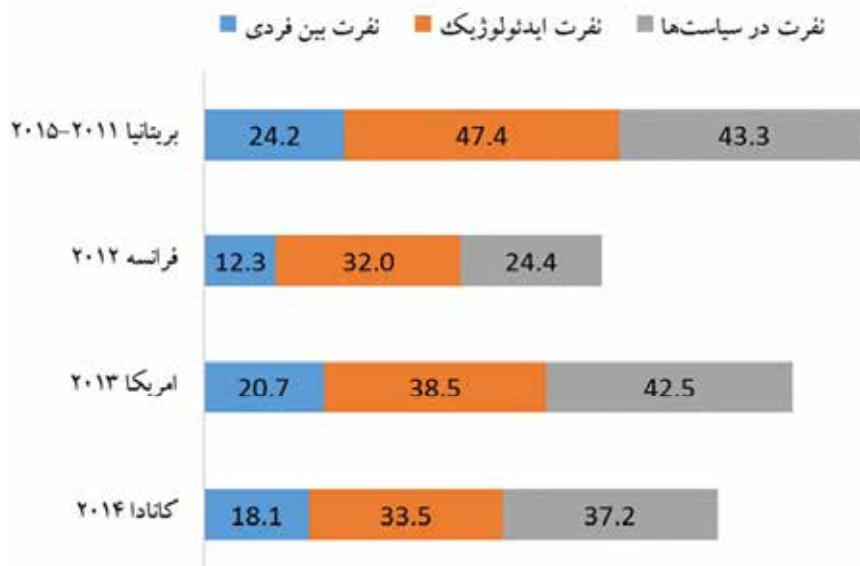
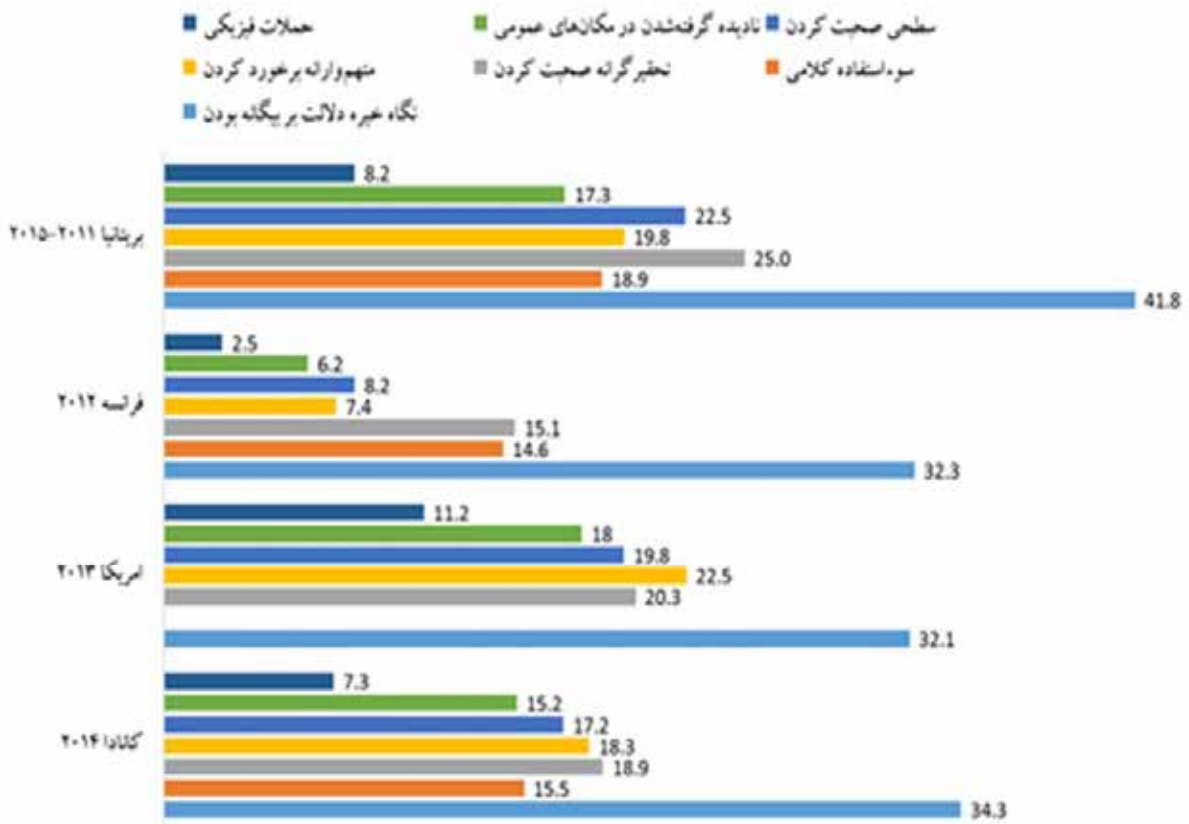
این استاد تمام حوزه ارتباطات تفکر اروپا مرکزی را رویکردی شناختی، نهادی و نظام‌مند به جهان دانست که در بسیاری از موارد به‌طور خودکار و گاه در عرصه سیاسی و در مسیر یکپارچه‌سازی نمود می‌یابد و در حکمرانی جهانی امتداد دارد.

دکتر عاملی در کتاب خود با عنوان *استثنائگرایی آمریکایی*،

اروپامرکزی و دیگری‌سازی مسلمانان در سال ۱۳۹۵، چاپ انتشارات امیرکبیر، اروپامرکزی را به تفصیل تبیین کرده است و آن را موضوعی اجتماعی می‌شناسد که در سیاست، اقتصاد و روابط بین‌الملل و دوجانبه و چندجانبه امتداد یافته و یک‌سویه شده است.

محور دوم تأثیرگذار در فهم رابطه میان جمهوری اسلامی ایران و اروپا، به بیان سخنران کلیدی این همایش، نوع تعامل اروپا با مسلمانان در اروپا و سایر نقاط جهان بود؛ تفاوت سیاست‌ها از زمان سیاست شبیه‌سازی هیتلر تا سیاست چندفرهنگی‌گرایی و انتقال به سیاست یکپارچه‌سازی. و ادامه داد: «امروز نیز سیاست یکپارچه‌سازی را در رویکرد

دکتر عاملی: عامل اصلی تنش‌ها بر علیه جمهوری اسلامی به دلیل عدم شناخت دیدگاه‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران شکل می‌گیرد. بر پایه سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری، جمهوری اسلامی ایران رژیم پهلوی نیست و بنیان دکتترین روابط خارجی خود و در فلسفه وجودی خود را مبتنی بر استقلال و عدم‌پذیرش سلطه پایه نهاده است.

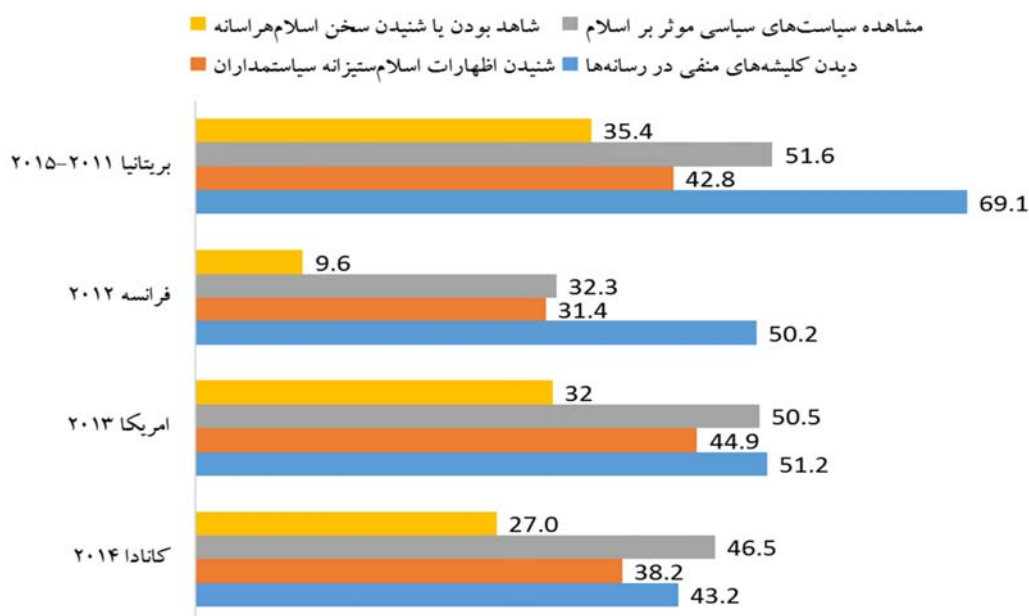
۴۳/۳ درصد گزارش شده است. در کانادا، حتی با پاسپورت کانادایی، با افراد دارای اسم مسلمان، و با خانم‌های محجبه برخورد تحقیرآمیز می‌شود.

نفرت در سیاست‌ها ۴۳/۳ درصد، نفرت ایدئولوژیک ۴۷/۴ درصد و نفرت بین فردی ۲۴/۲ درصد در بریتانیا گزارش شده است. در مجموع این آمار کسب شد: نفرت بین فردی ۲۰ درصد، نفرت در سیاست‌ها ۴۰ درصد و نفرت ایدئولوژیک ۴۰ درصد.

بیشترین توزیع نفرت در عرصه رسانه به چشم می‌خورد و ریشه‌های قومی و تعصبی را هدف قرار می‌دهد. شاهد رواج آن در میان مردم، فارغ‌التحصیل دانشگاهی پاکستانی و مسلمانی بود که در بریتانیا، بعد از واقعه ۱۱ سپتامبر با دشداشه در مراسم جشن فارغ‌التحصیلی رفته بود و در مسیر در اتوبوس مورد حمله قرار گرفت و با چوب تی آنقدر بر سرش کوفته بودند که از گردن به پایین فلج شد.

چگونگی تعامل اروپا با جمهوری اسلامی ایران طی چهار دهه گذشته محور سوم سخنان دکتر عاملی در این نشست بود و بر دو

رکن تأکید کرد: امتداد دادن سیاست هراس و نفرت از مسلمانان به جمهوری اسلامی ایران (دیگری هراسی در قالب اسلام‌هراسی، ایران‌هراسی، شیعه‌هراسی، انقلابی‌هراسی، و نگاه نفرت از مسلمانان بعد از ۱۱ سپتامبر)، و پشتیبانی و هم‌سویی با سیاست‌های آمریکا در تنش و تحریم (با سه عامل: هم‌سویی دیپلماتیکی، منافع اقتصادی، ملاحظات ژئوپلیتیکی). آمریکا با فعال کردن سازوکار

غربی» در ادبیات دیپلماتیک، سیاسی و رسانه‌ای (غرب مساوی با آمریکا نیست)، ۷. اتخاذ رویکرد فعال در روابط بین‌الملل به جای رویکرد منفعل و تدافعی و ایجاد گشایش مرزهای تعامل به خصوص در حوزه فضای مجازی، ۸. تأکید بر سیاست «چندفرهنگی‌گرایی» بر مبنای ارتباطات بین‌فرهنگی عاری از سلطه‌گرایی و سلطه‌پذیری (برگرفته از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران).

در پایان رئیس دانشکده مطالعات جهان گفت: «این نخستین همایش ما درباره رابطه جمهوری اسلامی ایران با اروپا بود که با همکاری یوریکا برگزار شد و امیدواریم از این پس به صورت سالیانه برگزار شود.»

دکتر بهزاد احمدی، دبیر علمی این همایش، نیز به تاریخ گسترده و چندوجهی روابط تقابل و تعامل میان اروپا و ایران اشاره کرد و گفت: «وقتی از اروپا سخن می‌گوییم، باید روسیه را هم در آن جای دهیم. در دورانی، روسیه و انگلستان ۶۵ کنسولی در ایران داشته‌اند. از زمان داریوش روابط ایران و اروپا آغاز شده و در زمان صفویه بسیار پررونق بوده است. با شکل‌گیری کمپانی هند شرقی و تغییر رویه انگلستان، به خصوص در دوران قاجار، روابط شکل متفاوتی به خود گرفت و مداخله گسترده کشورهای اروپایی، به خصوص انگلستان و روسیه را شاهد بوده‌ایم.»

دکتر احمدی به بافت این روابط نیز گریزی زد و گفت: «در دوران معاصر، کسی بهتر از مقام معظم رهبری نمی‌تواند بافت روابط با اروپا را مشخص کند. فرازهای ایشان در دهه‌های مختلف درباره اروپا در دو مقام مطرح است: نخست در مقام اندیشمند، و دوم در مقام بالاترین جایگاه سیاسی کشور. نگاه ایشان به اروپا

رصد تحریم فشار آورد و سیاست‌های تحریمی را به اروپا نیز تحمیل کرد. همچنین، به نقش تخریبی و دروغ‌پردازی‌های منافقان در روابط میان ایران و اروپا، همچنین ایران و آمریکا اشاره شد.

محور چهارم و آخر سخنان دکتر عاملی سیاست‌های کلان جمهوری اسلامی ایران در روابط بین‌المللی به‌طور عام و اروپا به‌طور خاص منبعث از نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی بود. دکتر عاملی گفت: «عامل اصلی تنش‌ها بر علیه جمهوری اسلامی به دلیل عدم شناخت دیدگاه‌های اصولی جمهوری اسلامی ایران شکل می‌گیرد. بر پایه سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری، جمهوری اسلامی ایران رژیم پهلوی نیست و بنیان دکترین روابط خارجی خود و در فلسفه وجودی خود را مبتنی بر استقلال و عدم‌پذیرش سلطه پایه نهاده است.»

اصول منبعث از نگاه مقام معظم رهبری نیز از زبان دکتر عاملی چنین تبیین شد: ۱. لحاظ سه اصل «همکاری، همدلی، همراهی» در دیپلماسی چندجانبه‌گرایانه به خصوص در عرصه دیپلماسی فرهنگی و اجتماعی، ۲. اتخاذ رویکرد چندجانبه‌گرایانه به دیپلماسی و توسعه مسیرهای مبتکرانه و جدید در ارتباطات بین‌الملل، ۳. تعریف و اعلام رسمی «اصول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» با تأکید بر هویت نظام اسلامی، ۴. توجه به اصل بنیادین عزت، حکمت و مصلحت و پرهیز از سیاست‌های استیلایی بر علیه جمهوری اسلامی ایران، ۵. توسعه عضویت در پیمان‌ها، پروتکل‌ها و میثاق‌های بین‌المللی با هدف ایجاد امکانات بیشتر برای حمایت از حقوق کشور (حضور فعال‌تر در عرصه‌های مجازی)، ۶. پرهیز از کاربرد مفاهیم کلان «غرب» و «کشورهای

اروپا و آمریکا، فعالیت پژوهشی در حوزه تخصصی اروپا و آمریکا؛ تحلیل سیاست خارجی و منطقه‌ای اروپا و آمریکا و آثار آن بر ج.ا. ایران؛ بررسی سیاست خارجی اروپا و آمریکا در قبال ج.ا. ایران، تحلیل تحولات بین‌المللی متأثر از کنشگری بازیگران غربی و بررسی روابط فرآتلانتیک با بهره‌گیری از نظریه‌های اساتید و کارشناسان صاحب‌نظر و دیپلمات‌های عالی‌رتبه است.

برگزاری نشست‌های تخصصی و میزگردهای کاربردی و نظری در حوزه اروپا و آمریکا، تماس مستمر با کارشناسان خبره و ارتباط با مراکز مطالعاتی تصمیم‌ساز، نیازسنجی برای برقراری ارتباط نزدیک با مراکز مطالعاتی در داخل و خارج کشور و برقراری ارتباط کارشناسی با نخبگان اروپایی و آمریکایی از دیگر فعالیت‌های این مؤسسه بوده است.

دکتر عفتیان گفت: «با توجه به اهداف و فعالیت‌های مؤسسه ایران-یوریکا، بهره‌مندی از نظرات پژوهشگران و دانشجویان نخبه، فراهم کردن زمینه مناسب کار و پژوهش، برقراری نظام پیشنهادها و بهره‌وری از آن در دستور کار مؤسسه ایران-یوریکا قرار دارد. مؤسسه، در چشم‌انداز آینده، فراتر از ارتقا و رشد سطح کارشناسی در مطالعات اروپا و آمریکا، در تلاش است تا به کانونی مهم برای تولید فکر و اندیشه، ایده‌پردازی، پژوهش و کمک به فرایند تصمیم‌سازی در حوزه سیاست خارجی تبدیل شود. در سطح خارجی نیز انتظار می‌رود مؤسسه بتواند، ضمن بهره‌گیری از ظرفیت‌های کارشناسی پژوهشگران و کارشناسان اندیشکده‌های اروپایی و آمریکایی، به تأثیرگذاری و انتقال دیدگاه‌های ایران در تحولات بین‌المللی و منطقه‌ای به

توفیق‌های ارزشمندی دست یابد. نمونه‌ای از این فعالیت‌ها دعوت از اندیشمندان خارجی نظیر پروفیسور جان مرشایمر بوده است، امید است تلاش‌های هدفمند مؤسسه و مطالعات تخصصی درباره مسائل منطقه‌ای اروپا و آمریکا در جهت کمک به فرایند تصمیم‌سازی در سیاست خارجی و نهادهای مسئول در حوزه سیاست‌گذاری، بهبود موقعیت بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران و در نهایت تأمین منافع ملی کشور مفید واقع شود.»

پس از مراسم افتتاحیه، این همایش در چهار نشست تخصصی به قرار زیر ادامه یافت.

مشتمل بر دو ویژگی است: انتقادی (از جمله بی‌صدافتی، سابقه استعماری، نداشتن وفا به عهد، و دیگر نقدهای اخلاقی)، و واقع‌بینانه (دریافت‌های ما از اروپا). ایشان تداوم و توسعه روابط با اروپا را به شکل مشروط توصیه فرموده‌اند. همایش امروز با هدف بازشناخت اروپا، با توجه به سابقه تاریخی روابط، و با الهام از بافتار روابط به فرموده مقام معظم رهبری، در جهت یافتن راه‌حل برای حل مسائل با اروپا و گسترش روابط با نگاه شرقی، آگاهانه و با حفظ منافع ملی ایران ترتیب داده شده است.»

فیلم نشست افتتاحیه در نشانی زیر در دسترس علاقه‌مندان است.

<https://apararat.com/v/4t3Uf>

دکتر عفتیان، رئیس یوریکا و از همکاران برگزارکننده این همایش، گفت: «امروز، رصد دقیق مسائل اروپا و آمریکای شمالی امری بسیار ضروری است و تحلیل کنش‌ها و واکنش‌های کشورهای این حوزه، در جایگاه بازیگران مهم صحنه بین‌المللی، اهمیت مضاعفی دارد.»

مؤسسه ایران-یوریکا از زمان تأسیس خود در دهه اخیر، مرکزی مستقل، برای مطالعه تخصصی کشورهای اروپایی، به خصوص ایالات متحده، بریتانیا، اتحادیه اروپا، فرانسه و آلمان بوده است. از جمله اهداف مؤسسه، دستیابی به شناخت عمیق از شرایط مختلف سیاسی، نظامی، امنیتی، اقتصادی و فرهنگی

دکتر احمدی: در دوران معاصر، کسی بهتر از مقام معظم رهبری نمی‌تواند بافت روابط با اروپا را مشخص کند. فرازهای ایشان در دهه‌های مختلف درباره اروپا در دو مقام مطرح است: نخست در مقام اندیشمند، و دوم در مقام بالاترین جایگاه سیاسی کشور.

امروز، رصد دقیق مسائل اروپا و آمریکای شمالی امری بسیار ضروری است و تحلیل کنش‌ها و واکنش‌های کشورهای این حوزه، در جایگاه بازیگران مهم صحنه بین‌المللی، اهمیت مضاعفی دارد.

نشست (۱): درک و شناخت ایران از اروپا

- سخنرانان و عناوین مقالات:
- هستی‌شناسی «ایران» و «اروپا» در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران / سیدجلال دهقانی فیروزآبادی، دانشگاه علامه طباطبائی
 - نقش و جایگاه اروپا در نظم در حال شکل‌گیری / محمدرضا مجیدی، دانشگاه تهران
 - تصویر کنونی آلمان و آلمانی‌ها نزد ایرانیان و معضلات شناختی ناشی از آن / سارا رحمانی، دانشگاه تهران
 - ریشه‌یابی سوء تفاهمی تاریخی بین جهان غربی و شرقی / حجت‌اله ایوبی، دانشگاه تهران

تالار حنا
رئیس نشست:
دکتر روح‌اله حسینی
زمان:
۰۹:۰۰ تا ۱۰:۳۰

<https://aparat.com/v/rqBKs>

فیلم نشست

نشست (۲): بررسی سیاست اروپا در قبال ایران

- سخنرانان و عناوین مقالات:
- سیاست فرانسه در قبال ایران: چالش‌ها و چشم‌اندازها / محمدرضا دهشیری، دانشکده روابط بین‌الملل
 - روابط ایران و اتحادیه اروپا: مقتضیات و موانع / غلامحسین دهقانی، سفیر سابق ایران در بروکسل
 - تحول نظم جهانی و روابط جمهوری اسلامی ایران با جمهوری فدرال آلمان / بهزاد احمدی، دانشگاه تهران
 - ارزیابی روابط ایران و بریتانیا: چالش‌ها و مسیر پیش‌رو / کیومرث جاویدنیا، پژوهشگر مسائل اروپا

تالار حنا
رئیس نشست:
دکتر رضا باقری
زمان:
۱۰:۴۵ تا ۱۲:۱۵

<https://aparat.com/v/qYkbS>

فیلم نشست

نشست (۳): بایسته‌های روابط ایران و اروپا در پرتو متغیر بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

سخنرانان و عناوین مقالات:	تالار حنا
<ul style="list-style-type: none"> ● عامل اروپا در سیاست خارجی روسیه / مهدی سنایی، دانشگاه تهران ● روابط ایران و اروپا متأثر از متغیر آمریکا / ابودر گوهری‌مقدم، دانشگاه امام صادق (ع) ● عامل چین در روابط ایران و اتحادیه اروپا / نوذر شفیعی، دانشگاه تهران ● تأثیر شورای همکاری خلیج فارس بر روابط ایران و اروپا / حسن احمدیان، دانشگاه تهران ● تأثیر ناتو بر روابط جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اروپا / حمزه صفوی، دانشگاه تهران 	رئیس نشست: دکتر محمدرضا سعیدآبادی زمان: ۱۳:۴۰ تا ۱۵:۳۰ فیلم نشست
https://aparar.com/v/eHQ2C	

نشست (۴): مسئله‌شناسی روابط ایران و اروپا (هم‌زمان با نشست ۵)

سخنرانان و عناوین مقالات:	تالار حنا
<ul style="list-style-type: none"> ● پیامدهای جنگ اوکراین در روابط اتحادیه اروپا و جمهوری اسلامی ایران / منوچهر مرادی، پژوهشگر حوزه اوراسیا، اتحادیه اروپا و جنگ اوکراین ● اروپا در مسئله هسته‌ای ایران؛ تناقض نقش هنجاری و اراده سیاسی / علی اسمعیلی اردکانی، دانشگاه علامه طباطبایی ● نقش متغیر تحریم در روابط اقتصادی اروپا با ایران / علی صباغیان، دانشگاه تهران ● ارزیابی متغیر حقوق بشر در روابط ایران و اتحادیه اروپا / محمودرضا گلشن‌پژوه، پژوهشگر مسائل حقوق بشر ● روابط ایران و اروپا در پرتو تحولات غزه؛ بایسته‌های مدیریت تنش / حسین آجرلو، پژوهشگرده رصد هسته‌ای 	رئیس نشست: دکتر زهره نصرت خوارزمی زمان: ۱۵:۴۵ تا ۱۷:۳۵ فیلم نشست
https://aparar.com/v/Mplij	

نشست (۵): مسئله‌شناسی روابط ایران و اروپا (هم‌زمان با نشست ۴)

سخنرانان و عناوین مقالات:

- تبیین کنشگری چین و اروپا در پرتو تحولات نوین بین‌المللی و دلالت‌های آن برای ایران / محمدجواد قهرمانی، پژوهشگر مسائل چین
- ملاحظات امنیتی اروپا در زمینه انتقال فناوری و مسئله ایران / کیوان حسینی، دانشگاه علامه طباطبایی
- رویکرد اروپا و آمریکا در قبال ایران در دوره ترامپ و بایدن و چشم‌انداز آن / عیسی کاملی، پژوهشگر مسائل آمریکا
- آینده سوخت‌های فسیلی و چشم‌انداز روابط ایران و اروپا در زمینه انرژی / عباس ملکی، دانشگاه صنعتی شریف
- تحول روابط ایران و اروپا در پرتو طرح کلان دروازه جهانی اروپا / رکسانا نیکنامی، دانشگاه تهران

تالار ملل

رئیس نشست:

خدیجه حجتی

زمان:

۱۷:۴۵ تا ۱۷:۳۵

<https://aparat.com/v/kNnWZ>

فیلم نشست

نمازخانه جدید دانشکده مطالعات جهان با حضور معاون اوقاف و امور خیریه رونمایی شد

کفپوش و فرش‌های یکپارچه برای مساجد. همچنین، با اشاره به ساختمان جدید دانشکده، در احداث آن بر توجه به نمازخانه تأکید داشت و مسجد را مهم‌ترین رکن مکان‌های عمومی خطاب کرد و به نقل از پیامبر اکرم (ص) افزود: «مساجد خانه متقین و خانه ارتباط میان مؤمنان است.» تأکید بر اقامه نماز جماعت در روایات و فضیلت‌های آن، به‌خصوص تأکید ایشان بر محیط‌های علمی و دانشگاهی، دیگر بخش سخنان رئیس دانشکده مطالعات جهان بود.

دکتر عاملی از جناب آقای دکتر خاموشی برای تقبل هزینه بازسازی این نمازخانه تشکر کرد و دعای ایشان برای خیران، باقیات صالحات و شجره طیبه بود.

دکتر عادل نیز با تبریک ایام شعبانیه، مصادف شدن افتتاح نمازخانه دانشکده مطالعات جهان را با رویداد جهانی چهلمین دوره مسابقات قرآن جمهوری اسلامی ایران به فال نیک گرفت و دغدغه دانشکده را در این بازسازی و پیگیری‌های صورت گرفته ستود و گفت: «آغاز سال شمسی با فروردین، و آغاز سال قمری با ماه محرم، و آغاز سال

در روز چهارشنبه ۲ اسفند ۱۴۰۲، نمازخانه جدید دانشکده مطالعات جهان، با حضور دکتر عادل، معاون سازمان اوقاف و امور خیریه، رونمایی و افتتاح شد.

بازنمایی نمازخانه دانشکده مطالعات جهان از آبان ۱۴۰۲ به همت دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، و اجرای دکتر احسان رسولی‌نژاد، معاون اداری و مالی دانشکده، و با مساعدت سازمان اوقاف و امور خیریه، آغاز شده بود. اقامه نخستین نماز جماعت را حجت‌السلام و المسلمین حاج آقا سعید داودی برعهده داشت. دکتر عاملی تقارن این مراسم را با میلاد با سعادت حضرت

علی اکبر (س) و روز جوان، گرامی داشت. داشتن آرامش، دل‌انگیز بودن و زیبابودن محل عبادت از مواردی بود که دکتر عاملی برشمرد و گفت: «خداوند مظهر جمال است و زیبایی را دوست می‌دارد. محیط نمازخانه قرآنی طراحی شده است. اسماءالله و سایر اسماء دورتادور نمازخانه و در ستون‌ها و خورشیدی‌ها کار شده است. از تورنج، گره‌چینی و دیگر نمادهای ایرانی نیز در بازسازی نمازخانه استفاده شد.» دکتر عاملی تقویت بیشتر صنعت مساجد را خواستار شد، از جمله در ارتقای کیفیت

دکتر عاملی: مساجد خانه متقین و خانه ارتباط میان مؤمنان است.

دکتر عادل: بیش از آنکه در دیوار مسجد نشانه آبادانی آن باشد، حضور نمازگزاران و مؤمنان و اقامه نماز جماعت با نیت قرب الهی رونق‌بخش آن خواهد بود.

کشورها بسیار کمتر است. ۳۷۰ کرسی از ۵۴۰ مسابقه قرآنی برگزار شده در سراسر دنیا نیز متعلق به ایران است. دکتر عادل از حضور دکتر عاملی به عنوان عضوی از هیئت اندیشه‌ورز سازمان اوقاف و امور خیریه قدردانی کرد و ابراز امیدواری کرد بتوان از آثار و برکات وقف بیشتر بهره‌مند شد.

لوح یادبود این مراسم بدین شرح بود:

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس بی‌پایان خدای را که با حمایت سازمان اوقاف و امور خیریه، و در زمان ریاست جناب آقای دکتر محمد مقیمی در دانشگاه تهران، نمازخانه دانشکده مطالعات جهان بازسازی و در بهمن ۱۴۰۲ با حضور حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر سیدمهدی خاموشی، رئیس محترم سازمان اوقاف و امور خیریه، رونمایی شد.

میلادی با ژانویه است. بزرگان می‌فرمایند آغاز سال و بهار بندگی با رجب و شعبان و ماه مبارک رمضان است. در ادعیه و کتب سیروس‌سلوک نیز درباره اعمال سال از ماه رجب آغاز شده است. ظاهر مسجد، به خصوص در شرایط امروز و بنا به اقتضات زمان و برای تشویق جوانان به حضور در مساجد، بسیار مهم است و گذشتگان ما نیز هنرهای خود را در ساخت مساجد به‌قوت به کار می‌گرفتند و نمادهای معماری اسلامی فاخری را در قرون مختلف خلق می‌کردند، اما بیش از آنکه در و دیوار مسجد نشانه آبادانی آن باشد، حضور نمازگزاران و مؤمنان و اقامه نماز جماعت با نیت قرب الهی رونق‌بخش آن خواهد بود.»

دکتر عادل پرچمداری ایران و جایگاه ایران را در عرصه قرآنی در سطح جهان ستود، به طوری که در چهلمین دوره مسابقات قرآن در ایران، از ۱۱۰ کشور اسلامی و غیراسلامی حضور یافته‌اند، با آنکه مبلغ جوایز این مسابقه در مقایسه با سایر مسابقات در دیگر

راه‌اندازی پنج رشته جدید در دانشکده مطالعات جهان

بنا به اعلام وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، رشته جدی مطالعات صلح و حل منازعه در دانشکده مطالعات جهان در مقطع دکتری راه‌اندازی شد.

رشته دکتری مطالعات صلح و حل منازعه از سال ۱۴۰۳ از مجموعه امتحانی «علوم سیاسی و روابط بین‌الملل (کد ۲۱۶۰)» با کد ترکیب ۱ در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، پذیرش دانشجوی خواهد داشت.

با تأسیس این رشته، رشته‌های جدید دانشکده مطالعات جهان در سال ۱۴۰۳ به پنج رشته رسید: رشته مطالعات چین در مقطع کارشناسی‌ارشد، رشته نظام قدرت جهانی در مقطع کارشناسی‌ارشد، رشته جهانی‌شدن و فرهنگ در مقطع کارشناسی‌ارشد، و رشته مطالعات عربستان در مقطع کارشناسی‌ارشد.

پنجاه و دومین جلسه شورای عمومی دانشکده مطالعات جهان

- گزارش دکتر ستاری از صندوق رفاهی
- گفتگو در خصوص ارتقای سطح کیفی دفاعیات دانشکده
- گفتگو در خصوص افزایش کیفیت علمی در دانشکده
- مسائل جاری

پنجاه و دومین جلسه شورای عمومی دانشکده مطالعات جهان در روز دوشنبه ۱۱ دی ۱۴۰۲ در تالار ملل دانشکده با حضور هیئت رئیسه و اعضای هیئت علمی دانشکده برگزار شد. پس از تلاوت آیاتی از کلام الله مجید با تلاوت دکتر روح الله کهن هوش نژاد، دستور جلسه با موارد زیر دنبال شد.

افتتاح دو مرکز مطالعات چین و مطالعات ژاپن در دانشکده مطالعات جهان

پیرو تأسیس رشته جدید مطالعات چین در دانشکده مطالعات جهان، و دایر بودن رشته مطالعات ژاپن در دانشکده، این دو مرکز با حضور دانشجویان رشته مطالعات ژاپن به طور رسمی آغاز به کار کرد.

با حضور دکتر ناهید پوررستمی، مدیر گروه مطالعات جنوب و غرب آسیا و اقیانوسیه، و دکتر علی گل محمدی، استادیار رشته مطالعات ژاپن، دو مرکز مطالعات چین و مرکز مطالعات ژاپن به طور رسمی در روز سه شنبه ۵ دی ۱۴۰۲ شروع به کار کرد.

جلسه بنیاد حامیان دانشکده مطالعات جهان

دکتر ناهید پوررستمی، به‌عنوان خزانه‌دار و آقای علی روحی، به‌عنوان عضو اصلی بنیاد حامیان دانشکده مطالعات جهان تعیین شدند. همچنین، آقای علیرضا کهن‌خاکی، به‌عنوان مدیر اجرایی بنیاد حامیان دانشکده، ابقا شد.

جلسه بنیاد حامیان دانشکده مطالعات جهان در روز چهارشنبه ۶ دی ۱۴۰۲ با دستور جلسه تعیین هیئت رئیسه برگزار شد. در این جلسه دکتر سید سعیدرضا عاملی به‌عنوان رئیس بنیاد حامیان دانشکده، دکتر ناصر منصوری، به‌عنوان نایب‌رئیس بنیاد حامیان دانشکده، دکتر مجتبی رحمان‌دوست، به‌عنوان مدیرعامل،

نخستین رساله دکتری رشته ایران‌شناسی در دانشکده مطالعات جهان دفاع شد

عنوان: بررسی زمینه‌ها و عوامل تداوم گرایش ضدآمریکایی در میان نخبگان حاکم ایرانی
شایان ذکر است دکتر جنیس وبستر دانشجوی بین‌الملل دانشکده مطالعات جهان در مقطع کارشناسی‌ارشد مطالعات ایران معاصر نیز بوده است.

دانشجو: جنیس وبستر
استاد راهنما: دکتر محمد سمیعی
استاد مشاور: دکتر محمدجواد ظریف
استاد داور خارجی: دکتر سیدمحمدکاظم سجادپور
استاد داور خارجی: دکتر زینب قاسمی طاری
استاد داور داخلی: دکتر مهدی آهوپی

افتخارات

مقاله دکتر رسولی نژاد مقاله برتر سیزدهمین همایش سیاست‌های مالی و مالیاتی ایران

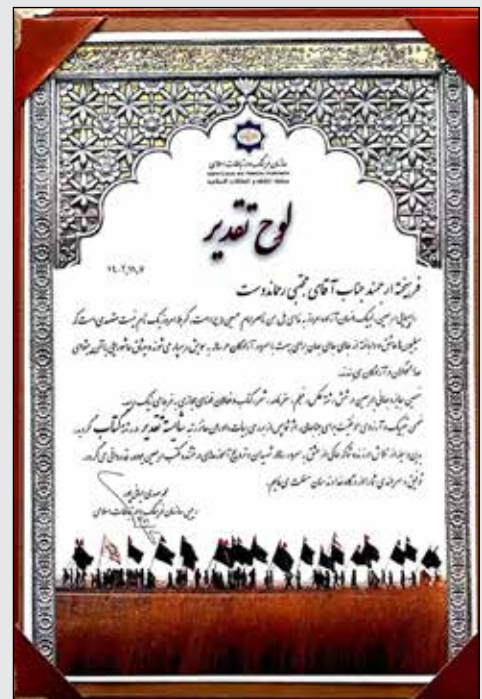
مقاله دکتر احسان رسولی نژاد با عنوان «بررسی تطبیقی نظام یکپارچه مالیاتی-حمایتی و فرار مالیاتی در دو کشور ایران و روسیه: مطالعه شرایط تحریمی و نرمال» در سیزدهمین همایش سیاست‌های مالی و مالیاتی ایران مقاله برتر همایش برگزیده شد.

دکتر مجتبی رحماندوست برگزیده نهمین دوره جایزه جهانی اربعین

آخرین کتاب دکتر مجتبی رحماندوست، عضو هیئت علمی گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، در نهمین دوره جایزه جهانی اربعین شایسته تقدیر برگزیده شد.

در این مراسم در روز شنبه ۷ بهمن ۱۴۰۲ در حسینیه الزهراء سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، با حضور دکتر مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، از کتاب پیاده تا قبله اول، تازه‌ترین کتاب دکتر مجتبی رحماندوست، تقدیر شد.

برگزیدگان جشنواره روز بین الملل دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تهران در ۱۴۰۲

گلاکتر، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مطالعات ایران از کشور آلمان، و ریانگ بام کین، دانشجوی دکتری رشته ایران شناسی از کشور کره نیز عنوان برگزیده بین المللی دانشگاه تهران را شایسته خود کردند.

همکاری های علمی برای صلح جهانی، شعار این جشنواره بود و سفرا و رایزنان کشورهای خارجی، رؤسا و معاونان بین الملل دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تهران، اعضای هیئت رئیسه، اساتید، همچنین دانشجویان بین الملل دو دانشگاه در این جشنواره حضور داشتند.

جشنواره روز بین الملل دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشگاه تهران به صورت مشترک از ساعت ۱۴ تا ۱۷ روز چهارشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۲ در آمفی تئاتر ستاد مرکزی دانشگاه علوم پزشکی تهران برگزار شد.

در جشنواره امسال دکتر الهه کریمی ریابی، استادیار رشته مطالعات روسیه در دانشکده مطالعات جهان به عنوان اساتید برگزیده دانشگاه تهران در حوزه فعالیت های بین المللی معرفی و تقدیر شد. در بخش دانشجویان غیرایرانی برگزیده نیز کوین جاشوا

دکتر امیر بهرام عرب احمدی و دکتر رضا باقری منتخبان جایزه ملی پژوهش های برتر روابط فرهنگی بین المللی

۱۴۰۲ برگزار کرد.

در این مراسم در بخش گزارش سیاستی، دکتر امیر بهرام عرب احمدی، دانشیار گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا، و در بخش مقاله، دکتر رضا باقری، مدیر گروه مطالعات اروپا، جایزه ویژه دریافت کردند. این مراسم با حضور دکتر سید محمد حسینی، معاون رئیس جمهور، برگزار شد.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، نخستین جایزه ملی پژوهش های برتر روابط فرهنگی بین المللی به منظور شناسایی آثار علمی مرتبط با روابط فرهنگی بین المللی جمهوری اسلامی ایران و برای بهره گیری از نتایج پژوهشی و مطالعاتی در حوزه سیاست پژوهی دیپلماسی فرهنگی کشور و نیز ارج نهادن و معرفی آثار برتر، در روز سه شنبه ۱۵ اسفند

اعطای تندیس نماد مقاومت دانشگاه تهران به دکتر فؤاد ایزدی

تندیس نماد مقاومت، طی مراسمی در دانشگاه تهران، در روز دوشنبه ۱۱ دی ۱۴۰۲، به دکتر فؤاد ایزدی، دانشیار و مدیر گروه مطالعات آمریکا در دانشکده مطالعات جهان، به‌عنوان مرد مقاومت در عرصه دیپلماسی اعطا شد.

این مراسم در تالار علامه امینی دانشگاه تهران، با حضور دکتر محمدعلی زلفی‌گل وزیر علوم، تحقیقات و فناوری؛ دکتر محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ دکتر حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه؛ و دکتر سیدمحمد مقیمی، رئیس دانشگاه تهران برگزار شد.

انتشار مقاله دکتر هادی برهانی در کتاب مجموعه مقالات انتشارات بین‌المللی بلومزبری آکادمیک

نویسندگان غرب آسیا اختصاص دارد و نخستین مقاله در این بخش، مقاله دکتر هادی برهانی است. در کنار مقاله ایشان، ایلان پاپه از اسرائیل، امیره هاس از فلسطین، و سنام اوزترک از ترکیه نیز دیدگاه‌های خود را منتشر کرده‌اند.

مقاله دکتر هادی برهانی، استادیار گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، در مجموعه مقالات انتشارات بین‌المللی بلومزبری آکادمیک در ۲۲ فوریه ۲۰۲۴ منتشر شد.

رزمری سایگ، در این اثر با عنوان

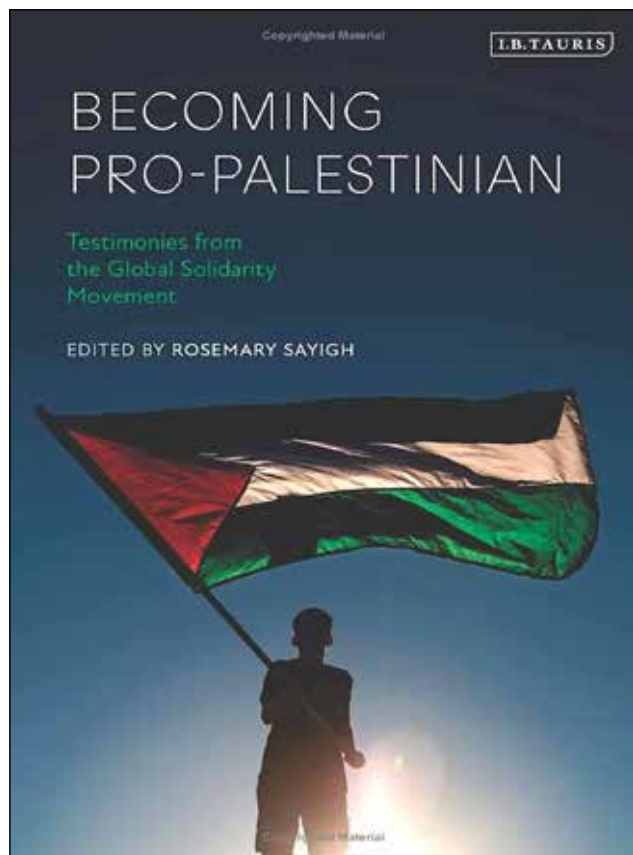
Becoming Pro-Palestinian: Testimonies from the Global Solidarity Movement

(طرفدار فلسطین شدن: شاهدانی از جنبش جهانی هم‌بستگی)

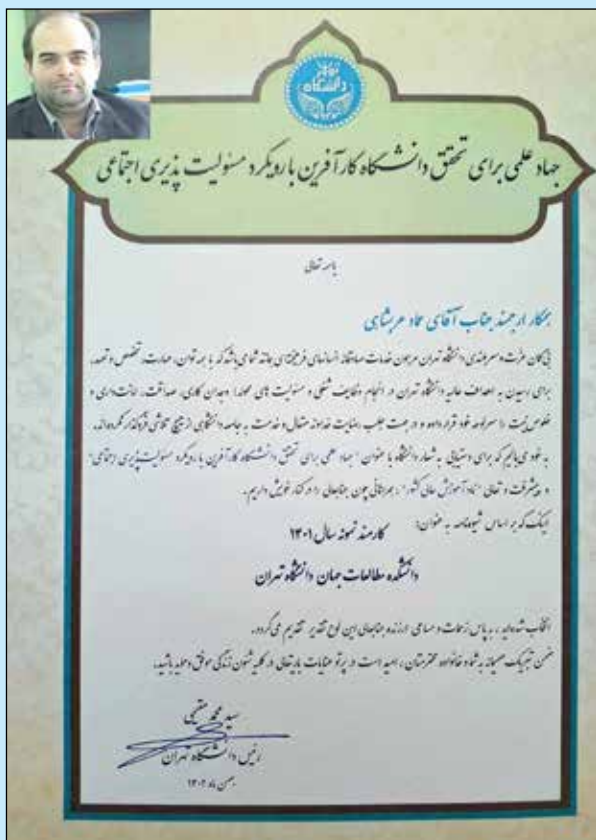
آثار طرفداران فلسطین را از پنج قاره جهان گردآوری کرده است. هریک از نویسندگان نگاه خود را به جنبش هم‌بستگی با فلسطین تبیین می‌کند.

نوام چامسکی در مقدمه این کتاب می‌نویسد: «همان‌گونه که در مقالات گردآوری‌شده در این کتاب به‌وضوح بیان شده است، صامدین (مقاومین فلسطینی) و طرفداران آن‌ها از طریق شیوه‌های نوینی به مبارزات خود ادامه می‌دهند و مصمم و مطمئن هستند که در نهایت فلسطینیان حقوقی را که مدت‌هاست سزاوار آن بوده‌اند، به‌دست خواهند آورد.» پروفیسور مایکل فیشباخ، استاد کالج راندولف-ماکون در ایالات متحده آمریکا در توصیف این کتاب افزوده است: «انتشار چنین مجموعه‌ای ضروری بود و به‌موقع نیز صورت گرفت. روزمری سایگ، انسان‌شناسی مشهور و کنشگری در تراز جهانی است که در هم‌بستگی با فلسطین داستان کنشگران را از سرتاسر جهان گردآورده است. برای این نویسندگان اصطلاح 'طرفدار فلسطین' تنها توصیف هویتی شخصی نیست، بلکه مسیری برای زندگی است.»

در این مجموعه با دسته‌بندی منطقه‌ای، بخش نخست به

عماد عربشاهی، کارشناس مسئول امور دانشجویی و فرهنگی کارمند نمونه سال ۱۴۰۱

عماد عربشاهی مقام نخست مسابقات ورزشی هفته مقاومت دانشگاه تهران

عماد عربشاهی، کارشناس مسئول امور فرهنگی و دانشجویی دانشکده مطالعات جهان، مقام نخست مسابقات ورزشی هفته مقاومت دانشگاه تهران را در رشته گل کوچک کسب کرد.
این مسابقه در روز چهارشنبه ۱۳ دی در سازمان مرکزی دانشگاه تهران برگزار شد.

دیدارها

حضور معاون بین‌الملل دانشگاه تهران در دانشکده مطالعات جهان

اشراف ایشان به مسائل مبتلابه فعالیت‌های بین‌الملل، نمودی از امکان طرح و یافتن راه‌حل برای آن بود.

دکتر وفایی، با ابراز خرسندی از تأسیس سه رشته جدید «مطالعات چین»، «نظام قدرت جهانی»، و «جهانی‌شدن و فرهنگ» در مقطع کارشناسی‌ارشد در دانشکده مطالعات جهان، فعالیت‌های بین‌المللی این دانشکده را در جهت تحقق اهداف عالی دانشگاه و تأمین نیروی انسانی متخصص در مسائل مختلف جهان و کشورهای آن ستود و خواستار تقویت و ارتقای هرچه بیشتر آن شد.

دکتر سلطانی‌نژاد، با معرفی ظرفیت‌های دانشکده مطالعات جهان در برگزاری دوره‌های ایران‌شناسی برای دانشجویان بین‌الملل دانشگاه تهران، و دوره‌های مختلف دیپلماسی برای کاربران و متقاضیان داخلی، آمادگی این دانشکده را برای فعالیت‌های بیشتر و هدف‌مندتر ابراز داشت.

دکتر معینی‌فر بر اهمیت فعالیت‌های میدانی و بین‌المللی برای اساتید و دانشجویان این دانشکده، تأکید کرد.

دکتر شعرباف بر اهمیت نقش دیپلماسی و آموزش آن تأکید و آمادگی و ظرفیت‌های این دانشکده را معرفی کرد. برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت ایران‌شناسی برای دانشجویان بین‌الملل دانشگاه تهران، و اهمیت آن از دیگر مباحث مؤکد ایشان بود. تسهیل تعاملات خارجی و تبادل استاد و دانشجو با دیگر دانشگاه‌های دنیا، از موارد درخواستی دکتر شعرباف نیز بود. زمینه مناسب در عمان برای همکاری علمی و آموزشی، دیگر محور سخنان مدیرگروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا را تشکیل داد.

این جلسه با آمادگی دانشکده مطالعات جهان برای افزایش همکاری‌های بین‌المللی و مساعدت معاونت بین‌الملل در تحقق هرچه بیشتر آن به پایان رسید.

دکتر الهام امین‌زاده، معاون بین‌الملل دانشگاه، در روز شنبه ۷ بهمن ۱۴۰۲، با دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، دیدار و گفتگو کرد.

در این نشست با هدف طرح موارد بین‌الملل دانشکده با معاون بین‌الملل دانشگاه و بهبود روند جاری، دکتر حامد وفایی، معاون معاونت بین‌الملل، دکتر احسان رسولی‌نژاد، معاون اداری و مالی دانشکده، دکتر محمد سلطانی‌نژاد، مشاور بین‌الملل دانشکده، دکتر جواد رکابی شعرباف، مدیرگروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا، و دکتر حشمت‌السادات معینی‌فر، دانشیار گروه مطالعات هند، حضور داشتند.

دکتر عاملی با تأکید بر شفاف‌سازی و ساده‌سازی فرایندها، بروکراسی پیچیده اداری را محل انجام امور دانست. همچنین، سامانه‌سازی فرایندها را با لحاظ ملاحظات و ضرورت‌های فعالیت‌های بین‌المللی خواستار شد. همچنین، بر لزوم تخصیص امکانات مناسب از جمله خوابگاه برای دانشجویان بین‌الملل، و تأمین اسکان اساتید خارجی صحه گذاشت. فرصت مطالعاتی برای دانشجویان این دانشکده برای پژوهش میدانی در کشور مورد مطالعه خود، و حرکت به سمت تقاضامحور شدن پایان‌نامه‌ها با تأمین هزینه‌های آن از اهم سخنان رئیس دانشکده مطالعات جهان در این نشست بود. اهمیت حضور اساتید خارجی در این دانشکده در تقویت بنیه علمی و آموزشی آن، دیگر محور سخنان ایشان را در این نشست تشکیل داد.

دکتر امین‌زاده خواستار ارتباط بیشتر و بهینه‌تر سه دانشکده مطالعات جهان، زبان و ادبیات خارجی، و حقوق و علوم سیاسی با هم و با معاونت بین‌الملل شد. ایشان با بیان مبهم بودن فرایند شهریه‌های پرداختی دانشجویان بین‌الملل، خیر از رفع آن داد.

دیدار مقامات سه دانشگاه چین با رئیس دانشکده مطالعات جهان

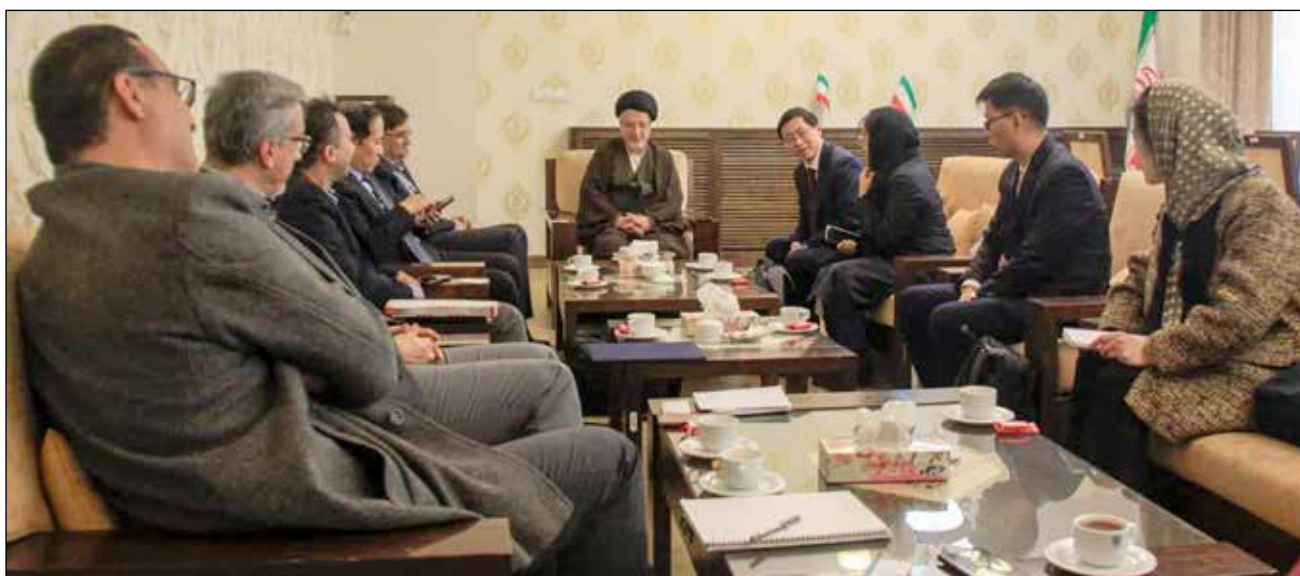

دکتر عاملی چین را دارای ظرفیت‌های بزرگ خواند و با معرفی رشته تازه تأسیس مطالعات چین در دانشکده مطالعات جهان، از اساتید چینی برای تدریس در این دوره دعوت کرد. همچنین، آمادگی دانشکده را برای پذیرش دانشجویان چینی، به خصوص در رشته مطالعات ایران، اعلام داشت.

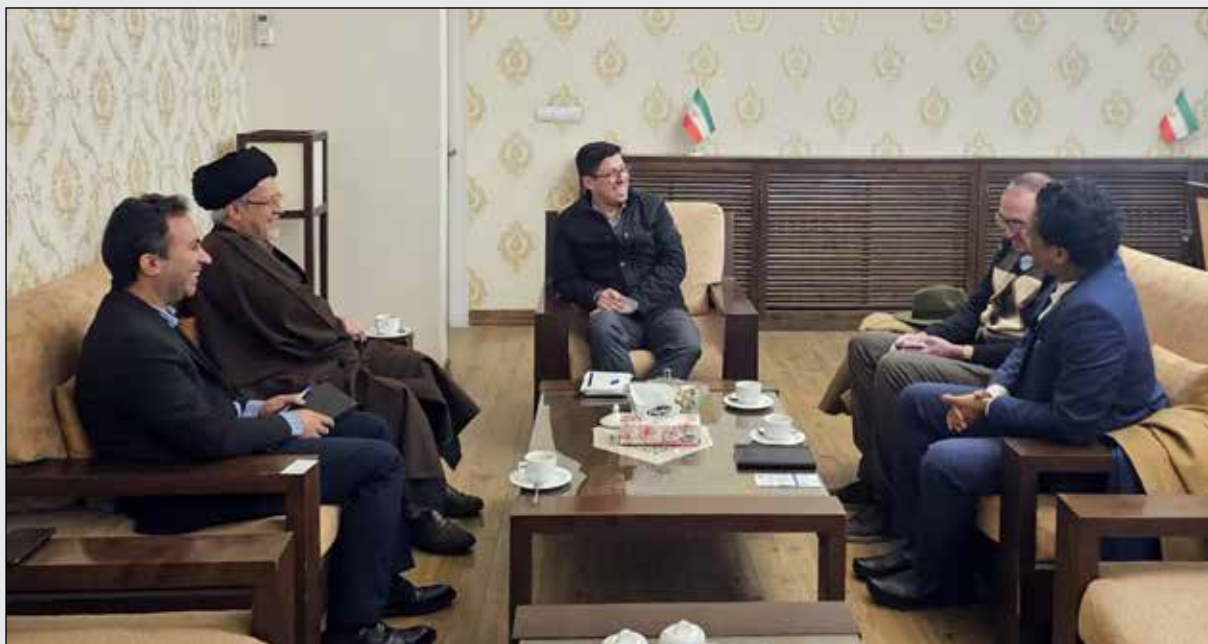
دو طرف بر نقش مهم فارغ‌التحصیلان چینی و ایرانی در دو کشور در کمک به برقراری بهتر روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تأکید داشتند. امضای تفاهمنامه همکاری، تبادل استاد و دانشجوی، برگزاری دوره‌های مشترک حضوری و مجازی، برگزاری همایش‌های بین‌المللی مشترک از اهم مباحث مطرح شده در این نشست بود. سپس، اساتید چینی با حضور در تالار ملل، با دانشجویان دانشکده نشست تخصصی داشتند.

در روز یکشنبه ۳ دی ۱۴۰۲، پنج استاد چینی با دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، دیدار و گفتگو کردند.

در این نشست پروفسور سان دیگانگ، رئیس مرکز مطالعات غرب آسیا از دانشگاه فودان در شانگهای، و پروفسور زو ژیاکیانگ، رئیس مؤسسه مطالعات غرب آسیا از دانشگاه بین‌المللی شانگهای، و همکار ایشان پروفسور دینگ جان، دکتر ژن جیانگ، رئیس مؤسسه مطالعات غرب آسیا از دانشگاه نورت وست چین، به همراه دکتر وو تونگیو، دانشجوی پسادکتری دانشگاه تهران، دکتر محمد سلطانی‌نژاد، مشاور بین‌الملل دانشکده، دکتر روح‌اله حسینی، معاون علمی دانشکده، دکتر علی گل محمدی و دکتر مازیار مظفری، استادیاران دانشکده، حضور داشتند.

ملاقات کارشناس ارشد سازمان ملل با رئیس دانشکده مطالعات جهان

که رئیس دانشکده مطالعات جهان در این نشست مطرح کرد و خواهان آن بود که سازمان ملل راه‌حلی برای آن بیابد. همچنین، به رواج اسلام‌هراسی در غرب و نقش رسانه‌های غربی در تشدید آن اشاره کرد و از سازمان ملل خواست از فعالیت‌های حقوق بشر اسلامی در حمایت از مسلمانان سراسر جهان، به‌خصوص در غرب، پشتیبانی کند.

گوندو نیز با اشاره به اینکه تحقق فعالیت‌های سازمان ملل زمانبر است، به فعالیت‌های این سازمان در تخفیف تحریم‌ها، رساندن دارو و مایحتاج اولیه به مناطق نیازمند اشاره کرد. وی ضمن تأیید جدی بودن عینک‌هراسی افکن در میان سایر ملت‌ها، برقراری ارتباط با جامعه نخبگانی و در سطح جوامع را پیشنهاد کرد و گفت: «صحبت دولت‌ها با هم کافی نیست؛ باید با جامعه نخبگانی و با سطح جامعه ارتباط برقرار کرد. برقراری صلح و مبارزه با تروریسم نیازمند همکاری‌های مشترک است.» دقیق نبودن شاخص تولید ناخالص ملی برای رتبه‌بندی کشورها از موارد مهم مطرح در این نشست بود. مقرر شد همایش مشترکی در این باره با مشارکت دانشکده مطالعات جهان برگزار شود.

دکتر عاملی همچنین، گفتگو با دکتر الهام امین‌زاده، معاون بین‌الملل دانشگاه تهران، را به گوندو توصیه کرد.

در روز دوشنبه ۸ اسفند ۱۴۰۲، راجا گوندو، کارشناس ارشد هماهنگی توسعه، شراکت‌ها و امور مالی توسعه در دفتر هماهنگی سازمان ملل متحد در تهران، با دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، دیدار و گفتگو کرد.

در این نشست با حضور دکتر محمد سلطانی‌نژاد، مشاور بین‌الملل دانشکده، و دکتر احسان رسولی‌نژاد، معاون اداری و مالی دانشکده، مسائل آموزشی و دانشگاهی و نقش سازمان ملل و کرسی‌های یونسکو در آموزش طرح شد.

دکتر عاملی با اشاره به اینکه ایرانیان نگاه مثبتی به سازمان ملل ندارند گفت: «نقش کم‌رنگ سازمان ملل در بحران غزه و فلسطین، ناکارآمدی این نهاد را در حل بحران‌های بین‌المللی نشان می‌دهد و این سازمان نتوانسته است نقشی را که بعد از جنگ جهانی دوم از او انتظار می‌رفت محقق سازد. سازمان ملل باید بتواند شرایط جهانی را تحت کنترل گیرد و برای توسعه برابر در جهان برنامه‌ریزی کند. سازمان ملل باید بیش از سخنرانی و صدور قطعنامه، وارد عمل شود و در ایجاد تحول در سیاست‌ها ورود یابد.» قالب‌شدن شرایط جنگ در جهان و بیشتر از سوی کشوری مانند آمریکا که به بیان کارتر، به‌جز ۱۶ سال، در تمامی مدت درگیر جنگ بوده است، اعمال تحریم‌ها که در اصل تنبیه ملت‌هاست نه دولت‌ها از دیگر مواردی بود

سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی

شصت‌وسومین نشست کرسی یونسکو: سازوکار حریم خصوصی و شرکت‌های بزرگ فناوری

سخنران: دکتر احسان شاه‌قاسمی، دانش‌آموخته دکتری علوم ارتباطات اجتماعی از دانشگاه تهران و دانشیار گروه آموزشی علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه تهران

عنوان سخنرانی: سازوکار حریم خصوصی و شرکت‌های بزرگ تکنولوژی

زمان: دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲، ساعت ۱۶:۰۰ تا ۱۷:۳۰

این نشست فقط به صورت مجازی برگزار شد

<https://apararat.com/v/Nzd5j>

شصت‌وسومین نشست کرسی یونسکو در فرهنگ و فضای مجازی: دوفضایی شدن جهان در روز دوشنبه ۴ دی ۱۴۰۲ با موضوع «سازوکار حریم خصوصی و شرکت‌های بزرگ فناوری» و با سخنرانی دکتر احسان شاه‌قاسمی، دانشیار گروه علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد.

در این نشست نگاهی انتقادی به شیوه‌ای شد که شرکت‌های بزرگ فناوری مانند گوگل و فیس‌بوک (متا) با استفاده از داده‌های شخصی ما درآمد کسب می‌کنند. در بخش «درباره ما» در وبگاه شرکت‌های بزرگ فناوری سخنان بسیاری درباره عرضه خدمت به کاربران گفته شده است. اما، در این بخش‌ها هرگز گفته نمی‌شود در ازای این خدمت چه چیزی دریافت می‌شود. شرکت‌های بزرگ فناوری در واقع ثروت چند صد میلیارد دلاری خود را از راه غارت داده‌های شخصی ما، تولید ارزش افزوده رفتاری و دستکاری ذهنی ما به دست آورده‌اند. آن‌ها بهترین روش‌های دستکاری ذهنی را به خدمت می‌گیرند، بهترین استعدادها را موجود در جهان فناوری را استخدام می‌کنند، و از اهرم‌های مختلف برای جلوگیری از قانونگذاری برای محدود ساختن آن‌ها در دست‌اندازی به داده‌های شخصی و خصوصی ما بهره می‌گیرند تا این جریان درآمدی هنگفتی را همچنان حفظ کنند. در دو دهه گذشته، این شرکت‌ها با موفقیت توانسته‌اند ما قربانیان چپاول داده‌ها را قانع کنند که در خدمت ما هستند، نه ما در خدمت آن‌ها. این در حالی است که رابطه ما و این شرکت‌ها همواره یک‌سویه بوده است.

کتاب‌های ترجمه‌ای ایشان عبارت است از *جنگ‌افزارهای سرگرمی امپراتوری آمریکا*، *صنایع رسانه‌های اجتماعی*، *خاستگاه ارتباطات انسانی*، *روان‌شناسی شهرت*، *سواد رسانه‌ای*، *سایه‌نویسی و اخلاق اصالت*، *فلسفه ارتباطات*، *فرهنگ شهرت*، *فهم نظریه رسانه‌ها*، و *آفت امریکایی: آشکارسازی امپراتوری آمریکا*.

فیلم این نشست در آدرس زیر در دسترس علاقه‌مندان است.
<https://apararat.com/v/Nzd5j>

دکتر احسان شاه‌قاسمی، دانش‌آموخته دکتری علوم ارتباطات اجتماعی از دانشگاه تهران و دانشیار گروه آموزشی علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه تهران است. ایشان کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌ای و آثار و تحقیقاتی متعددی را در کارنامه خود دارد؛ از جمله سفر قندهار: جامعه و رسانه در افغانستان، انگاره‌های میان‌فرهنگی مردم امریکا از مردم ایران، و میدان شهرت در ایران. همچنین، برخی

شصت و چهارمین نشست کرسی یونسکو: حساسیت‌های بین‌فرهنگی دانشجویان افغانستانی نسبت به دانشجویان ایرانی دانشگاه تهران؛ فضای ارتباطی بین‌المللی

حاتمی در این نشست گزارش فعالیت پژوهشی ویژه خود را درباره دانشجویان افغانستانی دانشگاه تهران با رویکرد نظریه DMIS مدل توسعه‌ای حساسیت بین‌فرهنگی از میلتون جی بنت و به روش آماری ترکیبی عرضه کرد.

در این پژوهش، پس از بررسی مراحل DMIS، ۱۸۴ دانشجو به پرسشنامه استاندارد پاسخ دادند. برای تکمیل اطلاعات و کسب دیدگاه‌های عمیق شرکت‌کنندگان، هشت سؤال به صورت مصاحبه مطرح شد. آمارهای کمی و اطلاعات بسیار جامع درباره روحیات شرکت‌کنندگان از موارد مطرح در این پژوهش بود. این دیدگاه‌ها در نهایت به طرح پیشنهادهایی در زمینه کاهش حساسیت‌های بین‌فرهنگی در میان دانشجویان افغانستانی دانشگاه تهران انجامید. دستاوردهای این پژوهش به این دلیل حائز اهمیت است که انطباق فرهنگی در میان اتباع بیگانه در کشور میزبان اضطراب را کاهش و میزان یادگیری، همچنین تطابق فرهنگی آن‌ها را افزایش خواهد داد.

فیلم این نشست در لینک زیر در دسترس علاقه‌مندان است.

<https://aparat.com/v/bE3e0>

شصت و چهارمین نشست کرسی یونسکو در فرهنگ و فضای مجازی: دوفضایی شدن جهان در روز یکشنبه ۱۰ دی ۱۴۰۲ با موضوع «حساسیت‌های بین‌فرهنگی دانشجویان افغانستانی نسبت به دانشجویان ایرانی دانشگاه تهران؛ فضای ارتباطی بین‌المللی» و با سخنرانی فاطمه حاتمی، پژوهشگر و مدرس، و رئیس اداره پیشگیری ایمن‌سازی اصناف سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان، برگزار شد.

مبحث بین‌المللی شدن، به‌طور عام، و جذب دانشجویان خارجی، به‌طور خاص، به یکی از اولویت‌های مهم دانشگاه‌های برتر کشور تبدیل شده است. یکی از عوامل مهم و مؤثر در جذب و نگهداری دانشجویان خارجی، کاهش دوره انطباق‌پذیری فرهنگی و اجتماعی آنان هنگام ورود به ایران و انطباق با نظام فرهنگی، اجتماعی و آموزشی کشور، به‌طور خاص، است.

دغدغه انطباق فرهنگی دانشجویان بین‌المللی در کنار ادامه تحصیلات در کشور میزبان، با مشکلات عظیم سازگاری ناشی از فرهنگ‌های متمایز، جدایی از خانه، لزوم سازگاری با نظام آموزشی جدید، ارزش‌ها، هنجارها، الگوهای رفتاری و انتظاراتی همراه است که بدون آن فرد قادر به کار با حداقل اثربخشی در جامعه نیست.

شصت‌وپنجمین نشست کرسی یونسکو: تغییرات نظام ارتباطی خانواده ایرانی؛ بازخوانی حریم خصوصی همسران در فضای مجازی با تأکید بر رسانه‌های اجتماعی

بر پایه ارتباطات میان فردی بازتعریف می‌شود. حجازی در این نشست در پی پاسخ به این پرسش بود که زوجها چگونه مرزها و قلمروهای ارتباطی را در مذاکره وارد می‌کنند و خانواده امروز چه خوانش‌هایی از مفهوم حریم خصوصی و نظارت دارد؟ وی در پژوهش خود با سه گروه از پاسخگویان، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته انجام داده بود. این گروه‌ها عبارت بودند از همسران، افراد اطلاع‌رسان و زوج‌درمانگران که در مجموع نمونه‌ها ۴۷ نفر بودند. نتایج نشان می‌دهد مرزهای حریم خصوصی برخط میان همسران بسیار ژله‌ای شده است. دو مضمون فراگیر «سیالیت حریم خصوصی» و «نظارت سیال» بیانگر وجود طیف گسترده‌ای از تعاریف در میان زوج‌های کاربر فضای مجازی است که هر کدام پنج مضمون سازمان‌دهنده را شامل می‌شود. یافته‌ها نشان می‌دهد چگونه تعریف و مرزهای حریم خصوصی در پرتو ظهور رسانه‌های اجتماعی بین زوج‌های کاربر، بازبینی و مذاکره مجدد می‌شود. فیلم این نشست در نشانی زیر در دسترس علاقه‌مندان است.

<https://apararat.com/v/BnYt1>

شصت‌وپنجمین نشست کرسی یونسکو در فرهنگ و فضای مجازی: دوفضایی شدن جهان در روز چهارشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۲ با موضوع «تغییرات نظام ارتباطی خانواده ایرانی؛ بازخوانی حریم خصوصی همسران در فضای مجازی با تأکید بر رسانه‌های اجتماعی» و با سخنرانی منصوره حجازی، پژوهشگر مطالعات خانواده و رسانه، و دانشجوی دکتری علوم ارتباطات، برگزار شد. به گفته حجازی، نحوه ارتباط میان اعضای خانواده، به تدریج تغییر کرده است. زیست‌بوم‌های مجازی و پیچیده امروزی، فضای ارتباطی همسران را تغییر داده است. تغییر فضای ارتباطی، کیفیت زندگی روزمره و خصوصی‌ترین وجوه تجربه‌های اعضای خانواده را تحت تأثیر قرار داده است. در الگوی خانواده دوفضایی بر اساس مختصات فضای مجازی مفاهیمی چون فضای خانه، حضور در خانه، ارتباطات خانوادگی، حریم خصوصی و بسیاری از دیگر مسائل مرتبط با بازسازی معنایی توأم شده است. کنترل و ارتباطات تعادل جدیدی در ارتباطات رسانه‌های اجتماعی یافته است: کنترل از دست رفته، و ارتباطات در حال کسب قدرت است. کاربران صرفاً به کنترل تکیه نمی‌کنند بلکه برای ایجاد هنجارها و اعتماد تلاش می‌کنند. در واقع، حریم خصوصی

سخنرانی وزیر پیشین دولت جمهوری ایرلند در دانشکده مطالعات جهان

اروپا، با عنوان «بررسی سیاست خارجی جمهوری ایرلند در غرب آسیا» و با حضور اساتید، دانشجویان و علاقه‌مندان برگزار شد.

کونور لنینهان، وزیر پیشین دولت جمهوری ایرلند، در روز سه‌شنبه ۵ دی ۱۴۰۲، در تالار ملل دانشکده مطالعات جهان سخنران بود. این نشست با هماهنگی دکتر رضا باقری، مدیر گروه مطالعات

چهلمین نشست ژاپن‌شناسی: مدیریت رودخانه‌ها در ژاپن

چهلمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی دوشنبه‌های آخر ماه با موضوع «مدیریت رودخانه‌ها در ژاپن» و با سخنرانی ساتوشی کاواموریتا، کارشناس دفتر جایکا در ایران، در روز دوشنبه ۲۵ دی ۱۴۰۲، در تالار ملل دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

کاواموریتا با طرح سه مسأله کنترل سیل، نحوه بهره‌برداری و استفاده از آب و مدیریت محیط زیست، موضوع اهمیت مدیریت رودخانه‌ها را در ژاپن تشریح کرد. به گفته وی: «۷۵ درصد از پهنه سرزمین ژاپن را کوهستان‌ها تشکیل می‌دهد و مردم تنها در بخش‌های محدودی از دشت‌ها زندگی می‌کنند که اغلب دشت‌های آبرفتی است. کوتاه‌بودن و شیب زیاد رودخانه‌ها در ژاپن، کنترل و ذخیره منابع آب را دشوار می‌سازد و وقوع سیل در این کشور را به موضوعی خطرناک بدل کرده است.»

ایشان با مقایسه وضعیت سیلاب در ژاپن و ایران، بیان داشت: «رودخانه‌های زاینده‌رود و کارون در ایران شیب کمتر و طول بیشتری نسبت به رودخانه‌های ژاپن دارد. میانگین بارش در هر ماه در توکیو، همچنین اختلاف میزان بارندگی در ماه‌های متفاوت، و به‌طور ویژه در فصل باران که از ژوئن تا اکتبر ادامه دارد، بسیار بیشتر از تهران است. در زمان بارندگی شدید با وجود شیب زیاد در شهرهایی مانند توکیو که رودخانه در بالادست قرار دارد، احتمال وقوع سیل و خسارت حاصل از آن نیز بیشتر می‌شود.»

کاواموریتا سخنرانی خود را در چهار مبحث، به قرار زیر، ادامه داد.

قانون مدیریت رودخانه‌ها

مدیریت رودخانه‌ها در ژاپن بر پایه قانون مدیریت رودخانه‌هاست. هدف از این قانون عبارت است از کمک به حفظ اراضی و توسعه کشور و در نتیجه حفظ امنیت عمومی و ارتقای رفاه عمومی با مدیریت همه‌جانبه رودخانه‌ها برای جلوگیری از وقوع خسارات ناشی از سیل، جزر و مد، و بلایای طبیعی است، و با استفاده صحیح از رودخانه‌ها، حفظ عملکرد طبیعی آب رودخانه‌ها و حفظ محیط‌زیست آن‌ها. قانون رودخانه‌ها نخستین بار در سال ۱۸۹۶م بر پایه کنترل سیل، سپس در سال ۱۹۶۴م بر پایه کنترل سیل و بهره‌برداری از آب، به دلیل افزایش نیاز به آب بعد از جنگ جهانی دوم، و در سال ۱۹۹۷م بر پایه کنترل سیل، بهره‌برداری از آب و محیط‌زیست تدوین شد.

طی سده‌ها در ژاپن، هم‌زمان با افزایش جمعیت، روند بهره‌برداری از رودخانه‌های کوچک به رودخانه‌های بزرگ تغییر پیدا کرد. با شروع دوران مدرن‌سازی در ژاپن، مهندسان خارجی

برای پروژه‌های مختلف صنعتی و عمرانی به استخدام درآمدند. جان ریجکه (Johannis de Rijke) از معروف‌ترین این افراد است که در حوزه ارتقا و بهبود مدیریت رودخانه‌ها کمک شایانی کرده است. رودخانه‌ها در ژاپن به دو دسته الف و ب تقسیم می‌شود. ۱۰۹ رودخانه ۶۴ درصد از سطح سرزمین ژاپن را فراگرفته است و در دسته الف قرار می‌گیرند. این رودخانه‌ها در حوزه اقتصاد ملی اهمیت دارد. این رودخانه‌ها را، به‌طور مستقیم دولت مرکزی، یعنی وزارت زمین، زیرساخت‌ها و گردشگری (Ministry of MLIT: Ministry of Land, Infrastructure, Transportation and Tourism) مدیریت می‌شود. گروه ب شامل ۲۷۱۰ رودخانه می‌شود که استانداران هر منطقه کنترل می‌کنند.

نقش مدیر رودخانه‌ها

حوزه فعالیت مدیر رودخانه‌ها سه حوزه را شامل می‌شود: ۱. کنترل سیل: برنامه‌ریزی برای کنترل سیل و اجرای عملیات در حوزه رودخانه‌ها، پیش‌بینی و هشدار سیل، نقشه‌های خطر و بازسازی پس از وقوع حوادث؛ ۲. بهره‌برداری از آب: صدور مجوز استفاده از آب رودخانه‌ها، مجوز تصرف حریم رودخانه‌ها، مجوز ساخت در

وقوع سیل به زیر آب نرود.

استفاده از آب

ژاپن از نظر استانداردهای جهانی، کشور پربارشی است؛ اما، جریان رودخانه‌ها در طول سال به‌طور گسترده در نوسان است. بنابراین، به‌منظور امکان استفاده پایدار از آب، لازم است از حجم مقدار ثابتی از آب اطمینان حاصل شود. با ساختن سدها می‌توان آب را در زمان زیادبودن جریان رودخانه ذخیره کرد؛ همچنین، به‌هنگام جریان کم آب در رودخانه، آن را از سد خارج کرد. در همین راستا، مدیر رودخانه به صنایع، کشاورزان، نیروگاه‌های برق آبی و نظایر آن مجوز حق‌آبه می‌دهد. حق‌آبه به‌معنای مجوز استفاده از آب است که برای بازه ۱۰ تا ۲۰ سال صادر می‌شود و میزان برداشت آب از رودخانه را مشخص می‌کند و در صورت تخلف در مصرف، جریمه برای آن در نظر گرفته شده است.

از گذشته تا به حال، مدیریت و توسعه رودخانه‌ها، به‌دلیل شکل اقلیم خاص ژاپن از ارکان مهم توسعه بوده است. لذا، با توجه به اهمیت این موضوع، تلاش دولت ژاپن بر این است تا با برنامه‌ریزی دقیق و اصولی، این راهبرد را برای بهبود ایمنی، محیط‌زیست و رفاه اجتماعی مردم پیش گیرد.

این نشست با پرسش و پاسخ شرکت‌کنندگان و اهدای لوح تقدیری از طرف **دکتر پوررستمی**، مدیر گروه مطالعات جنوب و شرق آسیا و اقیانوسیه، و دکتر علی گل‌محمدی، استادیار گروه مطالعات ژاپن، به ساتوشی کاواموریتا، کارشناس دفتر جایکا در ایران، به پایان رسید.

فیلم این نشست در نشانی زیر در دسترس علاقه‌مندان است.

<https://apararat.com/v/4FJX5>

گزارش از زهرا جلالی

دانشجوی کارشناسی‌ارشد مطالعات ژاپن

حریم رودخانه‌ها؛ ۳. محیط زیست: توسعه و حفظ محیط‌زیست رودخانه‌ها (محیط‌زیست جانداران، فضای تزئینی کنار رودخانه‌ها، همکاری با شهروندان محلی).

برنامه‌ریزی برای کنترل سیل

سیاست توسعه رودخانه برای کنترل سیل در ژاپن در قالب دو برنامه کوتاه‌مدت و بلندمدت شکل گرفته است. هدف نهایی مدیریت رودخانه‌ها در بلندمدت، بهبود رودخانه‌هاست (عرض، ارتفاع آبریز، عمق رودخانه‌ها و نظایر آن). این روند به‌سازی، بازه‌ای ۲۰ تا ۳۰ ساله را می‌طلبد. پل‌ها برای کاربری حداقل صدساله ساخته می‌شود و ایجاد تغییرات در آن بسیار دشوار است. اگر مدیر رودخانه طی زمان تغییراتی در سیاست‌ها و تصمیم‌های پیشین ایجاد کند، آن پل باید دوباره بازبینی شود و مطابق دستورالعمل‌های جدید تغییر کند. برای جلوگیری از دوباره‌کاری، این اقدام‌ها طی زمان بلندتری صورت می‌گیرند. در نتیجه، به‌علت زمان‌بر بودن احداث سازه‌های ضدسیل برای افزایش سطح ایمنی منطقه به‌طور یکپارچه، برنامه‌های میان‌مدت نیاز هست.

بر اساس میزان بارندگی و تغییرات میزان بارش در زمان‌ها و مکان‌های مختلف، مدلی ساخته می‌شود که برپایه آن می‌توان میزان و شکل بارندگی را برای ۱۰۰ تا ۲۰۰ سال آینده، همچنین احتمال وقوع سیل را تخمین زد. بر این اساس، دستور کارهای مورد نظر تدوین می‌شود. بر اساس پیش‌بینی میزان بارش‌ها و میزان آب ورودی و خروجی رودخانه، در جهت بهبود و تغییرات مورد نیاز در حوزه و ظرفیت رودخانه‌ها برنامه‌ریزی می‌شود. به‌طور مثال، به‌دلیل تراکم جمعیت در توکیو که اجازه گسترش عرض رودخانه‌ها را نمی‌دهد، کانال تخلیه زیرزمینی در توکیو ساخته شده است. از این سازه برای عبور جریان آب و جلوگیری از وقوع سیل استفاده می‌شود. همچنین استادیوم یوکوهاما، برای آنکه هم‌سطح با سازه‌های سیلاب قرار نگیرد، روی ستون‌هایی قرار گرفت تا هنگام

چهل‌ویکمین نشست ژاپن‌شناسی: فرهنگ کار و سبک مدیریت در شرکت‌های ژاپنی

چهل‌ویکمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی دوشنبه‌های آخر ماه با موضوع «فرهنگ کار و سبک مدیریت در شرکت‌های ژاپنی» و با سخنرانی دکتر سید محمد موسوی جهان‌آبادی با موضوع «حرکت بهره‌وری در آسیا با محوریت ژاپن» و سخنرانی مهندس رضا پورخرمدمند در دو حوزه شرایط کاری در ژاپن و با توجه به تغییرات جمعیتی و بهره‌وری در آسیا با محوریت ژاپن، در روز دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲، در تالار ملل دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

در بخش نخست نشست، دکتر موسوی با اشاره به فشار حاصل از تغییرات جمعیتی بر نیروی کار، صنایع و سیستم کار ژاپن به شرح تغییرات صورت گرفته پرداخت.

به دنبال افزایش میانگین طول عمر، کاهش مولید و کاهش جمعیت، دولت ژاپن با طرح‌هایی مانند کمک‌هزینه‌های تحصیلی و درمانی برای کودکان و تسهیل شرایط کار با تخصیص مرخصی زایمان برای بانوان و همسران‌شان با حفظ سمت، به دنبال افزایش جمعیت است. نسبت جمعیت سالمند به جمعیت نیروی کار از ۱ نفر سالمند به ازای ۹ نفر نیروی کار در سال ۱۹۶۵م به ۱ نفر سالمند به ازای ۲ نیروی کار در سال ۲۰۲۴م رسیده است. کاهش جمعیت نیروی کار، ژاپن را با مشکل تأمین هزینه‌های بازنشستگی و افزایش سن بازنشستگی از ۶۰ به ۶۵ سال مواجه کرده است.

از ویژگی‌های فرهنگ کار در ژاپن می‌توان به کای‌زن (بهبود مستمر)، ثبات و پرهیز از تغییرات ناگهانی برای پیش‌گیری از ریسک و دنبال کردن مسیری امن برای پیشرفت و توسعه اشاره کرد. برنامه‌ریزی در نظام مدیریتی ژاپن به دو شکل برنامه بلندمدت، به علاوه برنامه‌ریزی‌ها با اهداف کوتاه‌مدت (بازنگری شش ماهه) انجام می‌شود که در این فرایند تصمیم‌گیری، همه‌ذی‌نفعان نقش دارند.

استخدام در ژاپن پرهزینه است و در روندی طولانی انجام می‌گیرد. رقابت شدیدی بین شرکت‌ها برای استخدام بهترین افراد (دانش‌آموختگان) وجود دارد. دوره‌های کارورزی که موجب شناخت نیروهای کار از محیط کار و شناخت شرکت‌ها از قابلیت آن‌ها می‌شود، فرصت خوبی برای جذب نیروی جدید است. در شرکت‌های ژاپنی حقوق به شکل ماهانه بر اساس سنوات با پرداخت دو پاداش در سال صورت می‌گیرد. با نگاهی به روند تغییر مزدها در ژاپن و سایر کشورها، متوجه افزایش ناچیز حقوق از دهه ۱۹۹۰

تا ۲۰۲۰م در ژاپن در مقایسه با کشورهایی چون آمریکا می‌شویم که علت اصلی آن پایین بودن سطح تورم در ژاپن است. برای نخستین بار در سال‌های اخیر، پایه حقوق ۵ تا ۱۰ درصد افزایش پیدا کرده است. تورم در ژاپن از سال ۲۰۰۸ تا سال ۲۰۲۳م در بالاترین سطح به ۲/۵ درصد رسیده است.

در بخش دوم نشست، مهندس پورخرمدمند به موضوع «حرکت بهره‌وری در آسیا با محوریت ژاپن» و بررسی وضعیت ایران در بهره‌وری پرداختند.

مهندس پورخرمدمند اظهار داشت که جنگ جهانی دوم نقطه عطف قرن بیستم از منظر بهره‌وری است. حرکت به سوی بهره‌وری پس از جنگ جهانی دوم با طرح مارشال به کشورهای غربی آسیب‌دیده از جنگ برای بازسازی اقتصاد از سوی دولت ایالت متحده آمریکا آغاز شد. این طرح هفت سال پس از پایان جنگ جهانی در سال ۱۹۵۲م به ژاپن نیز معرفی شد. پس از دوره‌ای دو ساله تصمیم‌گیری درباره نحوه چگونگی بهره‌مندی از این طرح مرکز بهره‌وری ژاپن (JPC: Japan Productivity Center)

سال ۱۹۹۳م، بخشی برای بهره‌وری در وزارت صنایع سنگین تشکیل شد و در ادامه در سال ۲۰۰۰م «سازمان ملی بهره‌وری ایران» آغاز به کار کرد. سازمان بهره‌وری آسیا به بررسی و تحلیل بهره‌وری در کشورهای عضو و تنظیم سالنامه بهره‌وری می‌پردازد و دوره‌های علمی و آموزشی نیز برگزار می‌کند. بر اساس داده‌هایی که ایران خود به سازمان بهره‌وری آسیا ارائه می‌دهد، در دهه هفتاد رشد بهره‌وری ایران مساعد بوده است، اما بر اساس گزارش سال ۲۰۱۰م این سازمان عملکرد پنجاه ساله در ایران منفی شده است. این نتیجه به این معناست که هر سال بدتر از نیروی کار استفاده کرده‌ایم. حرکت بهره‌وری با محوریت ژاپن باعث رشد چشم‌گیر دیگر کشورهای عضو شده است. حتی در سال‌های بحران اقتصاد جهانی، برخی کشورهای عضو رشد اقتصادی چشمگیری داشته‌اند. بهره‌وری به دنبال استثماری کارگر و به خطر انداختن سرمایه سرمایه‌داران نیست، بلکه در خدمت آنان است و همه باید از ارتقای بهره‌وری منتفع شوند.

چهل‌ویکمین نشست دوشنبه‌های ژاپن‌شناسی، همچون همیشه با مدیریت دکتر ناهید پوررستمی، مدیر گروه مطالعات جنوب و شرق آسیا و اقیانوسیه، و با پرسش و پاسخ و اهدای لوح تقدیر به سخنرانان به پایان رسید.

برای مشاهده فیلم این نشست، به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

<https://aparat.com/v/x6pYf>

در سال ۱۹۵۵م شکل گرفت که تا امروز به فعالیت خود ادامه داده است. مبنای طرح مارشال، آموزش گروهی اعزامی از ژاپن و فرستادن گروهی از کارشناسان آمریکایی برای آموزش بهره‌وری بود. نخستین گروه اعزامی طرح مارشال به ژاپن در سال ۱۹۵۴م با حضور افرادی چون ویلیام ادوارد دیمینگ بود که نقش تعیین‌کننده‌ای در کیفیت محصولات صنایع ژاپن داشت. بزرگ‌ترین جایزه در زمینه کیفیت در ژاپن جایزه‌ای تحت عنوان دیمینگ است که به صنایعی با بهترین عملکرد در بهره‌وری اعطا می‌شود. این مرکز در بخش‌های متعددی مانند توسعه اقتصادی، اجتماعی و حتی انتخابات مجلس ژاپن (کارهای مطالعاتی و مشورتی) نیز نقش ایفا می‌کند. بنابه گفته خود ژاپنی‌ها آنان تا پیش از این طرح با کنترل کیفیت آشنایی نداشتند. همچنین، حسابداری دوبل و مدیریت پروژه را نیز از غربی‌ها آموختند. سه اصل اساسی در سازمان بهره‌وری ژاپن عبارت است از: ۱. ایجاد تفاهم میان نمایندگان کارگر و کارفرما؛ کارگر و کارفرما هر دو باید باهم در بهره‌وری مشارکت داشته باشند. ۲. به نام بهره‌وری نباید آسیبی به اشتغال وارد شود. ۳. همه (کارگر و کارفرما) باید از منافع بهره‌وری سود ببرند.

در غالب همکاری‌های ژاپن با کشورهای آسیای شرقی و جنوب شرقی، «سازمان بهره‌وری آسیا» (APO: Asian Productivity Organization) به رهبری ژاپن در سال ۱۹۶۱م تشکیل شد و ایران در سال ۱۹۶۵م به این سازمان پیوست. اما تا سال ۱۹۹۳م هیچ‌گاه سازمان مستقلی با این عنوان در ایران شکل نگرفت. در

نخستین نشست باشگاه دیده‌بانی اقتصاد جهان در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد

کتاب و مجلات علمی، و برگزاری سخنرانی علمی در حوزه اقتصاد کشورها راه‌اندازی شده است. در نخستین نشست این باشگاه، دکتر روح‌اله کهن‌هوش نژاد، استادیار دانشکده مطالعات جهان، سخنران و دکتر احسان رسولی نژاد دبیر جلسه بود. در این نشست تاریخ عقاید اقتصادی، کارکرد و اصول تفکری مکاتب به بحث گذاشته شد.

به‌همت دکتر احسان رسولی نژاد، دانشیار دانشکده مطالعات جهان، نخستین نشست باشگاه دیده‌بانی اقتصاد جهان در روز یکشنبه ۱ بهمن ۱۴۰۲ در تالار ایران دانشکده مطالعات جهان با حضور اساتید، دانشجویان و محققان حوزه اقتصاد برگزار شد. این باشگاه با هدف هم‌اندیشی، مهارت‌افزایی و ترویج روش تحقیق در اقتصاد با رویکرد دیده‌بانی روندها و تحلیل اخبار، معرفی

نشست دوم باشگاه دیده‌بانی اقتصاد با سخنرانی دکتر ناهید پوررستمی

در این نشست با محوریت الگوی توسعه ژاپنی، سیر تکاملی مهم‌ترین مکاتب اقتصادی در کشور ژاپن بحث شد. ویدئوی سخنرانی در صفحه باشگاه دیده‌بانی اقتصاد جهان در آپارات قرار خواهد گرفت.

نشست دوم باشگاه دیده‌بانی اقتصاد جهان، در روز یکشنبه ۱۳ اسفند ۱۴۰۲ ساعت ۱۳:۰۰ در اتاق ایران دانشکده مطالعات جهان، با سخنرانی دکتر ناهید پوررستمی و دبیری دکتر احسان رسولی نژاد و با حضور اساتید و دانشجویان برگزار شد.

نشست خوانش تحلیلی انقلاب ۲۵ ژانویه مصر

عبدالفتاح السیسی نیز این روندهای کلی تداوم یافت و گرایش‌های کلی سیاست خارجی مصر حفظ و ثبات نظم موجود در منطقه بود. این در حالی است که در پی قدرت‌گرفتن کشورهای شرقی نظیر چین، روسیه و هند، مصر نیز همچون سایر کشورهای منطقه سعی کرد روابط خود را با این کشورها تقویت کند. در زمینه نظامی، با توجه به کاهش حمایت آمریکا، دولت مصر با روسیه قراردادهای خرید اسلحه امضا کرد. مصر در زمینه اقتصادی با امضای تعداد زیادی تفاهمنامه و هم‌افزایی طرح‌های کلان دو کشور در قالب طرح «مشارکت جامع راهبردی» گام‌های جدی برداشته است.

در ادامه این نشست، دکتر نبوی مباحث خود را با عنوان «مصر پس از ۲۰۱۱؛ تراکم بحران‌ها در جامعه‌ای متحول» بیان داشت. ایشان با توجه به جدیدترین آمار نظیر درصد رشد جمعیت، درصد بیکاری، آمار فقر، همچنین میانگین سنی جمعیت کشور مصر و دیگر آمار و ارقام مهم به تشریح بحران‌های جامعه‌شناسی پرداخت. میانگین سنی در این کشور ۲۴ سال است و این عواقب سنگینی در آینده نزدیک برای دولت مصر ایجاد خواهد کرد. معضل مسکن، اشتغال و ازدواج در کنار مشکلات اقتصادی ریشه‌دار مصر از جمله

به‌همت دانشجویان رشته مطالعات مصر، در روز دوشنبه ۲ بهمن ۱۴۰۲، نشست «خوانش تحلیلی انقلاب ۲۵ ژانویه مصر» با چهار سخنران در تالار ملل دانشکده مطالعات جهان برگزار شد.

این نشست هم‌زمان با سالگرد انقلاب ۲۵ ژانویه ۲۰۱۱ م، با سخنرانی اساتید برجسته دانشگاه تهران، دکتر عبدالامیر نبوی و دکتر محمد سلطانی‌نژاد، و دو دانشجوی کوشای رشته مطالعات مصر، سیدباقر صالحی و زهرا ایزدین برگزار شد.

در این نشست، نخست دکتر سلطانی‌نژاد، استادیار گروه مطالعات غرب آسیا و آفریقا و مشاور بین‌الملل دانشکده مطالعات جهان، مباحث را با بیان مقدمه‌ای در خصوص انقلاب‌های موسوم به «بهار عربی»، فرصت‌ها و چالش‌های مصر پس از انقلاب آغاز کرد. وی با تشریح موجزی از فضای بین‌المللی در سال‌های قبل و بعد از انقلاب، به دو نوع ناکارآمدی کلی این انقلاب‌ها اشاره کرد. نخستین ناکارآمدی، به شکست روند دموکراسی‌سازی و بازگشت به روندهای تشکیل حکومت، در دوره‌های قبل از انقلاب در مصر بازمی‌گردد. ادامه روند سابق در شیوه حکمرانی و بازگشت مجدد نهادهای نظامی به رأس قدرت پس از انقلاب و عدم تغییرات ساختاری و عدم حرکت به سمت نهادسازی از نشانه‌های بارز این شکست در سطح داخلی است. این در حالی است که در سطح خارجی با توجه به ادامه روندهای اقتصادی و سیاسی نامناسب، که به انقلاب ۲۰۱۱ م منجر شد، مصر نتوانست جایگاه سابق خود به‌عنوان قدرت منطقه‌ای باز یابد و به کشوری تابع و نیازمند به کشورهایی همچون کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس تبدیل شد.

عنوان سخنرانی دکتر سلطانی‌نژاد «سیاست خارجی مصر پس از ۲۰۱۱ م فراز و فرودهای قدرت متوسط منطقه‌ای» بود. وی با اشاره به تأثیرپذیری سیاست خارجی مصر از نظام قدرت جهانی، به این نکته اشاره کرد که تصورات و ادراکات قبل از انقلاب مبنی بر تغییر در سیاست خارجی محقق نشد. این امر حتی با روی کار آمدن اخوان المسلمین تغییری جدی نکرد، بلکه با اکتفا به اجرای چند حرکت نمادین دیپلماتیکی در راستای سیاست‌های خارجی قبل از انقلاب ادامه یافت؛ سیاست‌های که با خواست و برنامه آمریکا در منطقه همسویی قابل توجهی داشت. تعهد و التزام به معاهده‌های بین‌المللی، به‌ویژه کمپ دیوید، و ادامه روابط با اسرائیل، بسته‌نگه‌داشتن گذرگاه رفح در مرز مصر و فلسطین، حمایت از نیروهای مخالف نظام بشار اسد در سوریه از جمله این سیاست‌ها بود. دکتر سلطانی‌نژاد دو عامل بحران‌های اقتصادی و وابستگی مصر به کمک‌های خارجی و موقعیت راهبردی را مهم‌ترین عامل در استمرار جهت‌گیری کلی سیاست خارجی مصر عنوان کرد. در دوره

خوانش تحلیلی از
انقلاب ۲۵ ژانویه مصر

دکتر سید عبدالامیر نبوی
مصر پس از ۲۰۱۱؛ تراکم بحران‌ها در جامعه‌ای متحول

دکتر محمد سلطانی‌نژاد
سیاست خارجی مصر پس از ۲۰۱۱؛ فراز و فرودهای یک قدرت متوسط منطقه‌ای

زهرا ایزدین
عاملیت سمن‌های مدافع حقوق زنان پس از انقلاب ۲۰۱۱

سید باقر صالحی
اقتصاد مصر پس از انقلاب ۲۰۱۱؛ توسعه اقتصادی یا وابستگی به شرق؟

انجمن علمی دانشجویی گروه غرب آسیا و شمال آفریقا
دانشکده مطالعات جهان
با همکاری انجمن ایرانی مطالعات جهان

دوشنبه ۲ بهمن ۱۴۰۲
۱۳ الی ۱۵
دانشکده مطالعات جهان
تالار ملل

چالش‌های پیش‌روی دولت فعلی مصر خواهد بود. حضور این جوانان در فضای مجازی و تشکیل تشکل‌های اعتراضی با توجه به سرکوب رسانه‌های رسمی چالش امنیتی دیگری است که با توجه به شروع انقلاب ۲۰۱۱م در همین بستر، تهدیدی جدی قلمداد می‌شود. مهاجرت از بافت روستایی به شهرهای بزرگ و تمرکز جمعیت و تشکیل فراکلان شهرها نظیر قاهره و اسکندریه در اثر کمبود منابع درآمدی به علت بحران آب و عدم سرمایه‌گذاری دولت در بخش کشاورزی نیز از مهم‌ترین چالش‌های حال حاضر است که در آینده تبعات دیگری در سطح کلان‌تر خواهد داشت.

صالحی چالش‌های اقتصادی مصر را پس از انقلاب ۲۰۱۱م بررسی کرد. عنوان سخنرانی وی «اقتصاد مصر پس از انقلاب ۲۰۱۱م؛ توسعه اقتصادی یا وابستگی به شرق» بود. وی با اشاره به تاریخ اقتصاد سیاسی مصر، با بیان آمار شاخص‌های اقتصادی در ابتدا به ریشه‌های اقتصادی انقلاب سال ۲۰۱۱م پرداخت. در این زمینه، با استناد به آمار و مطالعات انجام‌شده نشان داد مسائل و بحران‌های اقتصادی یکی از مهم‌ترین دلایل انقلاب در این کشور بود. در ادامه، با پرداختن به اقتصاد و چالش‌های عمیق اقتصادی در بنبوخته انقلاب و پس از آن به سیاست‌های کلان اقتصادی بدون اصلاحات ساختاری اشاره کرد. در این باره سرکار آمدن عبدالفتاح السیسی به رأس قدرت به شکل کودتا و مطرح‌شدن مسائل حقوق بشر باعث شد تا آمریکا حامی اصلی مصر، در سیاست‌های حمایتی خود تجدیدنظر کنند. همین امر بحران‌های اقتصادی در مصر را پس از انقلاب مضاعف کرد. این در حالی است که موقعیت زیست‌راهبردی مصر برای قدرت‌های دیگر جهان جذابیت فراوان دارد. از این رو، چین، بازیگر مهم اقتصادی جهان، در ادامه روند سرمایه‌گذاری در

آفریقا و خاورمیانه، روابط سیاسی اقتصادی خود را با مصر گسترش داد. تلاش‌های عبدالفتاح السیسی در گرایش به این قدرت نوظهور در عرصه بین‌المللی نیز با چند انگیزه همراه بود. ایجاد فشار به آمریکا و نهادهای بین‌المللی برای ادامه کمک اقتصادی، به‌علاوه دلایلی همچون مشورعت‌طلبی در فضای بین‌المللی نیز مطرح است. در ادامه، به طرح‌های کلان اقتصادی و میزان هم‌افزایی اهداف دو کشور در طرح‌هایی همچون مشارکت راهبردی در بستر ابتکار راه و جاده ابریشم چین و چشم‌انداز ۲۰۳۰م مصر اشاره شد. این در حالی است که روابط غالباً اقتصادی دو کشور با چالش‌هایی نظیر اختلاف تراز تجاری به نفع چین با تفاوت ۱۰ میلیارد دلاری مواجه است که در بلندمدت ابزاری اقتصادی برای اعمال فشار و نفوذ سیاسی مورد استفاده چین قرار خواهد گرفت.

مبحث بعدی در زمینه مسائل زنان با عنوان «عاملیت سمن‌های مدافع حقوق زنان پس از انقلاب» عنوان سخنرانی ایزدبین بود. وی با اشاره به تاریخ سمن‌های مدافع حقوق زنان در مصر و افراد مؤثر در این زمینه بحث خود را آغاز کرد. در این خصوص با بررسی زمینه‌های تاریخی و ریشه‌های تشکل زنان در مصر همراه با موج‌های فمینیست در جهان به این نکته اشاره کرد که این تشکل‌ها در ابتدا میان زنان طبقه بالای جامعه مصری برای احیای حقوق شکل گرفت. ایشان جریان فمینیسم را در مصر در سه نقطه عطف تاریخ آن، یعنی انقلاب‌های ۱۹۱۹، ۱۹۵۲، و ۲۰۱۱م بررسی کرد. مدافعان حقوق زنان در این انقلاب‌ها از سه طبقه اجتماعی بالا، متوسط و پایین جامعه تشکیل می‌شدند. سمن‌های مدافع حقوق زنان از دهه ۱۹۸۰م، به‌طور رسمی و پس از دوره رکود در نتیجه انقلاب افسران جوان در مصر آغاز به فعالیت کردند و در صف

سیاسی و اقتصادی و ایجاد فضای امنیتی توسط دولت را برای ایجاد استقرار سیاسی و کنترل دولت بر شرایط امنیتی مطرح کرد و فعالیت این سمن‌ها و مطالبات آن‌ها را در زمینه حقوق زنان و آزادی‌های اجتماعی به مسئله‌ای به حاشیه کشیده شده عنوان کرد. وی ابراز امیدواری کرد که این مسائل در سطح عاملیت هیچ‌گاه خاموش نخواهد شد و با ایجاد تغییر در شیوه مطالبه، بار دیگر با قدرت ادامه خواهد داد.

سیدباقر صالحی

کارشناس ارشد مطالعات مصر

نخست تحرکات اجتماعی راه یافتند و در تمامی تحولات اجتماعی مصر حضور قابل توجهی داشتند. همچنین، در سال‌های قبل از شروع روندهای اعتراضی منجر به انقلاب در سال ۲۰۱۱م، نیز نقش بسزایی ایفا کردند. در ادامه، با بیان تعریفی از «عاملیت»، این امر را در ارتباط با سمن‌ها به‌طور ویژه تبیین کرد، و به تحلیل عاملیت سمن‌های مدافع حقوق زنان در مصر پرداخت؛ از جمله فشار برای تصویب قوانین حمایت از زنان و دختران در مجلس. این در حالی است که طی دو سال پس از انقلاب، حضور طیف‌های اسلامی در مجلس به لغو برخی از این قوانین منجر شد. در ادامه نیز چالش‌های

سخنرانی دو برگزیده بخش بین‌الملل شانزدهمین جشنواره بین‌المللی پژوهش فرهنگی در دانشکده مطالعات جهان

خود با عنوان سهم طاهره صفارزاده در شعر انقلاب، و دکتر رولاند پیچ، درباره کتاب خود با عنوان مقالات عرفانی و مابعدالطبیعیة اسلامی، سخن گفتند.

اداره این نشست را دکتر محمد سلطانی‌نژاد، مشاور بین‌الملل دانشکده مطالعات جهان، عهده‌دار بود. استاد همراه در این نشست عبارت بودند از دکتر بهزاد احمدی، دکتر رضا باقری، دکتر مازیار مظفری فلارتی، و دکتر حشمت‌السادات معینی‌فر.

دکتر آسیه مصطفی از هند و دکتر رولاند پیچ از آلمان، دو برگزیده بخش بین‌الملل شانزدهمین جشنواره بین‌المللی پژوهش فرهنگی، در روز سه‌شنبه ۳ بهمن ۱۴۰۲ با حضور در جمع اساتید و دانشجویان دانشکده مطالعات جهان، درباره دو اثر برگزیده خود در این جشنواره سخنرانی کردند.

در این نشست که با هماهنگی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برگزار شد، دکتر آسیه مصطفی درباره رساله

پنجمین نشست از سلسله نشست‌های حلقه مطالعات فلسطین و اسرائیل

همیشه. اگر هر کدام محقق نشود، به معنای شکست نظامی آن‌ها در این جنگ است. از آنجاکه حل قضیه نوار غزه با اخراج ساکنان آن انجام می‌شود و این ساکنان مقاوم را نمی‌توانند با هیچ شکل دیگری مجبور به ترک خانه و وطن کنند، اسرائیل اقدام به نسل‌کشی و مجازات جمعی بسیار خشونت‌باری کرده است.»

پروفسور فینکلشتاین در این نشست به ارزیابی نقش آمریکا در اقدام‌های اسرائیل پس از توفان الاقصی پرداخت و تاکید کرد آمریکا نیز به‌طور مستقل به دنبال حذف حماس و منزوی کردن حزب الله در منطقه است. ایشان همچنین، معتقد بود این بار جنبه جهانی اقدام‌های اسرائیل بیشتر از گذشته است و یمن و آفریقای جنوبی نقش مؤثری در تغییر معادلات پیش‌فرض اسرائیل و جامعه بین‌الملل ایجاد کردند.

پروفسور فینکلشتاین به دانشجویان توصیه کرد به دنبال حقیقت باشند و برای کشف آن سخت کار کنند، چراکه حقیقت قوی‌ترین سلاح برای دفاع از انسان‌هاست. ایشان در توصیف کار سخت به سیدحسن نصرالله اشاره کرد و وی را فردی باهوش و بسیار سخت‌کوش و جدی می‌دانست و رویکرد خود را در این زمینه مانند سیدحسن نصرالله توصیف کرد که به‌اندازه او برای روشن شدن حقیقت تلاش می‌کند.

فیلم این نشست در آدرس زیر در دسترس علاقه‌مندان است.

<https://aparat.com/v/XZBg5>

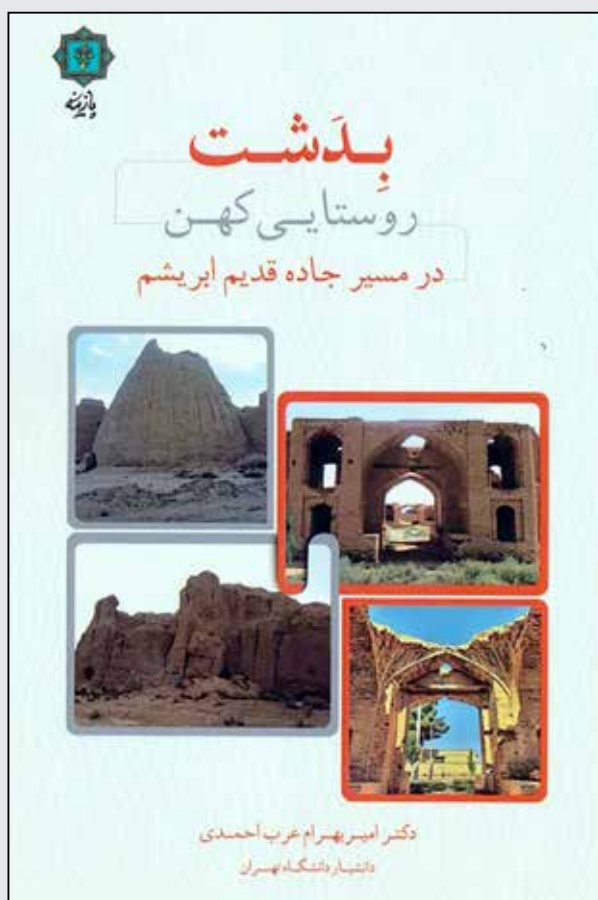
پنجمین نشست از سلسله نشست‌های حلقه مطالعات فلسطین و اسرائیل، در روز شنبه ۲۸ بهمن ۱۴۰۲، با حضور **پروفسور نورمن فینکلشتاین** به‌صورت حضوری و برخط در تالار ملل دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

این نشست به بهانه مطالعه کتاب غزه پروفسور فینکلشتاین و باحضور جمعی از اساتید و دانشجویان دانشکده مطالعات جهان برگزار شد. در این نشست دو ساعته پروفسور فینکلشتاین ضمن توضیحاتی پیرامون چگونگی نگارش کتاب، به حوادث ۷ اکتبر نیز اشاره کرد و در آخر به سؤال‌های اساتید و دانشجویان پاسخ داد.

در این نشست پروفسور فینکلشتاین به تشریح دلایل خود برای نوشتن این کتاب پرداخت. جمع‌آوری مستندات و گزارش‌های آرژانس‌های سازمان ملل همچنین، گزارش‌های داخلی ارتش اسرائیل پیرامون اقدام‌های اسرائیل قبل و پس از جنگ ۲۰۰۸م علیه نوار غزه از اهم موارد تحلیلی ایشان بود. ایشان به مقایسه عملیاتی پرداخت که اسرائیل در پاسخ به حوادث ۷ اکتبر انجام داد و بیان کرد: «آنچه اسرائیل در این جنگ علیه نوار غزه انجام می‌دهد تاکنون از مجموع سه جنگی که از سال ۲۰۰۸م تاکنون انجام داده بیشتر است و اسرائیل قصد دارد قضیه نوار غزه را در این جنگ برای همیشه حل کند. اسرائیل برای موفقیت در این جنگ سه هدف نظامی را تعیین کرده است: نابودی کامل شاخه نظامی حماس، کشتن تمامی رهبران حماس، و حل قضیه نوار غزه برای

معرفی کتاب

معرفی کتاب: بدشت، روستایی کهن در مسیر جاده قدیم ابریشم

شرح معرفی شده است: کاروانسرای بدشت، تپه قلعه، قلعه‌های تاریخی، تپه‌های تاریخی خیرآباد، قهوه‌خانه راه‌ابریشم، برج دیده‌بانی بدشت، قلعه آصف، و کافرقلعه.

فصل چهارم، به مبحث تأسیسات عام‌المنفعه عمومی اختصاص دارد که در چهار بخش یخدان، آسیاب، آب‌انبار، و حمام تحریر شده است.

بزرگان و فرهیختگان این روستا در فصل پنجم معرفی شده‌اند، از جمله الامام ابومحمد نوح بن حبیب‌البدشتی در قرن سوم، طیفور بن سلطان محمد بدشتی در قرن یازدهم،

کتاب بدشت، روستایی کهن در مسیر جاده قدیم ابریشم، از تازه‌های دکتر امیر بهرام عرب‌احمدی، دانشیار دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، است که در اسفند ۱۴۰۲ به‌همت انتشارات پازینه منتشر شد.

این اثر مصور در ۳۱۱ صفحه به شماره شابک ۶-۱۹۷-۱۸۰-۶۰۰-۹۷۸ منتشر شده، و حاوی مقدمه، فرجام سخن، منابع و مآخذ، فصل مقدماتی، و ۱۱ فصل است. فصل‌های این اثر بخش‌بندی شده است.

دکتر عرب‌احمدی، متخصص در حوزه آفریقا، صاحب آثاری پرشمار در معرفی کشورهای مختلف آفریقایی است. این بار قلم این استاد تاریخ به زادگاه پدر بزرگ خود چرخیده است و روستایی کهن را به نام بدشت به خوانندگان معرفی می‌کند. به‌گفته مؤلف در مقدمه این اثر، خاطرات کودکی در کنار تشویق استادی آلمانی که به این روستا سفر کرده بود، مشوق وی در تألیف این اثر شد. وی با بهره‌گیری از روش تحقیق توصیفی و مونوگرافی (تکننگاری)، اطلاعات تصویری کلی از این روستا را از بُعد تاریخی، اجتماعی، آداب و رسوم و ریشه‌های آن برای خوانندگان فراهم آورده است. گردآوری داده‌های مکتوب در کنار مطالعات میدانی و عینی و گفتگو با اهالی روستا اثری جامع را رقم زده است.

در فصل مقدماتی، جغرافیای طبیعی و انسانی این روستا در هفت کیلومتری شرق شاهرود معرفی شده است. پس از آن در فصل اول، تاریخچه این روستا، به‌همراه معرفی سفرنامه‌های غیرایرانی درباره آن، با قلمی روان تحریر شده است.

فصل دوم این اثر با عنوان «فرهنگ عامه»، در دو بخش تحریر شده است. در بخش نخست، فرهنگ عامه مادی (از جمله معماری، خوراک، پوشاک، لوازم منازل، و بازی‌ها)، و در بخش دوم، فرهنگ عامه معنوی (از جمله داستان، باروها، ضرب‌المثل‌ها، گویش، لالایی، جشن‌ها، عزا، فرهنگ زیارت و مراسم خرم‌ن‌کوبی) شرح داده شده است.

در فصل سوم، آثار تاریخی این روستا در هفت بخش بدین

دشت کویر، در دو بخش بلایای طبیعی (سیلاب، زمین لرزه، سرمازدگی باغات، کاهش نزولات جوی، و فرونشست) و مشکلات اجتماعی و اقتصادی ذکر شده است.

بخش منابع و مأخذ این اثر، هم گنجینه مهمی برای پژوهش بیشتر درباره این منطقه را فراهم آورده است، و هم میسوی بودن این منابع نشان از اهمیت این روستای کوچک از جنبه‌های مختلف دارد. با توجه به تنوع موضوعی پوشش داده شده در این اثر، جای خالی نمایه برای کمک به پژوهش‌های آتی محسوس است.

این اثر علاوه بر زنده نگاه داشتن نام، تاریخ و آداب این روستا، گنجینه پرباری برای مردم‌شناسان، جامعه‌شناسان، زبان‌شناسان، معماران، صنعتگران، و سایر پژوهشگران محسوب می‌شود. با رواج شهرنشینی و کاهش جمعیت‌های روستایی و بومی، تهیة چنین آثاری درباره تمامی نقاط ایران همتی فردی و ملی را می‌طلبد.

زهره جلال‌زاده

کارشناسی ارشد زبان‌شناسی

امام‌قلی‌خان در قرن بیستم.

در فصل ششم، وضعیت اجتماعی، اعم از مهاجرت و اسکان قبایلی از عربستان در قرون نخستین اسلام و تعامل با بومیان در گذر تاریخ و مناسبات مردم روستا با یکدیگر در سه بخش شرح داده شده است.

در فصل هفتم با عنوان «اقوام مهاجم» از ترکمانان و باصری‌ها حکایت شده است.

آیین‌ها و بناهای مذهبی در در چهار بخش در فصل هشتم گردآوری شده است. عزاداری ماه محرم، آداب ماه رمضان، چاووش‌خوانی از آیین‌های مذهبی شرح داده شده و مساجد، مسجد جامع، مسجد ماه‌گل، مسجد امام حسن (ع)، حسینیه، تکایا، و منبرخانه‌ها از موارد شرح داده شده در بخش بناهای مذهبی است.

در فصل نهم با عنوان واقعه بدشت، از ورود رهبران فرقه بابیه به این روستا سخن گفته شده است. در فصل دهم منابع آبی، چشمه آب‌منقور و کال‌سیاه بدشت، و در فصل یازدهم، چالش‌ها و مشکلات این منطقه نیمه‌بیابانی در حاشیه

اهم فعالیت‌های بین‌الملل

فرصت‌های مطالعاتی و مأموریت‌های پژوهشی اساتید

نام استاد	گروه	کشور مقصد	زمان	موضوع
دکتر فؤاد ایزدی	مطالعات آمریکا	عراق	۱۲ تا ۱۶ اسفند	شرکت در همایش آینده انسان: بحران‌ها و دگرگونی‌ها
دکتر علی گل‌محمدی	مطالعات جنوب و شرق آسیا و اقیانوسیه	ژاپن	۱۵ تا ۲۱ اسفند	شرکت در کارگاه بین‌المللی و عرضه گزارش
دکتر فؤاد ایزدی	مطالعات آمریکا	فرانسه	۲۲ اسفند تا ۱۰ فروردین	شورای اجرایی یونسکو
دکتر مهدی سنایی	مطالعات اروپا	بلاروس	۲۲ تا ۲۶ اسفند	شرکت در سمپوزیوم بین‌المللی و نمایشگاه کتاب

فهرست برخی مراکز مطالعات راهبردی

فهرستی از مراکز مطالعات فلسطین

دکتر الهه نوری غلامی زاده، استادیار گروه مطالعات آمریکا

A List of Palestinian Studies Centers

Dr. Elaheh Nourigholamizadeh, Assistance Professor, Department of American Studies

Institute for Palestine Studies, Beirut, Lebanon

مؤسسة الدراسات الفلسطينية
Institute for Palestine Studies

<https://www.palestine-studies.org/>

The Palestine Land Studies Center (PLSC), American University of Beirut

PALESTINE LAND
STUDIES CENTER

<https://www.aub.edu.lb/plsc/Pages/default.aspx>

Palestinian Center for Policy and Survey Research (PCPSR), Palestine

المركز الفلسطيني
للبحوث
السياسية والمسحية
Palestinian Center for
POLICY and
SURVEY RESEARCH

<https://www.pcpsr.org/>

Cambridge Centre for Palestine Studies

Cambridge Centre for Palestine Studies
مركز دراسات فلسطين

<https://ccps21.org/>

Center for Palestine Studies - Middle East Institute, SOAS University of London

<https://www.soas.ac.uk/about/institutes-and-regional-centres/centre-palestine-studies>

Center for Palestine Studies, Columbia University

COLUMBIA UNIVERSITY
CENTER FOR PALESTINE STUDIES

<http://palestine.mei.columbia.edu/>

Palestinian Studies, Brown University's Center for Middle East Studies

BROWN UNIVERSITY
CENTER FOR
MIDDLE EAST
STUDIES

<https://palestinianstudies.org/>

The European Centre for Palestine Studies, University of Exeter

University of Exeter

Institute of Arab and Islamic Studies

<https://www.exeter.ac.uk/research/centres/palestine/>

Palestinian American Research Center (PARC), Washington, DC & West Bank, Palestine

<https://www.parc-us-pal.org/>

Palestinian Studies Working Group, Townsend Center for the Humanities, University of Berkeley

<https://townsendcenter.berkeley.edu/programs/working-group/palestinian-studies-working-group>

Foundation for Palestinian Studies Fund, University of Waterloo

<https://uwaterloo.ca/arts/foundation-palestinian-studies>

Friends of the Foundation for Palestinian Studies, Ontario, Canada

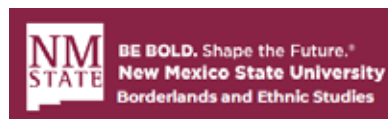
<https://palestinianstudies.com/>

Hashim Sani Center for Palestine Studies, Universiti Malaya

<https://fpe.um.edu.my/hashim-sani-center-for-palestine-studies>

Palestine Studies (Al Dirasat Al Filastiniyya (in Arabic)), New Mexico State University

<https://best.nmsu.edu/programs/palestine-studies.html>

Palestinian American Research Center (PARC), Middle East Studies Association of North America

<https://mesana.org/partner-organizations/palestinian-american-research-center-parc>

The Institute for Palestine Studies, Lebanon (IPS) – Eldis

<https://www.eldis.org/organisation/A6849>

This Week in Palestine

<https://thisweekinpalestine.com/>

The Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA)

<http://www.passia.org/>

United Palestinian Appeal (UPA), New York

<https://upaconnect.org/>

Khalil Sakakini Cultural Centre, Ramallah

مركز خليل السكاكيني الثقافي
Khalil Sakakini Cultural Center

<http://www.sakakini.org/>

Palestinian Youth Association for Leadership and Rights Activation (PYALARA)

<https://pyalara.org/>

Palestine Remembered

PalestineRemembered.com

<https://www.palestineremembered.com/>

Palestine Monitor: News and analysis on Palestine

Palestine Monitor

News and analysis on Palestine

<https://palestinemonitor.org/>

BADIL Resource Center

<http://www.badil.org/>

Bat Shalom

<http://www.batshalom.org/>

Al Haq

AL-HAQ

<http://www.alhaq.org/>

MA'AN Center

<https://www.maan-ctr.org/>

Muwatin Institute for Democracy and Human Rights

معهد مواطن للديمقراطية وحقوق الإنسان
Muwatin Institute for Democracy and Human Rights

<https://www.birzeit.edu/en/community-affairs/institutes-centers/muwatin-institute-democracy-and-human-rights>

Palestine International Institute

مؤسسة فلسطين الدولية
Palestine International Institute

<http://www.pii-diaspora.org/about-pii?mnuId=61>

دفاعیه‌های نیمسال اول ۱۴۰۲ - ۱۴۰۳، از دی

دکتری
رشته مطالعات آمریکای شمالی

دانشجو	عنوان پایان‌نامه به فارسی	عنوان پایان‌نامه به انگلیسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
حمیدرضا غلامزاده	دیپلماسی عمومی آمریکا در دوران پساحقیقت	U.S. Public Diplomacy in Post-Truth Era	یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۸:۰۰، تالار ملل	استاد راهنما: دکتر حسن حسینی استاد مشاور: دکتر فؤاد ایزدی استادان داور خارجی: دکتر بهروز محمودی بختیاری، دکتر محمد میره‌ای استادان داور داخلی: دکتر سیدسعیدرضا عاملی، دکتر رضا باقری ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر رضا باقری
محمد میرعلی محمدی	دوفضایی‌شدن دیپلماسی ایالات متحده آمریکا	Dual Spacization of U.S. Diplomacy	دوشنبه ۲۱ اسفند ۱۴۰۲، ساعت ۰۹:۰۰، تالار ملل	استاد راهنما: دکتر سعیدرضا عاملی استاد مشاور: دکتر فؤاد ایزدی استاد داور خارجی: دکتر حسن خانی اساتید داور داخلی: دکتر زهره خوارزمی، دکتر زینب قاسمی ناظران تحصیلات تکمیلی: دکتر زینب قاسمی

کارشناسی‌ارشد
رشته مطالعات آفریقا

دانشجو	عنوان پایان‌نامه به فارسی	عنوان پایان‌نامه به انگلیسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
زهرا عزیزی زاویه	ظرفیت‌ها و چالش‌های مهاجرت مذهبی-آموزشی موردی دانشجویان زن آفریقایی جامعه‌المصطفی قم	Capacities And Challenges of Religious-Educational Migration in Iran: A Case Study of African Female Students in Al-Mustafa International University of Qom	دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۳:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر رضا باقری استاد مشاور: دکتر امیربهرام عرب‌احمدی استاد داور خارجی: دکتر الهام کدخدایی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر زهره نصرت خوارزمی

رشته مطالعات کشورهای آلمانی زبان

دانشجو	عنوان پایان‌نامه به فارسی	عنوان پایان‌نامه به آلمانی	زمان و مکان	استاد راهنما، مشاور، داوران و ناظر
فاطمه‌زهرا همیشه‌بهار	تحول سیاست‌های آلمان دموکراتیک و خیزش راست افراطی آ.آ.د. از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۳	Wende der Politik im demokratischen Deutschland und Steigerung der rechtsorientierten Partei AfD (2013-2023)	چهارشنبه ۲۵ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۱:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر بهزاد احمدی لفورکی استاد داور خارجی: دکتر رائد فریدزاده و دکتر امیر سهی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر روح‌اله حسینی
حسین پابرجا	تأثیر بحران اوکراین بر اولویت‌های اقتصادی آلمان	Der Einfluss der Ukraine-Krise auf die ökonomischen Prioritäten Deutschlands	شنبه ۲۸ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۰:۳۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر مهدی سنایی استاد راهنما: دکتر بهزاد احمدی استاد داور خارجی: دکتر احسان رسولی‌نژاد استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر ناهید پوررستمی
فاطمه شهسواری	رویکردهای آلمان در قبال رمزارزها از سال ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲م	Die Betrachtungsweisen Deutschlands für Kryptowährungen von 2018 bis 2022	شنبه ۲۸ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۰۹:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر بهزاد احمدی استاد داور خارجی: دکتر کهن هوش‌نژاد استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر احسان رسولی‌نژاد
ریحانه اخوای	بررسی و تحلیل سیاست استعماری آلمان قبل از جنگ جهانی اول	Die Analyse und Untersuchung der Kolonialpolitik Deutschlands vor dem Ersten Weltkrieg	شنبه ۲۸ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۳:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر محمدرضا دوستی‌زاده استاد داور داخلی: دکتر بهزاد احمدی استاد داور خارجی: دکتر رضا باقری ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر بهزاد احمدی

رشته مطالعات آمریکای لاتین

دانشجو	عنوان پایان نامه به فارسی	عنوان پایان نامه به اسپانیایی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
علی ملکی	ظهور دوباره چپگرایی و سوسیالیسم در آمریکای لاتین در قرن بیست و یکم	The resurgence of left-ism and socialism in Latin America in the 21st century	دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۰۹:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر مریم حق‌روستا استاد داور خارجی: دکتر مریم صابونچی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر الهه نوری
هادی غلامی نهوجی	تأثیرات انقلاب بولیواری ونزوئلا بر میزان جرم و جنایت در ونزوئلا	El impacto de la Revolución Bolivariana sobre el nivel de la criminalidad en Venezuela	دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۰:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر الهه نوری غلامی‌زاده استاد داور خارجی: دکتر مهتاب صابونچی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر مریم حق‌روستا
مونا جامه‌بزرگی	مطالعه تطبیقی صنایع دستی قشقای و وایو	Estudio comparativo de las artesanías Qashqai y Wayuu	دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۱:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر الهه نوری غلامی‌زاده استاد داور خارجی: دکتر مریم صابونچی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر مریم حق‌روستا

رشته مطالعات بریتانیا

دانشجو	عنوان پایان نامه به فارسی	عنوان پایان نامه به انگلیسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
فاطمه سادات لوانسانی	موانع و مسیرهای ادغام اجتماعی ایرانیان در انگلستان	Barriers and Pathways to Iranian's Social Integreation in the United Kingdom	ساعت ۱۱:۰۰، دی ۲۹، سالن دفاعیات	نام استاد راهنما: رضا باقری نام استاد مشاور: زینب قاسمی تاری نام استاد داور: الهام کدخدایی نام استاد داور خارجی: عاطفه طغیانی ناظر تحصیلات تکمیلی: الهه کدخدایی
محمد سجاد باقی			دوشنبه ۲۳ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۹:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر رضا باقری استاد مشاور: دکتر روح الله حسینی استاد داور خارجی: دکتر شاهو صبار استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر مازیار مظفری

رشته مطالعات ترکیه

دانشجو	عنوان پایان نامه به فارسی	عنوان پایان نامه به ترکی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
فرزام عمویان	گفتمان نوعثمانی‌گری در رمان‌های اورهان پاموک و سخنرانی‌های رجب طیب اردوغان: مطالعه تطبیقی	Orhan Pamuk'un romanlarında ve Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmalarında Osmancılık söylemi: Karşılaştırmalı bir inceleme	دوشنبه ۲۳ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۳:۳۰، سالن دفاعیات	استاد راهنمای اول: دکتر رضا دهقانی استاد راهنمای دوم: دکتر عرفان رجبی استاد داور خارجی: دکتر رحمت حاجی‌مینه استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر ولی گل محمدی

رشته مطالعات روسیه

دانشجو	عنوان پایان نامه به فارسی	عنوان پایان نامه به روسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
انسیه عباسی کسبی	نقش عامل دین در مناقشات روسیه و اوکراین (از زمان فروپاشی شوروی تا سال ۲۰۲۳)	The Impact of the Israeli lobby on the US Middle East policy in the Choices of US am- bassadors to Israel	سه‌شنبه ۱۹ دی ۱۴۰۲، ساعت ۱۳:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر مهدی سنایی استاد داور خارجی: دکتر محمدکاظم سجادپور استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر الهه کریمی‌ریایی
احمد برخورداری	عنوان: نقش جریان ورود سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در توسعه پایدار فدراسیون روسیه (دوره زمانی ۲۰۰۰ الی ۲۰۲۲)	Роль прямых иностранных инвестиций в устойчивом развитии Российской Федерации (период 2000-2022 гг.)	یکشنبه ۸ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۱:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر احسان رسولی‌نژاد استاد داور داخلی: دکتر روح‌الله کهن‌هوش‌نژاد استاد داور خارجی: دکتر فرخنده جیل‌عاملی ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر احسان رسولی‌نژاد
محمد رضا گل محمدی	مسیر دریایی شمال و تأثیر آن بر راهبرد روسیه در شمالگان	Влияние Северного Морского Пути (СМП) на стратегию России в Арктике	یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۰:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر خدایار براری استاد داور خارجی: دکتر علی گل محمدی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر جهانگیر کریمی
اژدربروجردی الهه	جهان روسی و سیاست فرهنگی روسیه در محیط خارجی	Русский мир и российская культурная политика в зарубежной среде	یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۱:۰۰، سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر الهه کریمی‌ریایی استاد داور خارجی: دکتر مهناز نوروزی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر جهانگیر کریمی

رشته مطالعات ژاپن

دانشجو	عنوان پایان‌نامه به فارسی	عنوان پایان‌نامه به انگلیسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
حسنا سلیمی	بررسی تأثیر مدرنیسم غربی بر استفاده زنان ژاپنی از پوشش سنتی کی‌مونو در دوران می‌جی (۱۸۶۸-۱۹۱۲م) از دیدگاه هویتی-اجتماعی	Influence of Western modernism on Japanese women's use of Ki-mono during the Meiji era (1868-1912) from a socio-identical point of view	سه‌شنبه ۱۹ دی ۱۴۰۲، ساعت ۱۳:۰۰ دفاع یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۱:۳۰ سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر علی گل‌محمدی استاد مشاور: دکتر ناهید پوررستمی استاد داور خارجی: دکتر رضا باقری استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر زهره نصرت‌خوارزمی

رشته مطالعات فلسطین

دانشجو	عنوان پایان‌نامه به فارسی	عنوان پایان‌نامه به عربی و انگلیسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
مهدی زادشیر	علل ناکامی فلسطینیان در طرح‌های صلح بین فلسطین و اسرائیل	أسباب الفشل الفلسطینیون فی خطط السلام بین الفلسطین و الإسرائیل	یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۱:۳۰ سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر جواد شهرباف استاد مشاور: دکتر سید هادی برهانی استاد داور خارجی: دکتر اسماعیل اقبال استاد داور داخلی: دکتر روح ا... کهن هوش‌نژاد

رشته مطالعات مصر

دانشجو	عنوان پایان‌نامه به فارسی	عنوان پایان‌نامه به عربی و انگلیسی	زمان و مکان	اساتید راهنما، مشاور، داوران و ناظر
علیرضا بیانی	رویکردهای سیاسی جریان تصوف در مصر	الاتجاهات السیاسیة للتیار الصوفی فی مصر	ساعت ۱۵:۰۰، ۳ دی ۱۴۰۲، سالن دفاعیات دانشکده مطالعات جهان	استاد راهنما: دکتر علی اکبر علیخانی استاد مشاور: دکتر مهدی فرمانیان استاد داور: دکتر روح الله کهن هوش نژاد استاد داور خارجی: دکتر سید عبدالامیر نبوی ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر جواد شهرباف
محمد رضا حسن‌زاده	تأثیر رویکرد ضدتروریستی دولت سوسی بر سیاست خارجی مصر	The impact of anti-terror approach of the Sisi government on Egyptian foreign policy	یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۰:۰۰ سالن دفاعیات	استاد راهنما: دکتر حسن احمدیان استاد مشاور: دکتر هادی برهانی استاد داور خارجی: دکتر عبدالامیر نبوی استاد داور داخلی و ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر محمد سلطانی‌نژاد

مناسبت‌ها

اهدای گل به بانوان دانشکده مطالعات جهان به مناسبت روز زن

به مناسبت میلاد فرخنده دخت
گرامی حضرت رسول (ص)، حضرت
فاطمه زهرا (س)، و روز زن، از بانوان
دانشکده مطالعات جهان تقدیر شد.

انتصاب‌ها، تبریک و تسلیت

آئین‌نامه مدیریت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، کلیه برنامه‌های اجرایی آموزشی و پژوهشی ارائه شده در گروه یاد شده را بر اساس خط مشی دانشگاه بر محور جهاد علمی برای تحقق دانشگاه کارآفرین با رویکرد مسئولیت‌پذیری اجتماعی مورد اهتمام قرار دهید. مزید توفیقات جنابعالی در خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی و تحقق اهداف دولت مردمی را ظل توجهات حضرت ولی عصر (عج) و رهبری حکیمانه حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) از درگاه خداوند متعال خواستارم.

دکتر سیدمحمد مقیمی - رئیس دانشگاه تهران

دکتر محمد سمیعی، طی حکم ریاست دانشگاه، مدیر گروه مطالعات ایران و جهان منصوب شد.

سلام علیکم

احتراماً، با توجه به توان علمی و تجارب ارزشمند جنابعالی و بنا بر پیشنهاد رئیس محترم دانشکده مطالعات جهان دانشگاه، به موجب این حکم با حفظ وظایف آموزشی و پژوهشی به مدت دو سال به عنوان مدیر گروه آموزشی مطالعات ایران و جهان دانشکده مذکور منصوب می‌شوید. امید است با عنایت به وظایف مدیران گروه‌های آموزشی مندرج در

استاد ارجمند
سرکار خانم دکتر حمیده مولایی
قدم نورسیده‌ها مبارک باد

قدم نورسیده مبارک

زمستانی‌های دانشکده مطالعات جهان تولدتان مبارک

اساتید ارجمند

دکتر سیدمحمدعلی موسوی
دکتر سعیدرضا عاملی
دکتر محمدباقر قهرمانی
دکتر محمدجواد ظریف
دکتر مریم حق‌روستا
دکتر علی گل‌محمدی

دکتر حسن حسینی

دکتر زینب قاسمی طاری
دکتر امیربهرام عرب‌احمدی
دکتر روح‌اله حسینی
دکتر محمد سمیعی
دکتر خدایار براری

همکاران گرامی

شیرخدا عسگری
حمیرا پورحیدر
فیض‌اله محمودی

دانشجویان عزیز

تمامی دانشجویان گرامی متولد زمستان

با آرزوی سلامت و عمری با عزت برای تمامی زمستانی‌های دانشکده مطالعات جهان

تسلیت

استاد ارجمند، جناب آقای دکتر علی اکبر علیخانی تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت خواهر گرامیتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم. روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند، جناب آقای دکتر مجتبی رحماندوست تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت مادر گرامیتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم. روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

همکار گرامی، جناب آقای فیض‌اله محمودی در اندوه فوت عزیز سفر کرده‌تان تسلیت صمیمانه ما را پذیرا باشید. از درگاه الهی برای آن مرحوم مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر و شکیبایی خواستاریم. روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

دانشجوی گرامی، جناب آقای رحمان محمدزاده تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت پدر گرامیتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم. روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

